

Mapa príležitostí na behaviorálne intervencie: syntéza výsledkov mapovania oblastí záujmu hl. mesta Bratislava, Prievidze, Banskej Bystrice a Hlohovca

Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti
miestnych verejných politík (APVV-18-0435)

Autorské kolektívy:

**Ústav verejnej politiky (ÚVP) Fakulty sociálnych a ekonomických vied
Univerzity Komenského v Bratislave** - správy za hl. mesto Bratislava a mesto
Prievidza

Emília Sičáková-Beblavá

Matúš Sloboda

Patrik Pavlovský

Ekonomická fakulta Univerzity Matej Bela v Banskej Bystrici – správa za
mesto Banská Bystrica

Nikoleta Jakuš Muthová

Mária Murray Svidroňová

Katarína Vitálišová

Maroš Malíček

**Katedra ekonomickej teórie a Katedra sociálneho rozvoja a práce
Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave** – správa za
mesto Hlohovec

Anetta Čaplánová

Roman Klimko

Eva Sirakovová

O projekte

Predkladaný dokument bol vypracovaný v rámci projektu APVV: *Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve (BIMS): zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík* (APVV-18-0435). Zámerom projektu je v praxi overiť potenciál behaviorálnych poznatkov na zvyšovanie jednej z kľúčových indikátorov kvality verejných politík: účinnosť implementácie. Behaviorálny prístup k verejnej politike kombinuje kvalitatívne a kvantitatívne metódy v procese výberu potencionalnej, behaviorálnej intervencie. Autorský kolektív (ÚVP, UMB a EUBA) sa pri riešení inšpiruje najaktuálnejšími skúsenosťami zahraničných, behaviorálnych tímov.

Špecifikom podporeného projektu je zameranie sa na komplikovanejšiu, no pre prax o to užitočnejšiu metódu terénnych experimentov. Touto metódou budú výskumné tímy testovať účinnosť vybraných behaviorálnych riešení, ktoré budú vyvinuté počas riešenia projektu. Tieto behaviorálne intervencie budú šité na mieru výzvam, ktorým v súčasnosti čelia štyri partnerské, miestne samosprávy zapojené do tohto projektu.

V rámci daného projektu sa tak uskutoční pilotné testovanie vybraných behaviorálnych intervencií. V prípade potvrdenia ich potenciálu pre zvyšovanie účinnosti vytipovaných, miestnych verejných politík budú využiteľné akoukoľvek inou miestnou samosprávou, resp. aj inými organizáciami verejnej správy.

Obsah

O projekte	2
O dokumente	8
Poznámky k metodológii	9
Analýza oblastí záujmu partnerských miest	10
Hl. mesto Bratislava	11
1.1. Riadenie mestského úradu a správa majetku mesta	11
1.1.1. Výber pracovníkov mestského úradu	11
1.1.2. Tvorba rozpočtu	12
1.1.3. Verejné obstarávanie	12
1.1.4. Prenájom mestských bytov	13
1.1.5. Nakladanie s majetkom mesta	13
1.2. Výber daní a poplatkov	13
1.3. Zabezpečovanie a poskytovanie verejných služieb obyvateľom mesta	16
1.3.1. Parkovanie v meste	16
1.3.2. Základné školy a CVČ	17
1.3.3. Zber a odvoz odpadu - triedenie	17
1.3.4. Kultúrne aktivity mesta	17
1.3.5. Športové aktivity mesta a ihriská	18
1.3.6. Koordinácia turizmu	18
1.3.7. Sociálne bývanie a iná sociálna pomoc	19
1.3.8. Cintorínske služby	19
1.3.9. Mestská polícia	19
1.3.10. Priechody pre chodcov/prednosť chodcom na priechodoch	20
1.3.11. Verejná doprava	20
1.3.10. Vandalizmus	21
1.3.11. Starostlivosť o zeleň a verejný priestor	21
1.4. Komunikácia mesta a zapájanie občanov - responzívne mesto	22
1.4.1. Sociálne siete mesta	22
1.4.2. Mestské noviny	23
1.4.3. Webová stránka mesta	23
1.4.4. Riešenie sťažností	23
1.4.5. Participatívny rozpočet	23
1.4.6. Stretnutia s obyvateľmi	24

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

1.4.7. Oceňovanie občanov.....	24
1.4.8. Podpora komunit a dobrovoľníctvo	24
1.5. Tvorba verejných politík mesta.....	25
1.6. Organizácia e-služieb	25
Prievidza	27
1.1. Riadenie mestského úradu a správa majetku mesta	27
1.1.1. Výber pracovníkov mestského úradu	27
1.1.2. Tvorba rozpočtu	28
1.1.3. Verejné obstarávanie	28
1.1.4. Prenájom mestských bytov	28
1.1.5. Nakladanie s majetkom mesta.....	28
1.2. Výber daní a poplatkov	29
1.3. Zabezpečovanie a poskytovanie verejných služieb obyvateľom mesta	31
1.3.1. Parkovanie v meste	31
1.3.2. Základné školy a CVČ.....	32
1.3.3. Zber a odvoz odpadu - triedenie.....	32
1.3.4. Kultúrne aktivity mesta	33
1.3.5. Športové aktivity mesta a ihriská.....	34
1.3.6. Koordinácia turizmu	35
1.3.7. Sociálne bývanie a iná sociálna pomoc.....	35
1.3.8. Cintorínske služby	35
1.3.9. Mestská polícia	36
1.3.10. Priechody pre chodcov/prednosť chodcom na priechodoch	36
1.3.11. Verejná doprava.....	36
1.3.10. Vandalizmus	37
1.3.11. Starostlivosť o zeleň a verejný priestor	37
1.4. Komunikácia mesta a zapájanie občanov - responzívne mesto	37
1.4.1. Sociálne siete mesta	37
1.4.2. Mestské noviny	38
1.4.3. Webová stránka mesta	38
1.4.4. Riešenie sťažností.....	39
1.4.5. Participatívny rozpočet	39
1.4.6. Stretnutia s obyvateľmi.....	40
1.4.7. Oceňovanie občanov.....	40
1.4.8. Podpora komunit a dobrovoľníctvo	40

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

1.5. Tvorba verejných politík mesta.....	40
1.6. Organizácia e-služieb v meste Prievidza	41
Banská Bystrica	43
1.1. Riadenie mestského úradu a správa majetku mesta	43
1.1.1. Výber pracovníkov mestského úradu	43
1.1.2. Tvorba rozpočtu	43
1.1.3. Verejné obstarávanie	44
1.1.4. Prenájom mestských bytov	44
1.1.5. Nakladanie s majetkom mesta.....	46
1.2. Výber daní a poplatkov	46
1.3. Zabezpečovanie a poskytovanie verejných služieb obyvateľom mesta	47
1.3.1. Parkovanie v meste	47
1.3.2. Základné školy a CVČ.....	48
1.3.3. Zber a odvoz odpadu - triedenie.....	50
1.3.4. Kultúrne aktivity mesta	51
1.3.5. Športové aktivity mesta a ihriská.....	52
1.3.6. Koordinácia turizmu	53
1.3.7. Sociálne bývanie a iná sociálna pomoc.....	54
1.3.8. Cintorínske služby	54
1.3.9. Mestská polícia	55
1.3.10. Priechody pre chodcov/prednosť chodcom na priechodoch	55
1.3.11. Verejná doprava.....	55
1.3.10. Vandalizmus	56
1.3.11. Starostlivosť o zeleň a verejný priestor	56
1.4. Komunikácia mesta a zapájanie občanov - responzívne mesto	56
1.4.1. Sociálne siete mesta	56
1.4.2. Mestské noviny	57
1.4.3. Webová stránka mesta	57
1.4.4. Riešenie sťažností.....	58
1.4.5. Participatívny rozpočet	58
1.4.6. Stretnutia s obyvateľmi.....	61
1.4.7. Oceňovanie občanov.....	62
1.4.8. Podpora komunit a dobrovoľníctvo	62
1.5. Tvorba verejných politík mesta.....	63
1.6. Organizácia e-služieb v meste Banská Bystrica.....	63

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Hlohovec	65
1.1. Riadenie mestského úradu a správa majetku mesta	65
1.1.1. Výber a motivácia pracovníkov mestského úradu	65
1.1.2. Tvorba rozpočtu	66
1.1.3. Verejné obstarávanie	66
1.1.4. Prenájom mestských bytov	66
1.1.5. Nakladanie s majetkom mesta	67
1.2. Výber daní a poplatkov	68
1.3. Zabezpečovanie a poskytovanie verejných služieb obyvateľom mesta	68
1.3.1. Parkovanie v meste	69
1.3.2. Základné školy a CVČ	69
1.3.3. Zber a odvoz odpadu	70
1.3.4. Kultúrne aktivity mesta	70
1.3.5. Športové aktivity mesta a ihriská	71
1.3.6. Koordinácia turizmu	71
1.3.7. Sociálne bývanie a iná sociálna pomoc	72
1.3.8. Cintorínske služby	72
1.3.9. Mestská polícia	73
1.3.10. Priechody pre chodcov/prednosť chodcom na priechodoch	73
1.3.11. Verejná doprava	73
1.3.12. Vandalizmus	73
1.3.13. Starostlivosť o zeleň a verejný priestor	74
1.4. Komunikácia mesta a zapájanie občanov - responzívne mesto	74
1.4.1. Facebook mesta	74
1.4.2. Mestské noviny	75
1.4.3. Webová stránka mesta	75
1.4.4. Riešenie sťažností	76
1.4.5. Participatívny rozpočet	77
1.4.6. Stretnutia s obyvateľmi	77
1.4.7. Oceňovanie občanov	77
1.4.8. Podpora komunit a dobrovoľníctvo	78
1.4.9. Realizácia ankiet spokojnosti občanov	78
1.4.10. Projekty pre seniorov	78
1.5. Tvorba verejných politík mesta	79
1.6. Organizácia e-služieb v meste Hlohovec	79

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych
verejných politík

Mapa príležitostí partnerských miest	80
Mapa príležitostí hl. mesta Bratislava.....	81
Mapa príležitostí mesta Prievidza.....	84
Mapa príležitostí mesta Banská Bystrica	86
Mapa príležitostí mesta Hlohovec	89

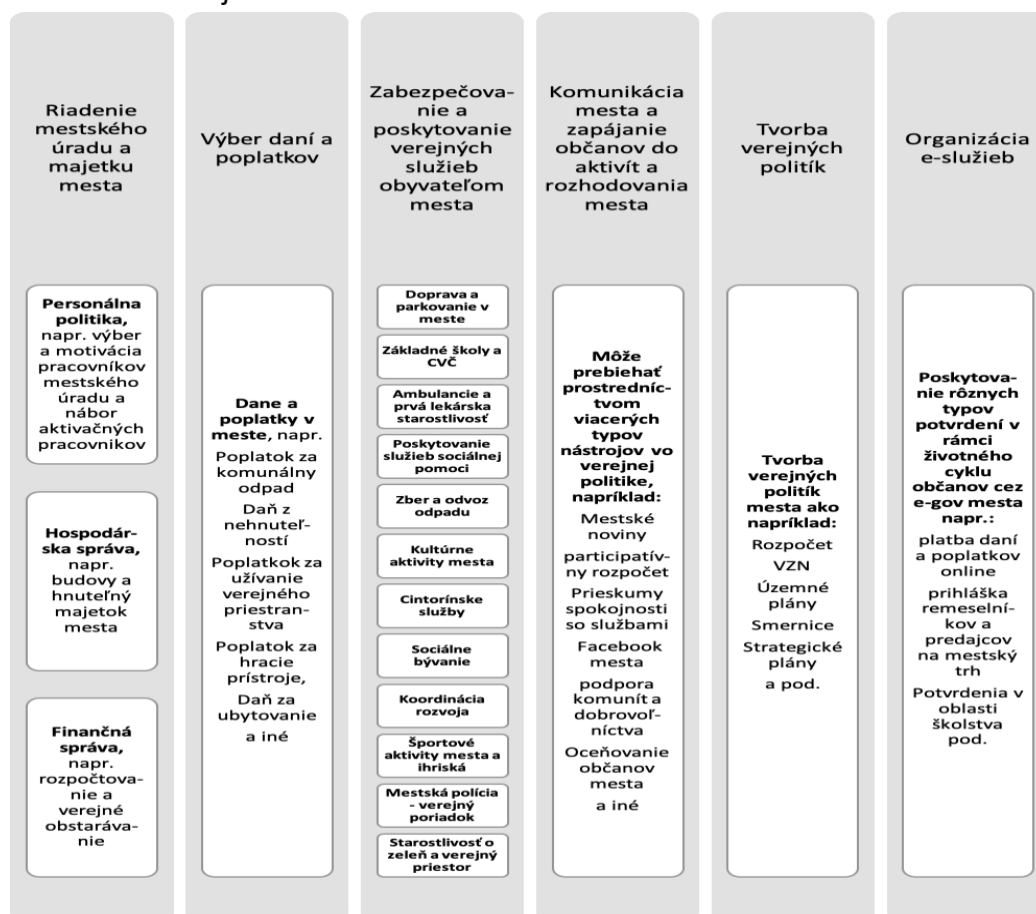
O dokumente

Cieľom prvej fázy tohto projektu bolo zmapovať príležitosti pre behaviorálne intervencie v každom partnerskom meste. Mapovaná bola ich bežná agenda a spôsob jej výkonu v praxi a problémy s tým spojené. Uvedené označujeme ako analýzu oblastí záujmu partnerských miest. Hlavným výstupom prvej fázy je dokument 'Mapa príležitostí' (s. 83 - 90), ktorá mapuje príležitosti zvyšovanie účinnosti verejnej politiky prostredníctvom behaviorálnych intervencií. Táto časť vychádza z analýzy oblastí záujmu každého partnerského mesta (s. 10 - 78).

Partnerské mestá podľa našich zistení zdieľajú **šesť oblastí záujmu**:

- 1.1. Riadenie mestského úradu a správa majetku mesta
- 1.2. Výber daní a poplatkov
- 1.3. Zabezpečovanie a poskytovanie verejných služieb obyvateľom mesta
- 1.4. Komunikácia mesta a zapájanie občanov do aktivít a rozhodovania mesta - rezpozívne mesto
- 1.5. Tvorba verejných politík
- 1.6. Organizácia e-služieb

Obrázok 1: Oblasti záujmu

Zdroj: autori

Poznámky k metodológii

Pri analýze oblastí záujmu – bežnej agendy, spôsobu jej výkonu a problémom s tým spojených sme sa opierali o metódy kvalitatívneho výskumu. Najprv sme uskutočnili analýzu dokumentov dostupných na webových stránkach partnerských miest, čo nám umožnilo vygenerovať prehľad oblastí, ktorým sa partnerské mestá venujú. Neskôr sme uskutočnili rozhovory priamo v partnerských mestách s vedením (napr. prednostovia, riaditelia kancelárií primátora), vedúcimi zamestnancami (napr. právnikom mesta, vedúcimi jednotlivých oddelení, napr. IT, sociálne veci, financie a dane, doprava a pod.). Uvedené nám umožnilo spresniť rozsah oblasti záujmu partnerských miest, popísať ich stav a vnímané problémy.

Osobná návšteva v priestoroch, v ktorých dochádza ku fyzickému kontaktu obyvateľov mesta pri riešení rôznych typov povolení, nám rovnako umožnila lepšie pochopiť stav v analyzovaných oblastiach záujmu mesta. Po týchto stretnutiach sme následne vygenerovali zoznam dodatočných otázok¹, ktoré boli vo viacerých vlnách zaslané predstaviteľom daného partnerského mesta. Odpovede nám umožnili spresniť dané popisy a finalizovať predkladaný dokument.

Mapa príležitostí bola zostavená z identifikovaných príležitostí jednotlivými autorskými kolektívami na základe vstupov poskytnutých mestami a expertného posúdenia riešiteľského kolektívu. Na zostavenie mapy príležitostí a určenie priorít sme zohľadňovali aj preferenciu mesta a nasledujúce štyri kritériá:

- nákladovosť intervenovania (aké sú odhadované finančné alebo nefinančné náklady intervencie),
- merateľnosť účinku intervenovania (do akej miery je daná intervencie merateľná),
- realizovateľnosť intervenovania (aká je miera realizovateľnosti danej intervencie),
- replikovateľnosť intervenovania (či daná intervencia má potenciál na replikáciu v inom meste).

V tomto dokumente necitujeme ani priamo neodkazujeme na zdroje informácií. Všetky uvedené informácie pochádzajú z rozhovorov a ďalšej komunikácie s partnerskými mestami. Dodatočné informácie a zaujímavosti sú odkazované formou poznámok pod čiarou.

¹ Autorský kolektív realizoval v Banskej Bystrici aj dotazníkový prieskum, ktorý vyplňali vedúci zamestnanci oddelení miestnej úradu Banská Bystrica.

Analýza oblastí záujmu partnerských miest

Hl. mesto Bratislava

1.1. Riadenie mestského úradu a správa majetku mesta

V tejto časti sa venujeme piatim konkrétnym oblastiam - výberu pracovníkov magistrátu, v mestských firmách a v mestských organizáciách, ďalej tvorbe rozpočtu, verejnému obstarávaniu, ako aj prenájmu mestských bytov a predaju majetku mesta.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Pri výbere pracovníkov mesta je napr. možné upraviť obsahy (rámcovanie) inzerátov, ako aj letákov, ktorým majú záujem osloviť potenciálnych záujemcov o pracovné miesta v meste.
- V súvislosti s verejným obstarávaním napr. v spôsobe rámcovania oslovovania potenciálnych uchádzačov alebo pri komunikácií na webových stránkach mesta,
- Pri predaji majetku je možnosť upraviť rámcovanie inzerátov na predaj konkrétneho majetku, ako aj komunikáciu daných procesov na webových stránkach.
- Pri prenájme bytových a nebytových priestorov je možnosť zaviesť pripomienky pri neplatení nájomného.

1.1.1. Výber pracovníkov mestského úradu

Mesto procesne odlišne pristupuje k organizácií výberových konaní na magistráte, v mestských organizáciách a mestských firmách.

Na výberové konania v mestských firmách si mesto najalo HR expertku a vypracovali pravidlá výberových konaní, ktoré boli schválené v mestskom zastupiteľstve. Na webových stránkach mesta sa v rámci sekcie "Transparentné mesto" nachádza časť "výberové konania", ktorá sa týka vedenia mestských firiem².

V prípade výberových konaní na pozície na magistráte magistrát postupuje podľa pravidiel, ktoré sú stanovené viacerými predpismi. Pri všetkých pozíciách sa uplatňuje výberové konanie, ktoré je otvorené pre záujemcov z externého prostredia. V prípade referentských pozícií je inzerát na pracovné miesto zverejnený na minimálne dva týždne na portáli Profesia, na Úradoch práce a webovej stránke mesta, v prípade vedúcich pozícií je to minimálne tri týždne. Okrem toho sa výberový proces na vedúce pozície riadi týmito predpismi:

- zákon č. 552/2003 o výkone práce vo verejnom záujme
- § 5 ods. 10 zákona č. 552/2003,

² Pre viac informácií pozri: <https://bratislava.sk/sk/vyberove-konania-clenov-predstavenstiev-mestskych-podnikov-a-organizacii>

- pracovný poriadok,
- rozhodnutie primátora o postupe pri výbere zamestnancov,
- interné predpisy – protikorupčné minimum.

Na webových stránkach mesta sa nachádza časť - pracovné príležitosti a táto časť³ ponúka prehľad výberových konaní na asistentov/referentov.

V uvedenej oblasti sa uskutočňujú/plánujú mnohé systémové zmeny. Vedenie napr. zvažuje zaviesť aplikáciu BIT⁴ na realizáciu výberových konaní a prebehol proces identifikácie lídrov v administratíve. Pre pracovné pozície v Mestskej polícii Bratislava mesto spustilo podpornú náborovú kampaň a organizovalo výberové konania⁵.

1.1.2. Tvorba rozpočtu

Mesto má interaktívny rozpočet⁶ na a to za roky 2016 - 2018. Ten ponúka však len základné agregované dáta a zobrazenia o rozpočte. To znamená, že nie sú k dispozícii online dáta z čerpania v priebehu roka, napr. ku koncu každého mesiaca, a zároveň nie sú k dispozícii podrobnejšie dáta týkajúce sa plánu a čerpania na konkrétne položky/projekty.

Okrem Občianskeho rozpočtu, ktorý plní funkciu participatívneho rozpočtu (1.4.5) má mesto aj tzv. politický rozpočet. Ide o sumu 900 000 EURO ročne/20 000 EURO na poslanca. Ide o mikroprojekty s vysokou administratívnou záťažou. Magistrát preferuje zrušenie danej položky v rozpočte a presmerovanie uvedenej sumy do participatívneho rozpočtu, avšak mnohí poslanci mestského zastupiteľstva nemajú o danú zmenu záujem.

1.1.3. Verejné obstarávanie

Hl. mesto Bratislava spadá pod zákonné pravidlá upravujúce verejné obstarávanie na Slovensku a vzhľadom na uvedené, má svoj profil verejného obstarávateľa na webových stránkach Úradu pre verejné obstarávanie⁷.

Hl. mesto Bratislava v roku 2019 najalo nových zamestnancov do tímu, ktorí sa venujú danej agende a plánuje zaviesť zmeny v oblasti nových postupov a procesov pri nákupoch mesta. Už v súčasnosti ich činnosť priniesla vyšší počet oslovených subjektov a vyšší počet súťažiacich v rámci jednotlivých verejných obstarávaní. Taktiež zaviedli aj viaceré inovácie, príkladom je realizácia e-aukcií⁸.

³ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/filter/pracovne-prilezitosti>

⁴ Ide o *Behavioral Insight Team* z Veľkej Británie: <https://www.bi.team/>

⁵ Pre viac informácií pozri: <http://www.budpolicaajt.sk/>

⁶ Pre viac informácií pozri na: www.bratislava.sk/interaktivny-rozpocet

⁷ Pre viac informácií pozri: <https://www.uvo.gov.sk/profily/-/profil/pzakazky/6563>

⁸ Pre viac informácií pozri: <https://www.facebook.com/vallo.primator/videos/491191028497132/>

1.1.4. Prenájom mestských bytov

Hl. mesto Bratislava má k dispozícii nájomné byty, je ich približne 2000. Alokácia bytov pre jednotlivých záujemcov sa v princípe uskutočňuje na základe poradovníka. Mesto nemá problém s počtom záujemcov. Dopyt je zvyčajne vyšší ako ponuka.

Niektorí nájomcovia sú neplatičmi. Tí sa sústreďujú vo vybraných lokalitách, napríklad na Kopčianskej ulici, a tam pôsobí aj mikro tím na zlepšenie hospodárenia. Hl. mesto Bratislava má záujem na znížení počtu neplatičov formou rámcovania pripomienok, napríklad v období pred splatnosťou nájomného.

1.1.5. Nakladanie s majetkom mesta

Mesto má pomerne rozsiahly majetok, avšak nemá dokončený celkový pasport majetku - prehľad konkrétneho vlastníctva s konkrétnymi zmluvami.

Časť majetku sa predáva. To, čo je predmetom predaja, je rozhodnutím poslancov. Na webových stránkach mesta sa nachádzajú konkrétne inzeráty/oznámenia, napríklad vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže. Uvedené vyhlásenia majú pomerne formálnu podobu, to znamená, že sa neusilujú zaujať potenciálnych kupujúcich nad rámec vymenovania základných atribútov predmetu predaja. Zvýšenie záujmu o predávaný majetok mesta by si vyžadoval inovatívnejší prístup, napríklad v podobe interaktívnej mapy a vizualizácie predmetu predaja a jeho okolia, či silných stránok. Obsah inzerátov sa hl. mesto Bratislava pokúšalo zmeniť pri konkrétnom predaji a to napríklad komunikáciou v podchode na Hodžovom námestí. Vplyvy danej inovácie nie sú známe.

Niektoré budovy patriace do majetku hl. mesta Bratislava sú v prenájme, príkladom je Stará tržnica. Hl. mesto Bratislava neposiela pripomienky na zaplatenie faktúry, či výzvy, v prípade opakovaného neplatenia nájomného. Stáva sa tak, že nájomca neplatí aj niekoľko mesiacov a odíde z priestoru skôr, ako zaplatí nedoplatky. Mesto tak prichádza o finančné prostriedky.

1.2. Výber daní a poplatkov

V rámci problematiky výberu daní a poplatkov sa v tejto časti venujeme nasledovným daniam - dani z nehnuteľnosti, dani za ubytovanie, ďalej poplatku za komunálny odpad a hazardu.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- V oblasti výberu dane z nehnuteľnosti a poplatku za komunálny odpad. Tieto intervencie môžu byť cielejšie buď na neplatičov, alebo na všetkých občanov ako prevencia nezaplatenia dane alebo poplatku načas,
- Zvýšiť mieru nahlasovania/prihlasovania vlastníka nehnuteľnosti na daň z nehnuteľnosti – daňové priznanie na daň z nehnuteľnosti.

Hl. mesto Bratislava pracuje so systémom IS Noris, ktorý nedokáže sledovať termín, kedy osoba zaplatila daň. Uvedený systém dokáže sledovať len to, či daň bola zaplatená alebo nebola zaplatená. Podľa vyjadrenia príslušnej pracovníčky, zatiaľ neuvažovali o testovaní rozličných foriem listov/pripomienok o vyrubení dane resp. jej nedoplatku. Podľa interpretácie pracovníkov hl. mesta Bratislava, sú v oblasti formulácie a formy listu, ako aj spôsobu doručenia výrazne limitovaní zákonom. Informačný systém však pracuje so šablónami, ktoré sa môžu meniť a preto prichádza do úvahy personalizovanie a iné úpravy šablón.

Hl. mesto Bratislava má základné demografické údaje o daňovníkoch, vrátane kontaktu na nich, ako je telefónne číslo, prípadne e-mail.

Podľa našich zistení, hl. mesto Bratislava nevyužíva inštitút tabúľ hanby - verejný zoznam neplatičov.

Pre daň z nehnuteľnosti má mesto spracovaný manuál procedúr, ktorý vychádza z zákona č. 582/2004 a z daňového poriadku.

Daň z nehnuteľnosti pre právnické osoby sa vyrubuje priebežne, najskôr v prvej polovici roka. Najvyššie sumy idú ako prvé, aby bol zabezpečený tok financií v organizácií. Pre fyzické osoby sa od februára do konca apríla pripravuje celá databáza daňovníkov na odoslanie rozhodnutí (cca 200-tisíc) a v štyroch dávkach sú spracované rozhodnutia a odosielané poštou.

Hraničný termín na zaplatenie sa odvíja od prevzatia rozhodnutia, prípadného odvolania. Daňovník má 15 dní na prevzatie, 30 na odvolanie a 15 na zaplatenie. Každému daňovníkovi môže byť rozhodnutie doručené v iný deň.

Pri právnických osobách sa po každej nezaplatennej splátke posielajú výzvy na zaplatenie, pri fyzických osobách, pri poslednej nezaplatennej splátke za príslušný rok. Dôvodom je efektívnosť vynaložených prostriedkov na vymáhanie dlhu. Nedoplatky na dani z nehnuteľnosti sa pohybujú okolo 2 %. Je to ale číslo, ktoré neberie v zreteľ, či daň bola zaplatená včas, ale či bola zaplatená. Či bola daň zaplatená načas, správca dane nevie zistiť.

Hl. mesto Bratislava používa na výzvach QR kódy, ktoré uľahčujú spôsob platby predvyplnení údajov pri online platbe. Platba môže prebiehať prostredníctvom internet bankingu alebo v hotovosti pri pokladni.

Hl. mesto Bratislava zároveň pracuje s možnosťou splátok. Ak niekto neprevezme rozhodnutie, má hneď nezaplatené štyri splátky/platby. Mesto eviduje aj rozhodnutia z minulosti. Pri vymáhaní dané podlžnosti spájajú. Od dátumu splatnosti sa odvíja výška úroku z omeškania. Mesto zaviedlo elektronické daňové exekúcie. Tie uplatňujú hneď, keď majú vykonateľný výkaz daňových nedoplatkov.

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Mesto neposiela pripomienky o daňovej povinnosti. Podľa nich to nemá zmysel, lebo by to bolo neefektívne, keďže ho musia doručovať do vlastných rúk s opakovaným doručením. Posielajú len štandardné výzvy, a to aj opakovane pri právnických osobách.

Na väčšinu daňovníkov majú telefonický a e-mailový kontakt. Demografické údaje majú na základe podaných daňových priznaní a vedia identifikovať vek, pohlavie, ak uvedie titul, tak aj stupeň vzdelania. Tieto dáta vedia použiť len na správu dane.

Za účelom správy a výberu miestnych daní používajú IS Noris – daňový modul. Na jednotlivé rozhodnutia sú šablóny, ktoré je možné prednastaviť. Rozhodnutie má však formálny charakter, je zákonom presne špecifikované, čo musí obsahovať. Podľa vyjadrenia pracovníčok hl. mesta Bratislava v agende správy daní, nie je možné využiť personalizované oslovenie osôb, podobne ako to robia súkromné firmy v marketingových materiáloch. Problémom taktiež je, že samotná daň z nehnuteľnosti je nezrozumiteľná a tlačivá sú komplikované. Podľa vyjadrení hl. mesta Bratislava s týmto nevedia nič robiť, ide o formuláre MF SR. Problém s neplatičmi nevedia automaticky odkontrolovať napríklad cez kataster, keďže neexistuje prepojenie databáz.

Hl. mesto Bratislava má formálne zavedenú daň za ubytovanie. Platenie tento dani nedokáže hl. mesto Bratislava účinne monitorovať a vymáhať, predovšetkým v prípade súkromných a právnických osôb, ktoré prenajímajú byty a apartmány cez Airbnb platformu. Mesto odhaduje, že každý rok prichádza o približne 500-tisíc EUR.

Mesto má zámer v tejto agende niečo robiť. Prvým krokom môže byť podľa hl. mesta Bratislava zjednodušenie zaregistrovania ubytovania. Dnes je daň za nocľah 1,2 EUR a celkový výnos je na úrovni približne 4 až 5 miliónov EUR ročne. Ďalším identifikovaným riešením je inštitút dobrovoľnej registrácie. Inými slovami hl. mesto Bratislava uvažuje, že začne proaktívne pristupovať a oslovovať ľudí a turistov, aby zaplatili daň z ubytovania. Problém pravdepodobne nevyriešia ani e-kasy, keďže problém je v platforme zdieľanej ekonomiky, kde je vystopovateľnosť možná jedine prístupom k dátam priamo cez Airbnb, čo vyžaduje kooperáciu. Rokovania s platformou prebiehajú.

Za zber a likvidáciu odpadu platia fyzické a právnické osoby poplatky. Rozhodnutia o výške poplatku sa posielajú v januári a rozhodnutia o zmene výšky poplatku sa posielajú priebežne. Technické možnosti hl. mesta Bratislava sú pri správe nedoplatkov a možnosti extrahovania dát z informačného systému podobné, ako pri dani z nehnuteľnosti. Podobne je to s dátami o individuálnych platiťov poplatku. Špecifickým problémom je, že zákonná povinnosť v zmysle komunálneho odpadu - nahlásenie na platenie poplatku za komunálny odpad, je porušovaná predovšetkým majiteľmi rodinných domov.

Hraničný termín na zaplatenie sa odvíja od prevzatia rozhodnutia, prípadného odvolania. Poplatník má 15 dní na prevzatie, 30 dní na odvolanie a 15 dní na zaplatenie. Výzvy na zaplatenie tým, ktorí nezaplatili načas, sa posielajú po uplynutí termínu 4. splátky, t.j. november. Hl. mesto Bratislava v tejto oblasti plánuje zmenu pre právnické osoby - od roku 2020 plánujú zasielať výzvy tak, ako pri dani z nehnuteľnosti, teda po uplynutí termínu pre

platbu príslušnej splátky. Pre tých, ktorí nezaplatili načas, sa od dátumu splatnosti odvíja výška úroku z omeškania. Podobne ako pri dani z nehnuteľnosti, hl. mesto Bratislava posielala výzvy aj s QR kódmi a platba je možné prostredníctvom internet bankingu alebo v hotovosti pri pokladni.

Odhad medzery vo výbere poplatku za komunálny odpad je približne medzi 1 až 2 miliónmi EUR. Vo väčšine prípadov ide o menšie nedoplatky/pohľadávky.

Podobne ako v prípade dani z nehnuteľnosti, hl. mesto Bratislava spustil tzv. elektronické exekúcie cez Slovenskú bankovú asociáciu. Daná asociácia zabezpečuje elektronickú komunikáciu s bankami a overuje, či má dlžník účet. Môžu tak zistiť schopnosť zaplatiť nedoplatok.

Do agendy hl. mesta Bratislava patrí aj vydávanie individuálnych licencií a hazardných hier. Konkrétne to patrí pod oddelenie miestnych daní, poplatkov a licencií, a referát ostatných miestnych daní, poplatkov a licencií. V kontexte hazardných hier a herní je dôležité spomenúť VZN, ktoré malo zakázať hazard v meste. Krajský súd však koncom roka 2018 toto VZN zrušil, pretože jeho prijatie bolo v rozpore so zákonom. Jedným z problémov VZN bola procedurálna chyba. Ako informuje denník SME⁹, mestskí poslanci totiž na základe 98-tisícovej petície občanov hlasovali a rozhodli o zákaze hazardu opakovane. Hl. mesto Bratislava tiež podľa súdu nepreveril pravdivosť sťažnosti v petícii, že herne narúšajú verejný poriadok. V meste Bratislava sa preto koncom roka rozbehla nová petícia¹⁰ za zrušenie hazardu. Výnos z tohto typu daní je na úrovni približne 6 miliónov EUR, zákaz by znížil príjmy minimálne o 3 milióny EUR.

1.3. Zabezpečovanie a poskytovanie verejných služieb obyvateľom mesta

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- V Dopravnom podniku mesta Bratislava a v naplnení ambície vedenia mesta zvyšovať podiel predplatených cestovných lístkov s ročnou platnosťou.
- V Dopravnom podniku Bratislava zvýšiť mieru nosenia uniforiem vodičov.
- Zredukovať počet čiernych pasažierov v MHD.
- Ďalšou potenciálnou oblasťou na intervenciu je riešenie vandalizmu na zastávkach MHD a vo vozidlách MHD a prevencia násilia v kritických oblastiach (ako napríklad Obchodná ulica).

1.3.1. Parkovanie v meste

Parkovacia politika je jednou z hlavných tém od nástupu nového vedenia po voľbách v roku 2018. Problémom je množstvo áut, ktoré denne parkujú nielen v širšom centre mesta, ale aj

⁹ Pre viac informácií pozri: <https://bratislava.sme.sk/c/22017067/hazard-v-meste-je-opat-legalny.html>

¹⁰ Pre viac informácií pozri: <https://bratislava.sme.sk/c/20925393/bratislava-hazard-peticia-zakaz-nova.html>

v obytných oblastiach. Počet áut podľa dát mesta neustále rastie, od roku 2000 sa zdvojnásobil ich počet a dnes ich je v Bratislave registrovaných viac ako 300-tisíc. Viac ako 33-tisíc áut denne dochádza do Bratislavy. Zhruba 89 % áut parkujúcich cez deň napríklad v lokalite Mlynské Nivy, kde ľudia dochádzajú za prácou, patrí Bratislavčanom. Aj z tohto dôvodu mesto plánuje parkovaciu politiku¹¹, ktorá bude motivovať ľudí necestovať autom a viac využívať verejnú dopravu. Hl. mesto Bratislava plánuje v tejto agende postupne zavádzať informačné kampane a investovať do technológií (monitorovacie autá). Aktuálne má približne 600 parkovacích miest v centre mesta ~~má~~ v správe spoločnosť BPS Park. Aj tieto parkovacie miesta prejdú pod správu hl. mesta Bratislava po spustení parkovacej politiky.

Jedným z vypuklých problémov je parkovanie na chodníkoch a miestach, ktoré znižujú bezpečnosť cestnej premávky. Podľa dát z Mestskej polície Bratislava, ktoré mesto uverejnilo na webovej stránke, patrí porušovanie pravidiel zastavenia a stáťia áut medzi najčastejšie priestupky. Častým problémom sú neohľaduplní vodiči parkujúci na chodníkoch aj podľa dát portálu *Odkazprestarostu*¹² (ďalej len „OpS“).

1.3.2. Základné školy a CVČ

Hl. mesto Bratislava zriaďuje celkovo 12 základných umeleckých škôl, päť centier voľného času a v Bratislave pôsobí aj deväť neštátnych škôl. V rámci tejto agendy hl. mesto Bratislava podporuje súťaže¹³ medzi školami a odovzdáva ceny pre talenty. Časté sú aj súťaže oblasti triedenia odpadov a efektívnejšieho využívania energií.

1.3.3. Zber a odvoz odpadu - triedenie

Na realizovanie služieb spojených so zberom a likvidáciou odpadu má mesto Bratislava zriadenú vlastnú firmu OLO. Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu je len 29 %¹⁴, pričom na webovej stránke jasne uvádzajú, **čo sa má, ako triediť**. Jednotlivé infografiky má mesto na stránke na stiahnutie¹⁵. Strategický dokument na odpadové hospodárstvo je spracovaný a dostupný na obdobie rokov 2011-2015, čiže v čase mapovania neaktuálny. Okrem nedostatočnej úrovne triedenia odpadu je v tejto oblasti problémom platenie za odvoz odpadu. Túto problematiku popisujeme v predchádzajúcej časti.

1.3.4. Kultúrne aktivity mesta

Kultúrne a informačné centrum hl. mesta Bratislavy¹⁶ je príspevková organizácia, ktorá prevádzkuje Mestské divadlo P. O. Hviezdoslava a organizuje kultúrne podujatia, napríklad

¹¹ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/bratislava-potrebuje-ferove-parkovanie>

¹² Pre viac informácií pozri na: <https://www.odkazprestarostu.sk/bratislava/vsetky-podnety?categoryParent=184>

¹³ Pre viac informácií pozri: <https://bratislava.sk/sk/skolstvo-a-mladez>

¹⁴ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/komunalny-odpad>

¹⁵ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/triedeny-odpad>

¹⁶ Pre viac informácií pozri: <https://www.bkis.sk>

podujatia kultúrneho leta. Zároveň prenajíma budovu mestského divadla, kostol Klarisiek, prenajíma aj zvukovú techniku, priestory na výlep plagátov a priestory skúšobní. Organizácia zároveň pripravuje nielen kultúrne podujatia, ale poskytujú aj informácie pre turistov.

Ďalšou príspevkovou organizáciou je Galéria mesta Bratislavy (ďalej len „GMB“), ktorá slúži nielen ako priestor na vystavovanie diel, ale aj vzdelávacie podujatia a programu pre rodiny s deťmi a pre seniorov. Do GMB patrí nielen budova Mirbachovho palaca a Pálffyho paláca. Každoročnou výzvou pre GMB je zvyšovanie počtu návštevníkov.

1.3.5. Športové aktivity mesta a ihriská

Magistrát hl. mesto Bratislava vytvára podmienky pre šport a rekreáciu pre obyvateľov Bratislavy prostredníctvom svojej organizácie Správa telovýchovných a rekreačných zariadení hl. mesta Bratislavy (ďalej len „STaRZ“), ktorá okrem spravovania športových areálov a zariadení organizuje aj viaceré športové podujatia ako Beh Devín Bratislava, Cyklotúra priateľstva, Bratislavský cross a športové projekty. Bratislava zároveň prispieva na šport prostredníctvom grantového programu pre voľnočasové aktivity a partnerstvom pri organizovaní niektorých športových projektov.

STaRZ má na svojej webovej stránke vytvorenú mapu športovísk aj s informáciami o ich naplnenosti. Webová stránka poskytuje informácie o otváracích časoch, no chýba napr. informácia o hodinách, kedy je zariadenie maximálne vyťažené (*peak hours*). Niektoré zariadenia však umožňujú online rezervácie a poskytujú aj informácie o cenách. Webová stránka ďalej poskytuje informácie o trasách cyklochodníkov alebo stojanov na bicykle. Podľa informácií s hl. mesta Bratislavy sa chystá mobilná aplikácia, ktorá by mala uvedené zjednotiť do jedného formátu a poskytovať ucelené informácie o športoviskách a športových akciách v meste.

1.3.6. Koordinácia turizmu

Podľa dát zo Štatistického úradu SR¹⁷ bol v roku 2018 celkový počet návštevníkov Bratislavy na úrovni približne 1,2 milióna ľudí a z toho viac ako dve tretiny tvorili zahraniční návštevníci. Priemerný počet prenocovaní sú približne dve prenocovania. Výzvou pre mesto je postupne zvyšovať počet prenocovaní v meste a motivovať turistov zostať v meste dlhšie obdobie. Najvyšší počet návštevníkov je v auguste, najnižší v mesiaci február. Najvyšší počet návštevníkov je z Českej republiky, Veľkej Británie, Číny, Rakúska a Nemecka. Tržby za ubytovanie sa pohybujú na úrovni 100 miliónov ročne. Samostatným problémom v tejto oblasti je výber poplatku za ubytovanie (pozri v časti 1.2.2.).

Bratislavské kultúrne a informačné centrum má vo svojej agende aj prácu s turistami a zabezpečovanie poskytovania informácií pre turistov.

¹⁷ Pre viac informácií pozri: <http://www.gmb.sk/sk/content/poslanie>

1.3.7. Sociálne bývanie a iná sociálna pomoc

Hl. mesto Bratislava rieši agendu nájomného bývania, ktorá sa po nástupe nového vedenia koncom roka 2018 zaradila medzi priority. Mesto postupne analyzuje stav majetku a možnosť pretransformovania nevyužívaných budov na nájomné byty.

Bratislava poskytuje prechodné ubytovanie v ubytovniach Fortuna a Kopčany. Ubytovne sú určené predovšetkým pre rodiny s deťmi a odchovancov detských domovov. Hl. mesto Bratislava v nich poskytuje prechodné ubytovanie v obytných jednotkách vybavených WC a kúpeľňou na dobu jedného roka, s možnosťou predĺženia na maximálne päť rokov.

Hl. mesto prideliuje bývanie na základe poradovníkov. Na webovej stránke zverejňuje zoznam pridelených bytov v danom roku. Webová stránka však v sekcii evidencia žiadateľov neobsahuje poradovník¹⁸. Odborná komisia odporúča na základe poradovníka primátorovi uzavrieť nájomnú zmluvu k bytu s konkrétnym žiadateľom. Nájomné zmluvy sú uzatvárané maximálne na dva roky s možnosťou opakovaného predlžovania. V tejto agende je problém platobná disciplína nájomcov, ktorú vie mesto riešiť pomerne efektívne vypovedaním zmluvy.

Samostatným problémom je riešenie nehnuteľností, ktoré boli vrátené reštituentom. Žiadatelia, ktorým bol právoplatne priznaný nárok na bytovú náhradu a ktorí sú zapísaní v zozname žiadateľov, majú zákonný nárok zostať v reštituovaných bytoch do doby, pokiaľ im mesto poskytne bytové náhrady. Vzhľadom na to, že hl. mesto Bratislava nedokáže postaviť náhradné byty, problém pretrváva.

1.3.8. Cintorínske služby

Agendu správy cintorínov rieši mestská príspevková organizácia MARIANUM, ktorá prevádzkuje cintoríny. Na stránke organizácie nie je možné nájsť mapu cintorínov, ktorá by obsahovala vizualizáciu hrobových miest na cintorínoch v správe MARIANUM a registra o zaplatení poplatku za hrobové miesto. Platenie prenájmu hrobového miesta patrí medzi problémy z dôvodu vymierania priamych príbuzných už pochovaných ľudí.

1.3.9. Mestská polícia

Hl. mesto Bratislava zverejnila v roku 2019 otvorené dáta¹⁹ mesta, medzi ktorými sú aj dáta z Mestskej polície Bratislava. Tieto dáta naznačujú problémy predovšetkým v oblasti dopravy a parkovania vozidiel a menších priestupkov, kde patrí napríklad čistota a verejný poriadok.

Hlavnými problematickými oblasťami sú podľa hl. mesta Bratislava oblasť Pentagon a okolie Obchodnej ulice. Obe oblasti rieši mesto zvýšeným výskytom hliadok a napríklad na

¹⁸ Pre viac informácií pozri: <https://bratislava.sk/sk/zoznam-pridelenych-bytov>

¹⁹ Pre viac informácií pozri: <https://opendata.bratislava.sk/>

Obchodnej ulici zriadením stanice²⁰ Mestskej polície Bratislava a v okolí Pentagonu zriadením mobilnej kancelárie²¹. Starostlivosť o verejné priestory má v kompetencii tzv. Jednotka pre priestorovú reguláciu, ktorá je pri oddelení sociálnych vecí. Táto novovzniknutá jednotka má za cieľ intervencie v kritických oblastiach (tzv. hot spotoch), akými sú Pentagon alebo Obchodná ulica.

1.3.10. Priechody pre chodcov/prednosť chodcom na priechodoch

Hl. mesto Bratislava neidentifikovalo výrazne problematické ulice, ktoré by mali vyššiu mieru nebezpečenstva pre chodcov a cyklistov. Hl. mesto Bratislava zaviedol politiku "chodci a cyklisti na prvom mieste". Uvedené sa odzrkadlilo na postupnom zavádzaní zelených intervalov (semafory) pre chodcov a cyklistov. Príkladom je riešenie križovatky na Šafárikovom námestí²².

1.3.11. Verejná doprava

Verejná doprava v Bratislave má viaceré podoby (autobusy, električky, trolejbusy) a spôsoby platenia za túto službu. Hl. mesto Bratislava má v danej oblasti záujem na tom, aby si cestujúci kupovali predplatené lístky v čo najdlhšej platnosti - dlhodobé lístky. Dopravný podnik mesta Bratislava (ďalej len „DPB“) vedie štatistiky o počtoch predaných jednorazových a predplatených cestovných lístkov IDS BK cez všetky predajné kanály.

S cieľom znížiť výskyt čiernych pasažierov/neplatičov za prepravu DPB vykonáva pravidelné kontroly cestujúcich vo všetkých vozidlách MHD. Revízori vykonávajú kontrolu cestovných lístkov v spojoch MHD na základe mesačných rozpisov denne aj počas víkendov a nočných služieb. DPB má štatistiky uhradených pokút a neuhradených pokút. Za rok 2019 k 1. novembru. 2019 bolo udelených spolu 31 282 pokút, z toho uhradených bolo 19 876 a neuhradených 11 406. Revízori vykonávajú kontrolu cestujúcich v spojoch MHD denne a v priemere jeden revízor skontroluje 40 až 45 spojov. Pri súčasnom počte revízorov a ich celkovom nasadení je možné denne skontrolovať 400 až 450 spojov.

Cestujúci majú možnosť „zapnúť“ si pripomienku týkajúcu sa kúpy dlhodobého lístka formou e-mailu. Možnosť notifikácie je možná pri každej kúpe PCL cez internet. Uvedenú možnosť využívalo v roku 2018 celkovo 298 242 cestujúcich, najviac v mesiaci december (32 976 cestujúcich). Dlhodobým cieľom hl. mesta Bratislava je zvyšovať podiel cestujúcich s ročnými predplatenými cestovnými lístkami. Väčšina predplatených cestovných lístkov je na 30, respektíve 90 dní.

²⁰ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/sprava/nova-stanica-mestskej-policie-na-obchodnej-ulici-je-oddnes-otvorena>

²¹ Pre viac informácií: <https://www.bratislavskenoviny.sk/samosprava/56043-stanicu-mestskej-policie-v-karavane-pri-pentagone-vo-vrakuni-zrusili>

²² Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislavskenoviny.sk/doprava/55715-video-chodci-i-cyklisti-uz-prejdu-cez-safarikovo-rychlejsie>

1.3.10. Vandalizmus

Hl. mesto Bratislava má niekoľko kritických oblastí, v ktorých sa vyskytuje kriminalita a vandalizmus vo zvýšenej miere. Medzi najkritickejšie ulice patrí Obchodná ulica, ktorá je problematická predovšetkým vo večerných hodinách. Táto ulica je problematická z dôvodu zvýšeného pohybu ľudí, ktorí v piatok a sobotu chodia do priľahlých barov a klubov. Aj podľa otvorených dát Mestskej polície Bratislava je okolie tejto ulice najkritickejšie z pohľadu násilností a vandalizmu. Magistrát hl. mesta preto na tejto ulici zriadil stanicu²³ Mestskej polície Bratislava a zvýšil počet hliadok. Magistrát hl. mesta taktiež plánuje zaviesť program vzdelávania majiteľov a zamestnanec okolitých podnikov (napr. pubov a reštaurácií) cielené na manažment konfliktných situácií. Podniky, ktoré by spĺňali podmienky a ich zamestnanci boli vyškolení, by získali štatút "dobrého podniku".

Druhou výrazne kritickou oblasťou je Pentagon vo Vrakuni. Vysoká miera kriminality a vandalizmu je spôsobená výrazným výskytom drogovu závislých ľudí. Aj tento problém sa hl. mesto Bratislava usiluje vyriešiť zvýšeným počtom hliadok o mobilnou kanceláriu Mestskej polície Bratislava²⁴.

1.3.11. Starostlivosť o zeleň a verejný priestor

Starostlivosť o zeleň a údržba zelene je na území hlavného mesta Bratislavy zabezpečovaná prostredníctvom viacerých útvarov a organizácií²⁵. Ide napríklad o Oddelenie životného prostredia a mestskej zelene, ktoré zabezpečuje údržbu a starostlivosť o verejnú zeleň, vrátane chráneného areálu Horský park. Oddelenie správy komunikácií má v správe cestnú zeleň pri miestnych komunikáciách I. a II. triedy a prieťahoch štátnych ciest I. až III. triedy na území Bratislavy. Ide o hlavné komunikácie, zaťažené okrem osobnej dopravy aj nákladnou a mestskou hromadnou dopravou. Jednotlivé mestské časti sa starajú o plochy verejnej zelene, ktoré im boli zverené a o cestnú zeleň pri komunikáciách III. a IV. triedy v zmysle Štatútu hl. mesta. Mestské lesy majú v správe Bratislavský lesopark a GIB má v správe zeleň okolo pamätníkov a fontán.

Do tejto oblasti môžeme zaradiť aj MARIANUM, ktorá má v gescii komplexnú starostlivosť o cintoríny. Organizácia STaRZ má na starosti zeleň pri športoviskách a ihriskách. DPB zabezpečuje starostlivosť o zeleň nachádzajúcu sa na pozemkoch DPB a. s. a ich dopravných trás. Ďalšie mestské podniky, alebo podniky v ktorých má Hlavného mesta SR Bratislava majetkovú spoluúčasť (ZOO, OLO a. s., BVS a.s., a pod.) sa starajú o plochy zelene, ktoré sa vyskytujú v ich areáloch, nad ich líniovými stavbami, alebo na ochranných a prevádzkových

²³ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/sprava/nova-stanica-mestskej-policie-na-obchodnej-ulici-je-oddnes-otvorena>

²⁴ Pre viac informácií pozri: <https://bratislava.sme.sk/c/22192343/stanicu-mestskej-policie-vo-vrakuni-zrusili.html>

²⁵ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/udrzba-zelene>

priestoroch. Pri školách a školských zariadeniach zabezpečujú údržbu zelene jednotlivé školy alebo ich zriaďovatelia.

Hl. mesto Bratislava pracuje na evidencii majetku mesta tzv. pasport majetku. Ide aj o majetok, ako sú napríklad odpadkové koše. Znečistenie okolia a zelene je niekedy spôsobené tým, že zodpovedné organizácie nezabezpečia pravidelné čistenie priestorov alebo vynášanie odpadkových košov z dôvodu, že nemajú presnú evidenciu o tom, kde sa nachádzajú a koho sú majetkom (a teda aj zodpovednosťou).

Osobitným problémom je znečistenie ulíc a priestranstva ohorkami z cigariet. Daný jav je obzvlášť viditeľný na frekventovaných miestach, ako je napríklad Trnavské mýto alebo Račianske mýto. Tieto lokality sú v správe hl. mesta Bratislava a za čistenie a udržiavanie priestoru je zodpovedný DPB.

1.4. Komunikácia mesta a zapájanie občanov - responzívne mesto

Hl. mesto Bratislava komunikuje s obyvateľmi mesta rôznymi spôsobmi - od používania vlastných facebookových a webových stránok po tradičnejšie prístupy, ako sú mestské noviny. Zároveň má vytvorený systém na prijímanie a riešenie sťažností a obyvatel'ov mesta sa pokúša zapájať do rozhodovania aj cez participatívny rozpočet.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Formuláre na podávanie sťažností cez webovú stránku magistrátu.
- Formulácia letákov na podporu zapájania sa do rozhodovania o participatívnom rozpočte.
- Ak by sa hl. mesto Bratislava rozhodlo viac podporovať komunity a dobrovoľníctvo, úprava komunikácie v tejto oblasti, spôsobu oslošovania a výberu konkrétnej potenciálne spolupracujúcej organizácie je možná aj cez behaviorálne intervencie.

1.4.1. Sociálne siete mesta

Mesto má svoj vlastný facebook účet²⁶, na ktorom informuje o aktuálnych témach, napríklad o obmedzeniach spojených s výstavbou v meste - výluky, zmeny, nastávajúcich udalostiach, prieskumy verejnej mienky (napríklad o športe a možnostiach na šport), aktuálnych pracovných ponukách a verejnom priestore v meste Bratislava. Na tomto účte sa mnohokrát objavuje informácia podaná formou infografiky alebo videa. Celkovo má účet má 29-tisíc sledovateľov (z ang. followerov).

²⁶ Pre viac informácií pozri: <https://www.facebook.com/Bratislava.sk/>

Ďalším kanálom je facebooková stránka primátora mesta²⁷, ktorý má 28-tisíc sledovateľov. Obsah sa do veľkej miery prekrýva, no je viac orientovaný na stretnutia primátora a jeho ~~dennú~~ dennú prácu.

1.4.2. Mestské noviny

Mesto Bratislava má magazín In.ba. Podľa hodnotenia Transparency International Slovensko Hlasné trúby, ktoré meria mieru zneužívania média na politické účely vedenia, je tento magazín problematický. Podľa hodnotenia z roku 2018²⁸: *“Periodikum in.ba prináša iba oficiálny názor politického vedenia, diskusia úplne chýba. Politike radnice je v periodiku venovaný málo priestoru, poskytuje avíza o budúcich rozhodnutiach radnice iba občas, podstatná časť článkov o politike radnice je anonymná, bez osobnej zodpovednosti za obsah, vedenie radnice je prezentované v rozumnej miere a obsahovom kontexte a vedenie samosprávy nie je na fotkách zobrazované takmer vôbec.”*

1.4.3. Webová stránka mesta

Webové sídlo hl. mesta Bratislava je na pomerne vysokej úrovni. Rovnako aj prehľadnosť stránky a funkcionality sú na vysokej úrovni. Stránka rozdeľuje agendu na Chcem vedieť, chcem vybaviť a podobne. Dokazuje to aj ocenenie webových sídiel miest a obcí Zlatý erb. Bratislava sa pravidelne umiestňuje v tomto ocenení vysoko a podľa hodnotenia z roku 2019, má mesto Bratislava najlepší web²⁹.

1.4.4. Riešenie sťažností

Hl. mesto Bratislava aktívne využíva aplikáciu OpS na službu, cez ktorú môžu ľudia nahlasovať sťažnosti. Táto aplikácia je využívaná, o čom svedčí aj počet podnetov v celkovom počte približne viac ako 10-tisíc podnetov, z toho približne 3 600 vyriešených a podobné množstvo podnetov v stave riešenia.

Hl. mesto Bratislava má na svojom webovom sídle podstránku Transparentné mesto³⁰. Na tejto stránke sa nenachádza žiaden online formulár na spätnú väzbu alebo sťažnosti. Na stránke sú informácie a pravidlá na vybavovanie sťažností³¹.

1.4.5. Participatívny rozpočet

Hl. mesto Bratislava zaviedlo od roku 2011 aj tzv. participatívny rozpočet, ktorý nazvali Občiansky rozpočet. Existuje online hlasovací formulár, avšak k jeho zberu mesto

²⁷ Pre viac informácií pozri: <https://www.facebook.com/vallo.primator/>

²⁸ Pre viac informácií pozri:

<https://hlasnetruby.transparency.sk/periodikum/Bratislava/in.ba/Mest%C3%A1+2018>

²⁹ Pre viac informácií pozri: <https://www.zlatyerb.sk/index.php/vitazi>

³⁰ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/transparentne-mesto>

³¹ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/ustredna-evidencia-staznosti>

neuskutočňuje silnejšiu a cielenú komunikáciu. Suma alokovaná na Občiansky rozpočet je pomerne nízka (v roku 2019 - 50 000 EUR). Zároveň za jednotlivé návrhy v Občianskom rozpočte hlasuje pomerne málo ľudí, len pár desiatok obyvateľov hl. mesta. Rozpočet funguje tak, že do konca augusta daného roka môžu záujemcovia posilať mestu svoje návrhy v piatich kategóriách – doprava a komunikácie, životné prostredie, kultúra, šport a sociálne veci. Ide o tzv. Burzu nápadov a nápady môžu posilať elektronicky alebo poštou, pričom podmienky sú uvedené na webovej stránke³². Následne mesto posudzuje nápady, ktoré splnili základné kritériá. Nápady posudzuje komisia, napr. z pohľadu nákladovosti a či spadajú do kompetencií hl. mesta Bratislava. O zaradených projektoch následne rozhoduje verejnosť hlasovaním³³.

1.4.6. Stretnutia s obyvateľmi

Primátor hl. mesta Matúš Vallo sa od nástupu niekoľkokrát stretol s obyvateľmi mesta. Hlavným formátom sú verejné diskusie³⁴ k Matúšom Vallom. Primátor sa stretol aj s cudzincami³⁵ žijúcimi v meste Bratislava a diskutoval s obyvateľmi napríklad o parkovacej politike³⁶. Uvedené verejné diskusie sú organizované na nepravidelnej báze.

1.4.7. Oceňovanie občanov

Magistrát pravidelne udeľuje ocenenie významným Bratislavčanom vo viacerých kategóriách, napríklad športu, kultúry, práca s komunitami či architektúra a urbanizmus. Návrhy na laureátov Ceny primátora Bratislavy³⁷ môžu predkladať neziskové organizácie, občianski aktivisti, vedecké alebo vzdelávacie inštitúcie, ale aj samotní obyvatelia.

1.4.8. Podpora komunit a dobrovoľníctvo

Hl. mesto Bratislava pomáha viacerým komunitám a podporuje dobrovoľníctvo v rôznych oblastiach.

V oblasti rozvoja mesta sú príkladmi OZ Punkt a Stará tržnica. Magistrát sa venuje viacerým integračným projektom, kde podporuje občianske združenia pracujúce s ľuďmi bez domova, ako je napr. VAGUS, PROTI PRÚDU, JAN Z BOHA a pod. V oblasti integrácie cudzincov podporujú napr. Ligu za ľudské práva. Hl. mesta Bratislava podporuje Slobodu zvierat a SOS mačky. V rámci podpory komunit spolupracuje s VNÚTROBLOKOM - KOMUNITNÉ ZÁHRADY.

³² Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/obciansky-rozpocet>

³³ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/sprava/vitazne-projekty-obcianskeho-rozpocetu-2019-v-bratislave>

³⁴ Pre viac informácií pozri napríklad: <https://www.facebook.com/vallo.primator/videos/2099609256799729/>

³⁵ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/sprava/stretnutie-primatora-s-cudzincami-zijucimi-v-bratislave>

³⁶ Pre viac informácií pozri: <https://www.webnoviny.sk/primator-vallo-predstavil-nove-poplatky-a-pravidla-v-parkovacej-politike/>

³⁷ Pre viac informácií pozri: <https://www.bratislava.sk/sk/sprava/cena-primatora-bratislavy-2019>

1.5. Tvorba verejných politík mesta

Tvorba verejných politík hl. mestom Bratislava zahŕňa viacerých aktérov - referentov zodpovedných za jednotlivé agendy, ich priamych nadriadených a politické vedenie mesta.

Za účelom posilnenia vplyvu poznania do rozhodovania o jednotlivých intervenciách má magistrát k dispozícii *opendata*³⁸, teda datasety z jednotlivých decíznych oblastí.

Tvorba verejných politík je otvoreným procesom aj pre rôzne zainteresované skupiny obyvateľov cez pripomienkovanie nariadení. Čo sa týka možnosti pripomienkovania návrhov nariadení, na webovej stránke hl. mesta Bratislava sa nachádza návod a formulár, ktorý je možné pri vypracovaní pripomienok použiť³⁹.

Zároveň hl. mesto Bratislava vytvára *Útvar participácie* s tromi zamestnancami, ktorí sa (okrem inej agendy⁴⁰) podpore participácie v danej oblasti majú venovať od začiatku roka 2020.

1.6. Organizácia e-služieb

Hl. mesto Bratislava prevádzkuje niekoľko digitálnych kanálov, cez ktoré komunikuje s obyvateľmi a podnikateľmi:

- <https://www.bratislava.sk>
- <https://esluzby.bratislava.sk>
- <https://www.facebook.com/Bratislava.sk/>

Okrem portálov štandardne využíva aj e-mailovú komunikáciu.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Zvýšenie používania elektronických služieb.
- Presmerovanie občanov a podnikateľov na elektronické platby.

Jeho súčasné digitálne služby prevádzkuje na doméne www.esluzby.bratislava.sk, ktorá plní úlohu e-governmentu (Ďalej len „e-gov“) mesta. Ich terajšia podoba je výsledkom projektu *Uľahčenie a zefektívnenie styku občana a podnikateľskej sféry s verejnou správou sprístupnením elektronických služieb*, ktorého realizácia prebiehala v rokoch 2014 až 2018 pod predošlým vedením magistrátu. Dodávateľom tohto projektu bola akciová spoločnosť LOMTEC.

³⁸ Pre viac informácií pozri: <https://opendata.bratislava.sk/>

³⁹ Pre viac informácií pozri: <https://esluzby.bratislava.sk/info/e-form/193>

⁴⁰ Napríklad územné plánovanie, tvorba verejných priestorov, strategické dokumenty a pod.

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Jeho výsledkom bolo vytvorenie 10 oblastí digitálnych služieb usporiadaných podľa konceptu 'životná situácia'. V rámci 10 oblastí bolo používateľom k dispozícii **147 digitálnych služieb**⁴¹ a to pri celkových nákladoch presahujúcich 4 milióny EUR⁴².

Početnosť dostupných digitálnych služieb však automaticky nezaručuje užitočnosť pre používateľov, alebo hodnotu pre samotný magistrát. V období od augusta 2017 do septembra 2019 došlo napríklad len k 3971 podaniam cez tieto služby, z čoho 73 bolo testovacích, 2236 vykonali jednotlivé mestské časti Bratislavy (išlo teda o využitie tzv. G2G digitálnych služieb) a len 1662 vykonali fyzické alebo právnické osoby. Podľa údajov magistrátu ide o približne o 2 % zo všetkých transakcií v rámci služieb, pričom pri nezapočítaní podaní od mestských častí nejde ani o 1 % všetkých podaní, ktoré za dané obdobie fyzicky alebo digitálne spracovávali.

Efektívnosť služieb nedosahovala predsavzaté ciele vtedajšieho vedenia, ktoré si v spolupráci s dodávateľom predsavzalo v rovnakom období dosiahnuť aspoň 5000 transakcií. Efektívnosť nedosahovala ani Európsky priemer využívanosti digitálnych služieb, ktorý bol v r. 2017 na úrovni 52 % (zo všetkých, digitálnych či analógových transakcií)⁴³.

⁴¹ Zahŕňala to 2 typy služieb: infoslужby a e-podania. Zatiaľ čo e-podania umožňovali používateľov úspešne a legálne využiť poskytovanú službu, infoslужby mali pre používateľov len informatívny charakter a nedisponovali podávacou funkcionalitou.

⁴² Oddelenie dátovej politiky a analýz (nezverejnené), *Peniaze sa míňajú, zákazníci chýbajú: komentár k elektronickým službám poskytovaných hlavným mestom SR Bratislava*.

⁴³ Európska komisia (2017), New study on eGovernment services: Europe is improving in cross-border availability of services, Dostupné na: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/new-study-egovernment-services-europe-improving-cross-border-availability-services>

Prievidza

1.1. Riadenie mestského úradu a správa majetku mesta

V tejto časti sa venujeme piatim konkrétnym oblastiam - výberu pracovníkov magistrátu, v mestských firmám a v mestských organizáciách, ďalej tvorbe rozpočtu, verejnému obstarávaniu, ako aj prenájmu mestských bytov a predaju majetku mesta.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Mesto má záujem zvýšiť počet kvalitných uchádzačov o pracovné pozície na mestskom úrade a to predstavuje príležitosť na otestovanie viacerých spôsobov rámcovaní inzerátov.
- Priestor pre behaviorálne intervencie existuje napríklad v spôsobe rámcovania oslovovania potenciálnych uchádzačov alebo pri komunikácii na webových stránkach mesta.

1.1.1. Výber pracovníkov mestského úradu

Mesto vykonáva výberové konania pri prijímaní do mestského úradu, aj na pozície referentov⁴⁴. Informačné kanály, cez ktoré mesto prezentuje hľadanie zamestnancov⁴⁵, sú noviny ECHO, Prievidzsko, webové stránky mesta, portál profesia.sk. Na webovej stránke⁴⁶ mesta sú zverejnené ponuky práce a zápisnice z výberového procesu. Práve táto sekcia je relatívne najviac navštevovaná na webovej stránke mesta (pozri 1.4.3.).

V prípade výberových konaní sa úkony realizujú väčšinou poštou (zaslanie pozvánky, oznámenie o úspešnosti/neúspešnosti). Online sa zverejňuje len ponuka práce/pracovnej pozície a výsledná zápisnica.

Z rozhovorov s prednostnom a právničkou mesta je zrejmé, že počet uchádzačov nie je jediným problémom. Podľa dát z mesta Prievidza sa na jednu pozíciu v priemere uchádza 3,5 človeka.

Okrem výberu zamestnancov sa vedenie mesta usiluje o zvýšenie motivácie zamestnancov. Mesto si uvedomuje, že jedným z hlavných dôvodov, prečo niektorí zamestnanci a zamestnankyne dobrovoľne opustia pracovnú pozíciu na úrade, je výška mzdy a postupná strata motivácie. Ku kvalitnejším výkonom ich preto mesto motivuje formou osobného ohodnotenia, ktoré je na základe návrhov priamych nadriadených - vedúcich pracovníkov a pracovníčok, prípadne udelením mimoriadnych odmien za splnenie pracovných úloh nad rámec pracovných povinností. Podľa vyjadrení mesta Prievidza, nie je častým javom, aby

⁴⁴ V ostatnom období robilo mesto výber na miesto referenta pre kultúru, ktorého sa zúčastnilo 13 uchádzačov a z toho 2 splnili podmienky. Ďalšie miesto bol referent pre elektronizáciu, kedy boli 3 uchádzači, jeden splnil podmienky.

⁴⁵ V meste Prievidza je približne 4 % nezamestnanosť, ktorá však potenciálne môže narásť po zastavení banskej činnosti v neďalekých baniach.

⁴⁶ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/mesto/ponuky-prace/>

prijatí zamestnanci a zamestnankyne, krátko po prijatí do zamestnania na Úrade, odchádzali z pracovnej pozície (fluktuácia zamestnancov).

1.1.2. Tvorba rozpočtu

Mesto nemá interaktívny rozpočet. Na webovej stránke mesta však zverejňujú všetky dokumenty⁴⁷ súvisiace s tvorbou a prípadnými zmenami rozpočtu. Nie sú však k dispozícií online dáta z čerpania v priebehu roka, napr. ku koncu každého mesiaca, a zároveň nie sú k dispozícií podrobnejšie dáta týkajúce sa plánu a čerpania na konkrétne položky/projekty. Na druhej strane však mesto má vypracovaný rozpočtový harmonogram s predpokladanými termínmi jednotlivých úkonov (napr. zmien v rozpočte, prípravy nového rozpočtu) aj s identifikovanými oddeleniami, ktoré sú zodpovedné za danú agendu.

1.1.3. Verejné obstarávanie

Mesto Prievidza spadá pod zákonné pravidlá upravujúce verejné obstarávanie na Slovensku a vzhľadom na uvedené, má svoj profil verejného obstarávateľa na webových stránkach Úradu pre verejné obstarávanie.

Na webovom sídle má mesto Prievidza zverejnené⁴⁸ súťažné podklady a vyhlásenia o verejných obstarávaníach. Tieto údaje sú však neaktuálne a chýbajú údaje za rok 2019. Tak ako aj ostatné mestá, aj mesto Prievidza, má problém osloviť viacero potenciálnych dodávateľov napr. pri stavebných a rekonštrukčných prácach a mať reálnu súťaž.

1.1.4. Prenájom mestských bytov

Mesto vlastní nájomné byty, ktoré dáva za definovaných podmienok do prenájmu. Alokácia bytov sa uskutočňuje formou losovania. Na webových stránkach mesta sa nachádza formulár k žiadosti o prenájom mestského bytu. Ak dochádza k neplateniu za prenájom, neplatiči sú deložovaní. Nájomné platia nájomníci vždy na mesiac a v prípade, ak príde k nezaplateniu nájomného, mesto intervenuje.

1.1.5. Nakladanie s majetkom mesta

Každý predaj majetku mesta alebo jeho prenájom je uverejnený na webovej stránke mesta. Zároveň je táto oblasť súčasťou e-gov mesta Prievidza. Mesto taktiež prevádzkuje priemyselný park, ktorý sa nachádza v extraviláne mesta Prievidza Park je v 100 % vlastníctve jedného vlastníka – mesta Prievidza.

⁴⁷ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/samosprava/rozpocet-mesta/dokumenty-2020/>

⁴⁸ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/samosprava/verejne-obstaravanie/>

1.2. Výber daní a poplatkov

V rámci problematiky výberu daní a poplatkov sa v tejto časti venujeme nasledovným daniam - dani z nehnuteľnosti, dani za ubytovanie, ďalej poplatku za komunálny odpad a hazardu.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- V oblasti výberu dane z nehnuteľnosti a poplatku za komunálny odpad. Tieto intervencie môžu byť cieleňé buď na neplatičov, alebo na všetkých občanov ako prevencia nezaplatenia dane alebo poplatku načas.

Mesto Prievidza pracuje so systémom *Corageo*, ktorý dovoľuje zamestnancom filtrovať dáta, nahrávať nové šablóny a mesto disponuje základnými demografickými údajmi o daňovníkoch. Mesto Prievidza využívalo v rokoch 2016 a 2017 tabule hanby - verejný zoznam neplatičov. Eviduje daňové nedoplatky⁴⁹ právnických a fyzických osôb.

Po uplynutí lehoty splatnosti sa nezaplatená daň alebo poplatok stávajú daňovým nedoplatkom a daňovník daňovým dlžníkom/neplatičom. Daňovým dlžníkom sa posielajú výzvy na zaplatenie daňových nedoplatkov, prípadne sa zriadi záložné právo na daňové nedoplatky a následné vymáhanie sa zabezpečuje prostredníctvom súdnych exekútorov.

Tabuľka 1: Príjmy z miestnych daní a poplatkov v EUR v meste Prievidza

	2019
Príjem z poplatku za komunálny odpad	1 406 386 EUR
Daň z nehnuteľnosti	1 603 464 EUR
Daň za ubytovanie	21 482 EUR
Daň za užívanie verejného priestranstva	67 366 EUR
Za nevýherné hracie prístroje (FO a PO)	2 700 EUR

Zdroj: Rozpočet mesta Prievidza 2019

Mesto Prievidza vyberá približne 94 % z očakávaných príjmov dane z nehnuteľnosti. Inými slovami, približne 6 zo 100 daňovníkov neplatí dane z nehnuteľnosti. Daňovník je povinný podať mestu v lehote do 31. 1. v kalendárnom roku. Nárok na oslobodenie od platenia dane alebo zníženie dane podľa podmienok ustanovených vo VZN č. 11/2019 sa uplatňuje pri podaní daňového priznania.

Mesto Prievidza má formálne zavedenú daň za ubytovanie. Daňovníkom je osoba, ktorá sa prechodne ubytuje na území mesta v zariadení na poskytovanie takého ubytovania. Daňovník

⁴⁹ u právnickej osoby 1 600 EUR; u fyzickej osoby – podnikateľa 160 EUR; u fyzickej osoby 160 EUR.

zaplatí daň prevádzkovateľovi ubytovacieho zariadenia, ktorý odvádza vybratú daň mestu. Platenie tento dani dokáže mesto účinne monitorovať a vymáhať s výnimkou jedného prípadu. Dôkazom je účinnosť výberu tejto dane je 75 %, no dané číslo skresľuje len jeden daňovník.

Prievidza každoročne získa v priemere 88 % z očakávaných príjmov z výberu poplatku za komunálny odpad. Približne 20 % z priemerného ročného príjmu z tohto poplatku je vyzbieraných až pred koncom kalendárneho roka, po písomnej výzve.

Hlavný problém vyplývajúci z akejkoľvek daňovej medzery je ohrozenie likvidity mesta. Mesto musí finančne kryť odvoz a likvidáciu odpadu každý mesiac. Príjmy z poplatku za komunálny odpad sú účelovo viazané na využitie na zber odpadu, prepravu, zhodnocovanie a likvidáciu (Zákon č. 582/2004 Z. z.). Platobná disciplína občanov, nielen neplatičov, ale aj občanov, ktorí odďaľujú zaplataenie poplatku do kalendárneho konca, ohrozuje stabilné finančné krytie na zabezpečovanie služby odvozu odpadu.

Mesto Prievidza a občania tohto mesta interagujú v agende platenie poplatku za komunálny odpad niekoľkokrát počas kalendárneho roka. Počet kontaktov závisí aj od toho, či si občan splnil zákonnú povinnosť. Mesto v máji daňovníkom oznamuje výšku poplatku za komunálny odpad formou listu - výmeru poplatku. V rámci tejto komunikáciu mesto oznamuje občanovi aj termíny pre zaplataenie a nevyhnutné inštrukcie k platbe. Hraničným termínom na zaplataenie je koniec augusta. Následne v septembri prebieha audit a v tom istom mesiaci mesto posielala tzv. štandardné výzvy - list, v ktorom oznamujú dlžníkom ďalší hraničný termín na zaplataenie nedoplatku na komunálnom odpade. Termín na zaplataenie dlžnej čiastky je do konca októbra.

Podľa evidencie daňových dlžníkov je podľa mesta Prievidza dôvodom neplatenia poplatku za komunálny odpad najmä ich finančná situácia (prebiehajú súbežne aj dve exekúcie) a tiež fiktívne doručenie rozhodnutí o vyrubení poplatku – neznáme miesto pobytu fyzických osôb s trvalým pobytom v meste, čím niektorí obyvatelia nemajú informáciu o svojich záväzkoch. Pri dani z nehnuteľnosti je dôvodom aj momentálna finančná situácia daňovníkov, ktorá môže byť spôsobená aj tým, že sa stavby nevyužívajú.

Daň za výherné a nevýherné automaty predstavuje marginálnu sumu pre mesto Prievidza. Zároveň je účinnosť jej výberu na úrovni 99 %.

Mesto vníma ako problematický **výber poplatkov za psa**. Nejde priamo o neplatenie poplatku, ale o tendenciu vyhýbania sa danej platbe cez prihlásenie psa do okolitých dedín, kde je poplatok aj štyrikrát nižší. V Prievidzi je poplatok za psa 40 EUR za kalendárny rok. Každý kto prihlási psa dostane "štartovací" balíček, v ktorom sú sáčky na exkrementy a iná malá pozornosť. Masívnejšia kampaň smerovaná na majiteľov psov sa konala v roku 2012, keď informovali platcov daní za psov o možnosti vyzdvihnutia vreciek na psie exkrementy

zadarmo⁵⁰. Aktuálne mesto rozdáva len vrecká, ktoré zostali z kampane z roku 2012 a nová kampaň sa nerobí a ani neplánuje v najbližšom období. Inými slovami podľa mesta Prievidza, je pri poplatkoch za psa problém s účelovým prehlasovaním do "lacnejších" obcí. Hoci sa mesto snaží motivovať ľudí tzv. štartovacím balíčkom, nie je to dostatočné. Aj táto oblasť je teda potenciálne zaujímavá pre prípadnú intervenciu na zvýšenie motivácie platiť viac, vo svojom meste.

Účinnosť výberu poplatku za psa je na úrovni 88 %.

1.3. Zabezpečovanie a poskytovanie verejných služieb obyvateľom mesta

Mesto Prievidza zabezpečuje a poskytuje mnohé verejné služby.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Riešenie vandalizmu.
- Zastavovania vodičov pred prechodmi pre chodcov.
Dodržiavanie dostatočného priestoru na chodníkoch (riešenie bezohľadné parkovanie na sídliskách).
- Riešenie triedenia odpadov a efektívnejšieho využívania energií v školských zariadeniach.
- Riešenie problému neplatičov za hrobové miesto.

1.3.1. Parkovanie v meste

Parkovanie v meste zabezpečuje prostredníctvom mestskej firmy Unipa. Táto firma poskytuje systém rezidenčného parkovania a parkovanie pre nerezidentov (spoplatnené parkovanie). Mesto pre parkovaciú politiku zriadilo samostatnú webovú stránku⁵¹, kde sa návštevníci stránky môžu dozvedieť informácie o mestskej firme a podmienkach parkovania, na webe špecificky o parkovacej politike. Webová stránka je pomerne prehľadná a všetky informácie o cenách a spoplatnených oblastiach sú dohľadateľné na spomínanej webovej stránke. Celkovo je mesto rozčlenené na päť rezidenčných pásiem. Mesto Prievidza postupne buduje aj vlastné parkovacie miesta z vlastného rozpočtu.⁵²

Spôsob platenia poplatku za parkovanie je pre nepravidelného návštevníka buď formou SMS, alebo zakúpením parkovacej karty. Mesto spravuje aj väčšie parkovisko pre 65 áut na ulici A. Hlinku a parkovisko je zabezpečené automatickým bezobslužným systémom. Obyvatelia mesta majú možnosť si zakúpiť rezidenčnú kartu, na základe ktorej sú oprávnení parkovať. Podobný systém je aj pre podnikateľov.

⁵⁰ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/spravodajstvo/psickari-si-mozu-vyzdvihnout-vrecka-su-zadarmo/>

⁵¹ Pre viac informácií pozri: <http://www.parkovanieprievidza.sk/>

⁵² Pre viac informácií pozri: <http://www.teraz.sk/regiony/doprava-samosprava-prievidze-planuje/250413-clanok.html>

Napriek systému rezidenčné parkovania má mesto naďalej problém s nedisciplinovanými vodičmi, ktorí parkujú na chodníkoch prípadne inak ohrozujú alebo obmedzujú chodcov a vodičov.

“Pouličné” parkovanie nemá automatické sčítavanie obsadenosti miest, avšak raz za 5 rokov je vykonávaný prieskum statickej dopravy na území centrálnej mestskej parkovacej zóny. Celoročný prehľad parkovania (počtu áut) má mesto k dispozícii iba na parkovacej ploche na ulici A. Hlinku, kde spravuje parkovisko s rampovým systémom.

Jedným z najčastejších podnetov na stránke OpS sú sťažnosti na bezohľadné parkovanie osobných áut, ktoré ohrozujú alebo obmedzujú chodcov. Z týchto podnetov je vyriešená len približne polovica podnetov. Sťažnosti sa netýkajú len nepojazdných vrakov. Slabá miera riešenia podnetov naznačuje, že mesto nie je schopné v krátkom čase riešiť odtiahnutie nepojazdných vrakov a zároveň preventívne pôsobiť, aby vodiči neparkovali na chodníkoch, pred prechodmi či v zákrutách.

1.3.2. Základné školy a CVČ

Mesto Prievidza má celkovo 11 materských škôl a celkovo približne 400 detí v predškolskom veku. Taktiež má približne sedem základných škôl s celkovo približne 3 000 žiakmi a 250 učiteľmi. Mesto zároveň prevádzkuje sedem školských klubov, Základnú umeleckú školu L. Stančeka, Centrum voľného času Spektrum, kde pracuje 25 učiteľov a pravidelne ho navštevuje až 530 detí.

1.3.3. Zber a odvoz odpadu - triedenie

Zber a odvoz odpadu zabezpečuje súkromná spoločnosť T+T, s.r.o so sídlom v Žiline a zabezpečuje zber a odvoz odpadu aj v iných mestách⁵³.

V stratégii na roky 2016-2020⁵⁴ sa tvrdí, že mesto chce motivovať ľudí separovať tým, že budú znižovať objem nádob a predlžovať vývozný cyklus. Problém s nedostatočnou separáciou, predovšetkým sklo, plast. Stratégia ponúka opatrenia: zvýšiť počet nádob a zlepšená komunikácia s občanmi. V dokumente sa nachádza aj grafika na informovanie občanov. Táto grafika je čiernobiela (len piktogram) - bez veľkej informačnej hodnoty. Podobne nezáživne a zmätočne môže pôsobiť na obyvateľa mesta aj leták, ktorý má slúžiť na osvetovú činnosť v oblasti separovania⁵⁵.

Obyvatelia mesta Prievidza majú možnosť odovzdať svoj nadrozmerný odpad z domu, či bytu do zberného dvora spoločnosti T+T, a.s. Otváracie doby sú od 8.00 do 16.00 každý pracovný deň, sobota do 13.00 a v nedeľu je zberný dvor zatvorený.

⁵³ Pre viac informácií pozri: <http://t-t.sk//12-1/O-nas.tt>

⁵⁴ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/392wYat>

⁵⁵ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/obyvatel/zber-odpadu/osvetova-cinnost/>

Podľa portálu OpS majú v Prievidzi problém s odpadom, s čistotou verejného priestoru a s čiernymi skládkami. Čierna skládky sa spravidla vyskytujú buď v odľahlých okrajových častiach mesta, alebo na miestach pri hromadných garážach či na stanovištiach zberných nádob na odpad⁵⁶. Mesto pravidelne pristaví veľké zberné nádoby na nadrozmerný odpad (napr. počas jarného upratovania). Aj v tomto prípade majú obyvatelia majú tendenciu uložiť nadrozmerný odpad mimo zberných nádob. V prípade tohto nadrozmerného odpadu sa ponúka možnosť motivovať ľudí odvážať odpad na zberný dvor napríklad prostredníctvom prijateľnejších otváracích hodín, služby odvozu odpadu a podobne.

Podľa vyjadrení mesta Prievidza, otváracie hodiny zberného dvoru súčasný prevádzkovateľ (T+T, a. s.) prebral z predchádzajúceho zavedeného systému a podľa prevádzkovateľa systém vyhovuje požiadavkám obyvateľov mesta. Štatistiku o počte návštev mesto neeviduje. Údaje o využívanosti zberného dvora obyvateľmi mesta možno zistiť z evidencie odovzdaného odpadu, ktorý vedie spoločnosť T+T, a. s., prípadne z údajov vrátnice zberného dvora, kde službu zabezpečujú zamestnanci mesta patriaci pod Oddelenie hospodárskej správy.

Mesto Prievidza začalo od mája 2018 s distribúciou nádob na biologicky rozložiteľný odpad (ďalej len "BRO") do miestnych domácností v individuálnej bytovej výstavbe. O pridelenie nádoby však musia požiadať obyvatelia. O pridelenie nádob prišli, podľa vyjadrení mesta, požiadať aj obyvatelia, ktorí v minulosti nemali záujem a deklarovali, že využívajú vlastné zariadenia na kompostovanie. Po úspešnej implementácii v individuálnej bytovej výstavbe sa ponúka možnosť ponúknuť takéto nádoby aj na stojiská pri obytných domoch.

Na všetkých stojiskách pri bytových domoch sú umiestnené kontajnery na oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu v zmysle zákona o odpadoch - plasty, sklo, papier, kovy + VKM⁵⁷.

1.3.4. Kultúrne aktivity mesta

Mesto má viaceré organizácie, ktoré sa venujú kultúrnym aktivitám mesta, prípadne mesto poskytuje dotácie na viaceré iné kultúrne aktivity. Ide napríklad o Artpoint alebo Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi.

Artpoint⁵⁸ je kultúrne stredisko, ktoré prevádzkuje občianske združenie. Priestor Artpoint plní úlohu galérie či koncertného miesta. Vzniklo ako projekt záchrany starého kina Baník. Organizujú niekoľko udalostí za týždeň.

Kultúrne a spoločenské stredisko (ďalej len "KaSS") informuje o kultúrnom programe v meste prostredníctvom plagátov⁵⁹, ktoré šíri aj online. Webová stránka KaSS obsahuje pomerne

⁵⁶ Pre viac informácií pozri: Objemný odpad, nebezpečný odpad, biologicky rozložiteľný odpad.

⁵⁷ V marci 2017 NR SR schválila novelu zákona o odpadoch a obciam pribudla povinnosť zaviesť a vykonávať triedený zber komunálnych odpadov – okrem už zavedeného papiera, plastov, kovov a skla – aj pre viacvrstvé kombinované materiály (VKM) na báze lepenky, najmenej v rozsahu vyplývajúcom z požiadaviek ustanovených na triedený zber komunálnych odpadov.

⁵⁸ Pre viac informácií pozri: <http://artpoint.sk/>

⁵⁹ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/2xaWL3a>

málo informácií a zdá sa, že KaSS využíva skôr facebook⁶⁰ na šírenie informácií o pripravovaných udalostiach, na ktorom majú približne 4-tisíc sledovateľov. Informovanosť občanov mesta zvyšujú predovšetkým súkromné iniciatívy, ako napríklad stránka Čo dnes⁶¹, ktorá informuje predovšetkým o rôznych kultúrnych podujatiach v Prievidzi a v blízkom okolí. Stránka Čo dnes má na facebooku profil⁶², ktorý sleduje približne ako 9,7-tisíc sledovateľov. Iniciatíva Čo dnes funguje relatívne dobre, minimálne čo sa týka výstupov - udalosti sú pridávané na dennej báze.

Podľa vyjadrenie mesta na svojej facebookovej stránke KaSS využíva nástroj dotazníka/ankety. KaSS napríklad využíva ankety na hlasovanie verejnosti pri výbere interpretov na kultúrno-spoločenské podujatie Banický jarmok.

Podľa informácií zo stretnutia v Prievidzi, je problémom relatívne nízka naplnenosť kultúrnych udalostí, ktoré organizuje alebo spoluorganizuje mesto. Problémom môže byť nielen nedostatočná informovanosť, ale aj ekonomické možnosti obyvateľov, prípadne nedostatočná atraktivita kultúrnych udalostí pre zamýšľanú cieľovú skupinu. Podľa vyjadrení mesta, KaSS priebežne sleduje spomenuté indikátory a v prípade, ak niektoré z podujatí neprotiahne návštevníkov, hľadajú dôvody⁶³.

1.3.5. Športové aktivity mesta a ihriská

Mesto má viaceré športoviská, ktoré sú v správe Technických služieb mesta. Mesto Prievidza dáva na šport približne 4 % rozpočtu.

Na stránke mesta je mapa športovísk⁶⁴ - každý užívateľ vie relatívne jednoducho zistiť, kde sa športovisko alebo ihrisko nachádza. Mapa obsahuje aj všetky ihriská a vonkajšie plochy na šport či hru. V prípade vonkajších ihrísk slúži mapa len ako navigácia, neposkytuje žiadne ďalšie informácie, ako napríklad informáciu o technickom stave a vybavení ihriska.

Mapa teda slúži hlavne ako navigácia pre obyvateľov, no v prípade krytých hál, ktoré má v správe mesto, je možnosť cez preklik nájsť informácie o priemernej obsadenosti (rozvrh) a cenníku služieb. Všetky kryté športoviská (plaváreň, zimný štadión, futbalový štadión, športová hala) sú na stránke Technických služieb mesta⁶⁵ prehľadne popísané, aj s priemernou obsadenosťou a cenníkom služieb. Nevýhodou však je, že občan sa na stránku Technických služieb mesta vie dostať až cez niekoľko preklikov. Taktiež neexistuje online systém, ktorý by poskytoval aktuálne informácie o tom, aká je aktuálna obsadenosť športoviska. Športoviská, ako je napríklad plaváreň, majú všeobecný plán obsadenosti - rozvrh hodín, teda len statické dáta.

⁶⁰ Pre viac informácií pozri: <https://www.facebook.com/KaSS.PD/>

⁶¹ Pre viac informácií pozri: <https://www.codnes.sk/>

⁶² Pre viac informácií pozri: <https://www.facebook.com/codnes.sk/>

⁶³ Podľa vyjadrení mesta sú vždy úspešnejšie podujatia s mediálne známymi osobami a občerstvením zdarma

⁶⁴ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/obyvatel/sport/>

⁶⁵ Pre viac informácií pozri: <http://www.tsmpd.sk/struktura/sport-a-relax>

1.3.6. Koordinácia turizmu

V meste a jeho okolí existujú viaceré možnosti na realizáciu turistických aktivít. Existuje tzv. Zlatá prievidská cesta, ktorá funguje ako aplikácia pre mobilné telefóny – mapa chodenie po pamätihodnostiach. Je však na pomerne nízkej užívateľskej úrovni a neponúka nič okrem funkcie tzv. Zlatej prievidskej cesty. Projekt *Zlatá prievidská cesta* realizovalo mesto Prievidza (referát cestovného ruchu na MsÚ) v minulosti ako aktivitu v cestovnom ruchu. Vznikla aj webová stránka a propagačné materiály.

Ďalšou aplikáciou pre mobilné telefóny je Naša Prievidza⁶⁶, ktorú spravuje vydavateľstvo Petit Press, a ponúka informácie o kultúrnych a športových aktivitách, ďalej ponúka všeobecné informácie o dianí v meste a taktiež aj fórum pre užívateľov.

Mnoho firiem ponúka obciam na Slovensku rôzne riešenia aplikácií. Prievidza sa aktuálne zameriava na webovú stránku a využívanie aplikácie OpS, ktorá má funkcionality, ktoré je možné využiť aj na hlasovanie v participatívnom rozpočte.

1.3.7. Sociálne bývanie a iná sociálna pomoc

Vzhľadom na skutočnosť, že je cena prenájmu mestského bytu v závislosti od rozlohy dva až tri násobne nižšia ako je trhová cena, do istej miery môžeme hovoriť o zabezpečovaní sociálneho bývania cez prenájom mestských bytov.

Zároveň mesto Prievidza poskytuje službu tzv. núdzového bývania. Harmónia, n. o. je organizácia založená v roku 2004 mestom Prievidza a pôsobí v oblasti všeobecne prospešných služieb. Na území mesta spravuje a prevádzkuje dve pobytové zariadenia - Zariadenie núdzového bývania na Košovskej ceste a Útulok pre bezprístrešných obyvateľov na Košovskej ceste. Celkovo poskytujú obe zariadenia 41 miest. Podľa vyjadrenia vedenia mesta, je možné poskytnúť záujemcom takúto formu sociálneho bývania na dva roky. V praxi sa však často táto doba predlžuje. Záujemcovia, ktorí sú vo finančnej núdzi, vnímajú byty ako najdostupnejšie bývanie. Preto je po zariadeniach relatívne vysoký záujem.

1.3.8. Cintorínske služby

V meste sa nachádza jeden centrálny cintorín v Necpaloch. Pre tento cintorín je spravený pasport, ktorý je dostupný aj v elektronickej podobe na www.cintoriny.sk. Mesto má problém s neplatením hrobových miest (čo je pomerne bežný problém aj v iných mestách). Mesto používa špecializovaný systém na zistenie, kto zaplatil za hrobové miesto a kto nezaplatil. Mesto následne vyzýva na zaplatenie hrobových miest, inak budú opäť použité ako hrobové miesto pre iných.

Správa cintorína, ako jedna zložka mestskej spoločnosti prevádzkujúcej cintoríny, odosiela neplatičom výzvy na úhradu. Upozorňuje ich vo výzve, že im hrozí sankcia za neplatenie, čo

⁶⁶ Pre viac informácií pozri: <https://play.google.com/store/apps/details?id=sk.petitpress.myregiony.prievidza>

ich spravidla donúti prísť a situáciu riešiť. Systém nálepiek použila správa cintorína po prvýkrát v roku 2017. Zoznam neplatičov zatiaľ mesto nezverejňuje. Po prevzatí správy cintorína začiatkom roka 2014, bolo evidovaných 812 neplatičov. Aktuálne je tento stav na úrovni približne 350 neplatičov.

1.3.9. Mestská polícia

O bezpečnosť v meste sa stará mestská polícia (ďalej aj "MsP"), ktorá na svojej webovej stránke uvádza okrem štatistík výberu blokových pokút, napríklad aj rozmiestnenie kamier. Stránka MsP obsahuje aj podkapitulu "prevencia", v ktorej radí ako sa zachovať napríklad v situáciách, v ktorej sa niekto snaží žiadať úplatok (veľmi neaktuálne spracovanie materiálu), šikany (samostatná webová stránka), domáceho násillia (len paragrafové znenie), prevenciou pred krádežami a pod. Vo výročnej správe o činnosti má MsP dáta o počte priestupkov podľa zákona o priestupkoch.

Okradnutie (trestné činy lúpeže a pod.) rieši štátna polícia. MsP najčastejšie rieši priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky v statickej doprave. Na základe programu, ktorý využíva mestská polícia v rámci ISS, viem MsP v prípade potreby presnejšie identifikovať typ priestupkov.

V meste neexistujú systémy rýchleho alarmu (tzv. *emergency box*). V prípade ohrozenia zdravia, života a majetku obyvateľa využívajú mobilné telefóny, prípadne polícia reaguje na základe záznamu z videokamier.

1.3.10. Priechody pre chodcov/prednosť chodcom na priechodoch

V meste existujú časti, ktoré si vyžadujú väčšiu opatrnosť vodičov voči chodcom. Príkladom sú školské zóny. Tieto priechody pre chodcov v blízkosti ZŠ sú počas dní vyučovania monitorované mestskými policajtmi, ktorí v ranných hodinách, kedy deti idú na vyučovanie, dohliadajú na ich bezpečnosť.

Podľa vyjadrení mesta Prievidza sa mesto vo všeobecnosti snaží zlepšovať predovšetkým infraštruktúru priechodov pre chodcov. Ide predovšetkým o osvetľovanie priechodov samostatnými svetelnými bodmi, optické zvýraznenie pomocou aktívnych, resp. pasívnych dopravných gombíkov, zvislé dopravné značenie mesto Prievidza nahrádza značením s reflexným okrajom, klasické striekané vodorovné dopravné značenie je postupne nahrádzané technológiou studených plastov, čo sa mestu osvedčilo - sú trvácnejšie a vydržia aj zimnú údržbu vozovky.

1.3.11. Verejná doprava

Spoločnosť SAD Prievidza vykonáva dopravu vo verejnom záujme. Má vydané licencie na prevádzku MHD v mestách Prievidza, Partizánske, Handlová, Bojnice a Bánovce nad Bebravou. Momentálnu sieť dopravy tvorí 22 liniek so 41 autobusmi.

1.3.10. Vandalizmus

Sprejeri nie sú vážnejším problémom v meste Prievidza. Mesto sa usiluje znížiť intenzitu tohto problému preventívnym vyčlenením plôch, ktoré sú určené pre sprejerov na umelecký účel.

Častým problémom je aj vandalizmus na mestskom majetku, predovšetkým lavičky, detské ihriská a odpadkové koše. Aj na tieto podnety sa usiluje mesto odpovedať, no vzhľadom na potrebné investície do opravy, miera vyriešených podnetov v čase je nižšia ako pri bežnom znečistení verejného priestoru. Vandalizmus na mestskom majetku je taktiež jednou z potenciálne zaujímavých oblastí na intervenciu.

Hlavnými problémovými oblasťami sú Lesopark - park, ktorý má v nájme súkromná obchodná spoločnosť. Po víkende je problém aj s čistotou verejného priestoru v oblasti diskoték (333, Jantár).

1.3.11. Starostlivosť o zeleň a verejný priestor

Od roku 2012 sa Technické služby mesta Prievidza s.r.o. zaoberajú údržbou verejnej zelene na území mesta. Hlavnou agendou Technických služieb mesta sú kosenie, opíľovanie drevín, úprava zelene, zber lístia, správa detských ihrísk, športovísk, pieskovísk a lavičiek. Práve v oblasti čistoty verejného priestoru a technického stavu mestského mobiliáru je mnoho sťažností podaných prostredníctvom portálu OpS. Častým problémom je neporiadok a nedostatočná čistota verejného priestoru. Väčšinu týchto problémov mesto operatívne rieši v spolupráci s OpS.

1.4. Komunikácia mesta a zapájanie občanov - responzívne mesto

Táto časť sa venuje komunikácii mesta a zapájaniu občanov do rozhodovania mesta. Mesto využíva na informovanie občanov mesta viacero informačných kanálov, ktoré bližšie popisujeme nižšie.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Formulácia letákov na podporu zapájania sa do rozhodovania o participatívnom rozpočte.

1.4.1. Sociálne siete mesta

Mesto Prievidza informuje o svojich aktivitách na svojom facebookovom oficiálnom profile mesta s približne 7,5-tisíc sledovateľov. Informácie, ktoré sa objavujú na facebooku sú štruktúrou aj formou takmer identické ako obsah na webovej stránke mesta. Okrem facebookového profilu mesta je aktívny aj profil primátorky. Oba profily sú spravované zamestnankyňami úradu primátorky, konkrétne kanceláriou primátorky mesta.

Facebook môže byť jeden zo spôsobov ako dostať užívateľov na webovú stránku mesta. Podľa dát priemernej mesačnej návštevnosti z *Google analytics* je zrejmé, že približne 9 % zo všetkých návštevníkov stránky mesta (www.prievidza.sk) prichádza práve z facebookového konta mesta. Podľa analýzy *Wolfgang E-commerce Benchmarks 2016 report*⁶⁷ je podiel prichádzajúcich ľudí na webové stránky z facebooku približne 3 %. Preto možno hodnotiť pozitívne aktuálny stav príchodov v prípade mesta Prievidza. Títo užívatelia strávia na stránke menej ako jednu minútu. Možno preto predpokladať, že po prekliknutí na webovú stránku mesta nevykonajú okrem prečítania správy žiaden úkon a preto ich približne 80 % okamžite odchádza.

Nástroj ankety/dotazníky zatiaľ mesto na svojom facebookom konte nevyužilo. Podľa vyjadrenia mesta, využíva tento nástroj na svojej facebookovej stránke príspevková organizácia mesta KaSS. KaSS napríklad využíva modul ankety na hlasovanie verejnosti pri výbere interpretov na kultúrno spoločenské podujatie Banícky jarmok.

1.4.2. Mestské noviny

Ďalším kanálom, prostredníctvom ktorého mesto pravidelne informuje občanov, sú noviny ECHO, v ktorých je sekcia "Radnica informuje". Prievidzské Echo vychádza v náklade 35-tisíc kusov v tlačenej podobe a taktiež vychádza aj elektronicky. Všetky čísla sú dostupné na stránke mesta⁶⁸. Noviny sú distribuované do všetkých domácností mesta Prievidza bezplatne. Má k nim tak prístup každý obyvateľ mesta.

1.4.3. Webová stránka mesta

Úvodná stránka mesta Prievidza slúži ako prehľad noviniek, ktoré sú pridávané na dennej báze. Webová stránka mesta Prievidza obsahuje podstránku k tlačivám a formulárom. Na tejto podstránke sa nachádzajú všetky tlačivá a formuláre v relatívne prehľadnej forme v jednotlivých sekciách. Všetky tieto dokumenty, by mali byť aj súčasťou e-gov mesta. Na webovej stránke mesta je taktiež sekcia k žiadostiam o informácie. Nachádza sa tu interná smernica a taktiež aj zoznam poskytovaných informácií.

Webovú stránku mesta spravuje kancelária primátorky mesta. Podľa priemerných mesačných dát návštevnosti stránky mesta je zrejmé, že väčšina užívateľov prichádza na stránku buď cez cielené alebo náhodné vyhľadávanie v *Google* (66 %), alebo priamo zadaním webovej adresy mesta (16 %). Tieto čísla zodpovedajú priemerom, ktoré namerali analytici *Wolfgang E-commerce Benchmarks 2016 report*⁶⁹. Ďalšia návštevnosť (približne 9 %) je generovaná predovšetkým facebookom (pozri 1.3.1.). Miera okamžitých odchodov v oboch prípadoch z webovej stránky mesta Prievidze je približne 50 %, čo znamená, že každý druhý užívateľ

⁶⁷ Wolfgang 2016 E-commerce. Wolfgang 2016 E-commerce KPI Benchmarks Study. Dostupné na: <https://www.wolfgangdigital.com/blog/ecommerce-kpi-benchmarks-2016/>. [Navštívené 30. júna 2019]

⁶⁸ Pre viac informácií pozri: <http://echo.sme.sk/echo/prievidza/>

⁶⁹ Wolfgang 2016 E-commerce. Wolfgang 2016 E-commerce KPI Benchmarks Study. Dostupné na: <https://www.wolfgangdigital.com/blog/ecommerce-kpi-benchmarks-2016/>. [Navštívené 30. júna 2019]

nevykoná po zobrazení stránky žiadnu novú interakciu na stránke. Často hľadajú užívatelia ponuky práce resp. voľné pracovné miesta, až 7 % prípadov. Relatívne často hľadajú užívatelia webovej stránky mesta aj sekciu "kontakty a stránkové dni" (3 % prípadov) a blížiac sa podujatia (3 % prípadov).

1.4.4. Riešenie sťažností

Mesto nemá vytvorený špeciálny systém na prijímanie a riešenie podnetov. Hlavným zdrojom podnetov je preto on-line systém prijímania sťažnosti OpS. Mesto eviduje podnety predovšetkým prostredníctvom e-mailu, info@prievidza.sk. Ide o najčastejší zdroj podnetov, ktoré dostáva priamo mesto. Špeciálne tlačivo/formu na podávanie sťažnosti mesto nemá. Zároveň neeviduje ani ich štatistiku. Mesto však každoročne zverejňuje Správu o sťažnostiach. V týchto správach uvádza počet podnetov, ich typ a spôsob ako ich mesto vyriešilo. Zo správy za rok 2019⁷⁰ je zrejmé, že celkovo mesto evidovalo len 10 sťažností, z toho až tri petície. V roku 2018 to bolo 21 sťažností. Najčastejšími podnetmi boli nevyhovujúca infraštruktúra (chodník, cesta) a verejný priestor, predovšetkým starostlivosť o zeleň (výrub, výsadba).

Na mieste prvého kontaktu sú umiestnené dotazníky o spokojnosti s prácou mestského úradu. Tie si môžu obyvatelia zobrať, vyplniť a odovzdať. Zároveň tieto dotazníky boli v mesiacoch apríl/máj 2018 distribuované aj do každej domácnosti. Podľa tohto zisťovania, považujú obyvatelia mesta Prievidza za hlavné problémy problém s bezdomovcami, čistotu verejných priestranstiev a kvalitu miestnych komunikácií.

1.4.5. Participatívny rozpočet

Mesto Prievidza má zavedený participatívny rozpočet už tri roky (2017, 2018, 2019). Komunikácia v rámci rozhodovania prebehla cez viaceré kanály, kedy korešpondenčné lístky boli distribuované cez internet a cez OPS. Motiváciou na podporu účasti bolo losovanie odmeny.

Okrem fyzického hlasovania bolo umožnené hlasovanie prostredníctvom online ankety na portáli OpS. Na základe pripomienok verejnosti je váha elektronického hlasovania vyvážená s anketovými lístkami v pomere 40 ku 40. Tretiu možnosť hlasovania predstavovalo verejné zvažovanie – deliberácia, ktorá má na celkovom výsledku podiel 20 %. Táto forma hlasovania bola určená pre autorov jednotlivých projektov. Žiadny autor projektu nemohol hodnotiť vlastný projekt.

V participatívnom rozpočte na rok 2019⁷¹ hlasovalo 6012 ľudí fyzicky a 100 elektronickým hlasovaním (e-mailom). V participatívnom rozpočte na rok 2018⁷² hlasovalo 5959 ľudí fyzicky

⁷⁰ Správa o vybavovaní sťažností, petícií, žiadostí na ochranu pokojného stavu za rok 2019. Prievidza. Dostupné na: <https://bit.ly/2QsLtxT> [Navštívené 18. marec 2020]

⁷¹ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/spravodajstvo/participativny-rozpocet-2019-vysledky/>

⁷² Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/spravodajstvo/napinave-hlasovanie-rozhodlo-o-vitazoch-participativneho-rozpocetu/>

a 201 elektronickým hlasovaním. Verejnosť, ktorá sa do hlasovania v participatívnom rozpočte zapojila, nebola motivovaná žiadnymi vecnými cenami.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že výrazne dominuje hlasovanie korešpondenčnými lístkami. Môžeme preto konštatovať, že popularizáciou elektronického hlasovania (prostredníctvom OpS) môže výrazne zvýšiť účasť na hlasovaní v participatívnom rozpočte.

1.4.6. Stretnutia s obyvateľmi

Zástupcovia mesta sa zvyknú stretávať s obyvateľmi mesta cez systém tzv. volebných obvodov. Predstavitelia mesta sa teda stretávajú s občanmi podľa jednotlivých volebných obvodov - teda v menších skupinách. Tieto stretnutia sa realizujú dvakrát za rok. Uvedené stretnutia slúžia aj na identifikáciu agendy, ktorú považujú občania za kľúčovú. Na druhej strane má mesto spätnú väzbu od občanov a taktiež možnosť odprezentovať svoju prácu.

Obyvatelia môžu verejne adresovať svoje otázky a podnety na zlepšenie života v meste prostredníctvom webových stránok⁷³. Na otázky verejnosti odpovedá primátorka a zodpovední zamestnanci, pokiaľ je to možné, ešte na stretnutí. Ak nestihnú, tak odpovedia aspoň online. Okrem toho sú na stretnutí obyvatelia informovaní o všetkých krokoch mesta v oblasti investícií, rozvojových programov, rozhodnutí samosprávy a financovania potrieb základných funkcií mesta. Jednotlivé termíny stretnutí oznamuje mesto na svojej webovej stránke.

1.4.7. Oceňovanie občanov

Mesto pravidelne oceňuje občanov za výnimočnú aktivitu, ide o cenu *Prievidzský anjel*⁷⁴.

1.4.8. Podpora komunit a dobrovoľníctvo

Mesto má záujem podporiť komunitný život v meste, v súčasnosti podporuje hlavne deti ich mimočasové aktivity. Zatiaľ sa nevenuje tzv. komunitným záhradám či inou podporou komunitných projektov.

1.5. Tvorba verejných politík mesta

Mesto Prievidza vytvára a prijíma verejné politiky a to vo forme Všeobecne záväzných nariadení (ďalej len "VZN") a Smerníc. Do tvorby politík mesta sú zainteresovaní viacerí aktéri: primátorka, odborní zamestnanci mestského úradu, mestské zastupiteľstvo, komisie a poradné orgány mestského zastupiteľstva a občania. Tí sa môžu zapojiť napr. pomocou pripomienkovania jednotlivých návrhov:

⁷³ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/samosprava/stretnutia-obyvatelov-s-primatorkou>

⁷⁴ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/spravodajstvo/prievidzsky-anjel-2018-zoznam-ocenonych/>.

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

- návrhy VZN mesta⁷⁵,
- strategické dokumenty (napr. Komunitný plán rozvoja)⁷⁶.

Obe z uvedených je možné pripomienkovať prostredníctvom e-mailu. Inými slovami, je potrebné zaslať pripomienky prostredníctvom e-mailu. Neexistuje systém vkladania pripomienok priamo na stránke mesta.

Na hlavnej stránke mesta nie je dostupná "ikonka"- viditeľná sekcia, ktorá by na tieto možnosti participácie upriamila pozornosť obyvateľov mesta.

1.6. Organizácia e-služieb v meste Prievidza

Mesto Prievidza rieši mnohé agendy životného cyklu občanov. Obyvatelia mesta ich s mestským úradom môžu riešiť:

- použitím e-prístupu. E-prístup je v tomto prípade dvojaký - *e-gov* a tlačivá z webu/email.
- príchodom na úrad a komunikáciou s úradníkom počas stránkových hodín.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Zvyšovanie miery využívania elektronických služieb a elektronickej komunikácie občanov s mestom.
- Zvyšovanie miery platenia poplatkov a daní online cez internet banking (obmedzenie platieb v hotovosti na úrade).

Elektronické verzie tlačív sú zverejnené na stránke na jednej podstránke. Mesto má informácie na stránke mesta v kategóriách, ktoré sú uvedené aj v *e-gov* mesta. Ide napríklad o tlačivá a formuláre, ktoré sú umiestnené v jednej sekcii na webovej stránke⁷⁷ mesta. Nie všetky dokumenty, ktoré sú na webovej stránke, sa ale nenachádzajú na *e-gov*. Od júna 2018 spustilo mesto *e-formuláre* pre dane a poplatky. Ostatné oddelenia naďalej používajú všeobecný formulár. Pečate a certifikáty už mesto využíva, prevádza *e-gov* mesta je teda po technickej stránke plne funkčná. Mesto rieši systém *e-gov* v spolupráci s firmou *Corageo*⁷⁸.

Hlavné problémy *e-gov* by sme mohli zhrnúť nasledovne:

- technické problémy – kvalita siete. Servery majú obmedzenú životnosť, čo vytvára potrebu na ďalšie investície. Hardvér mesta Prievidza je v dostatočnej kvalite.

⁷⁵ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/samosprava/vzn/vzn-v-pripomienkovom-konani>

⁷⁶ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/spravodajstvo/obyvatelia-mozu-pripomienkovat-komunitny-plan-socialnych-sluzieb/>

⁷⁷ Pre viac informácií pozri: <http://www.prievidza.sk/obyvatel/tlaciva-a-formulare/>

⁷⁸ Pre viac informácií pozri: <http://www.corageo.sk/>

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

- nejednoznačnosť zákona o e-gov, kedy nie je jasné, kto podpisuje dokumenty – pečať vs. certifikát.
- Nedôvera obyvateľov k elektronickým službám⁷⁹, potreba použitia e-OP, keďže e-gov funguje na rovnakom princípe ako napr. slovensko.sk.
- Vzhľadom na nízky počet reálnych užívateľov e-gov mesta Prievidza, problémom je aj nízka informovanosť verejnosti.
- nedostatočný počet obyvateľov mesta, ktorí majú e-OP. Údaje o počte Prievidžanov, ktorí majú e-OP, však nie je dostupný ani pre mesto. Obyvatelia sú teda odkázaní na formuláre na webových stránkach mesta, prípadne formuláre priamo na úrade. Niektoré z tlačív môžu po vyplnení posilať na úrad prostredníctvom e-mailu.
- V sekcii životné situácie - oblasť, ktoré je pre používateľov potenciálne najužitočnejšia, je aj po spustení e-gov, stále prázdna, nenachádzajú sa tu žiadne formuláre či iné informácie.

E-prístup tak nie je používaný dostatočne. Príkladom je hlasovanie v participatívnom rozpočte mesta, kde len menej ako 5 % hlasujúcich využilo elektronickú platformu. Podľa zamestnancov mesta hlavným problémom môže byť nedôvera v elektronické platformy. Mesto zatiaľ neplánuje osvetovú/informačnú kampaň k e-gov, no v krátkej budúcnosti takúto aktivitu nevyklučuje. Aktuálne sa mesto skôr sústreďuje na vyladovanie technických nedostatkov v živej prevádzke.

Obyvatelia mesta Prievidza preferujú osobný kontakt s úradom a tlačivá si vypýtajú priamo na úrade, kde mnohí očakávajú pomoc zamestnancov úradu pri ich vyplňaní. Aj preto sa na úrade tvoria dlhé rady ľudí. Dopytovaní predstavitelia mesta tvrdia, že starší ľudia odmietajú prejsť na bezhotovostné úhrady daní a preto sa vytvárajú rady v pokladni mestského úradu. V období platenia daní je MsÚ otvorený aj soboty dopoludnia. Tento problém nie je, podľa mesta Prievidza, možné riešiť časenkami.

⁷⁹ Mesto nevedelo poskytnúť informáciu o počte individuálnych privátnych užívateľoch e-gov.

Banská Bystrica

1.1. Riadenie mestského úradu a správa majetku mesta

V tejto časti sa venujeme piatim konkrétnym oblastiam - výberu pracovníkov magistrátu, v mestských firmám a v mestských organizáciách, ďalej tvorbe rozpočtu, verejnému obstarávaniu, ako aj prenájmu mestských bytov a predaju majetku mesta.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Mesto má záujem zvýšiť počet kvalitných uchádzačov o pracovné pozície na mestskom úrade, či je príležitosť na otestovanie rozličných spôsobov rámcovaní inzerátov.

1.1.1. Výber pracovníkov mestského úradu

Mesto Banská Bystrica vyberá zamestnancov výberovým konaním a osobnými pohovormi. Voľné pracovné pozície sú zverejnené na mieste u zamestnávateľa, ktoré je prístupné zamestnancom, na webovej stránke mesta⁸⁰, na webovej stránke Úradu práce sociálnych vecí a rodiny a na webových stránkach so zameraním na ponuky práce. V zverejnených ponukách je uvedený podrobný postup na predloženie prihlášky vrátane požadovaných dokladov potrebných na zaradenie do evidencie uchádzačov o danú pracovnú pozíciu. Výberové konania sa riadia zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme. Podľa oddelenia riadenia ľudských zdrojov je záujem o prácu na mestskom úrade, pričom kvalita uchádzačov závisí najmä od požadovaných kvalifikačných predpokladov a štandardov jednotlivých pracovných pozícií.

Mesto Banská Bystrica motivuje svojich zamestnancov peňažnou a nepeňažnou formou, pričom prevláda peňažná forma motivácie. Problémom je nadmerná fluktuácia zamestnancov, najmä na pracovných pozíciách s prevahou fyzických pracovných činností. Pokles zamestnancov na niektorej pracovnej pozícii spôsobuje hlavne nedostatok vhodných uchádzačov na danú pracovnú pozíciu.

Pomer zamestnancov z hľadiska pohlavia v meste Banská Bystrica je cca 18 % mužov a 82 % žien.

1.1.2. Tvorba rozpočtu

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce. Rozpočet mesta Banská Bystrica spracoval ekonomický odbor. Mesto sa pri zostavovaní rozpočtu riadi zákonom 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Rozpočet obce je vyjadrením samostatnosti hospodárenia obce a slúži ako riadiaci nástroj financovania úloh a funkcií, ktoré má obec vo svojej kompetencii.

⁸⁰ Pre viac informácií pozri: <https://www.banskabystrica.sk/urad/zamestnanie-v-samosprave/>

Rozpočet mesta Banská Bystrica na rok 2020 bol schválený dňa 10. decembra 2019 uznesením mestského zastupiteľstva č. 366/2019 a bol zostavený ako vyrovnaný.

Od roku 2012 mesto pri spracovaní predbežného návrhu rozpočtu oslovuje priamo občanov, aby sa zúčastnili na spoločnej diskusii na tému rozpočtu – tzv. participatívny prístup. V roku 2020 je na realizáciu projektov predkladaných občanmi mesta v rámci participatívneho rozpočtu vyčlenená suma 40-tisíc EUR.

1.1.3. Verejné obstarávanie

Verejné obstarávanie v meste nie je súčasťou e-gov. Mesto zabezpečuje túto oblasť interne. V prípade verejného obstarávania neexistujú žiadne špecifické problémy, pokiaľ sa vyskytnú sú riešené prípad od prípadu. Väčšinu zmlúv je možné vypovedať a obstaráť nového dodávateľa.

1.1.4. Prenájom mestských bytov

Nájomníci sú vyberaní na základe kritérií, ktoré upravuje VZN 5/2019⁸¹. Nájomné byty sú určené pre nájomníkov, ktoré spĺňajú podmienky tohto VZN. Spôsob podávania žiadosti o nájomný byt taktiež upravuje predmetné VZN.

Informácie o dostupnom nájomnom bývaní sú zverejňované na webovej stránke mesta Banská Bystrica na Oddelení sociálnej a krízovej intervencie⁸². Podiel neplatičov v roku 2018 bolo 11,6 %.

V nasledujúcej tabuľke je zverejnený prehľad nájomných bytov mesta Banská Bystrica k 31. 12. 2018.

Tabuľka 2: Prehľad nájomných bytov k 31.12.2018

Nájomný dom	Počet bytových jednotiek	Vlastník bytu
Sládkovičova 38-44	13	Mesto Banská Bystrica
Šalgotárjárska 2A-2D	40	Mesto Banská Bystrica
Švermova 45A	16	Mesto Banská Bystrica
Podháj 51-53	17	Mesto Banská Bystrica
Okružná 5	1	Mesto Banská Bystrica
Mládežnícka 23	1	Mesto Banská Bystrica
Cesta ku Smrečine 7	2	Mesto Banská Bystrica
Moskovská 40	1	Mesto Banská Bystrica
Družby 13	1	Mesto Banská Bystrica
SPOLU	92	Mesto Banská Bystrica
Medená 1-11	90	MBB,a.s.
Rudohorská 27	64	MBB,a.s.
Kráľovohoská 20-22	30	MBB, a.s.
Internátna 12	44	MBB, a.s.

⁸¹ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/33x4rIX>

⁸² Pre viac informácií pozri: <https://www.banskabystrica.sk/oddelenia/oddelenie-socialnej-a-krizovej-intervencie/>

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

SPOLU	228	MBB a.s.
SPOLU nájomných bytov	320	

Zdroj: Odbor sociálnych vecí, Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ Banská Bystrica

Neplatiči sú riešení formou výpovede z nájmu bytu v zmysle § 710 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V prípade, že do konca výpovednej lehoty nájomca neodovzdá byt, podáva sa návrh na súd na vypratanie bytu. Mesto čaká na rozhodnutie súdu, keď súd rozhodne o vyprataní bytu a ak sa nájomca ani v lehote určenej súdom nevystahuje, mesto podáva návrh na vypratanie bytu cez exekútora, ktorý v zmysle platnej legislatívy zabezpečuje vypratanie bytu. Ďalšia možnosť je neuzatvorenie opakovanej nájomnej zmluvy. Z finančnej zábezpeky sa pokryje celý dlh alebo časť dlhu v závislosti od výšky aktuálneho nedoplatku. V zmysle VZN 5/2019.

V prípade, že bola nájomná zmluva ukončená a dôjde k nevystahovaniu sa z nájomného bytu, je tento problém riešený v zmysle platnej legislatívy. VZN 5/2019 upravuje aj dĺžku nájomného bývania, kedy napr. pri režimovom bývaní sú mesačné zmluvy.

V nasledujúcich tabuľkách je zobrazený počet žiadostí o prenájom nájomných bytov zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB) v rokoch 2015 – 2018.

Tabuľka 3 Prehľad prijatých žiadostí o prenájom nájomných bytov zo Štátneho fondu rozvoja bývania v rokoch 2015 -2018

Prijaté žiadosti o nájomné byty	Roky			
	2015	2016	2017	2018
Počet zaevidovaných kompletných žiadostí spĺňajúcich kritériá v zmysle aktuálneho platného VZN	54	33	37	35
Počet žiadostí vyradených z dôvodu nesplnenia podmienok (vysoký príjem, nízky príjem, dlh voči mesto)	7	3	9	24
Počet nekompletných – neaktuálnych žiadostí	20	17	10	6
Počet prijatých žiadostí	81	53	56	65

Zdroj: Odbor sociálnych vecí – Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ Banská Bystrica

Tabuľka 4: Prehľad kompletných žiadostí o prenájom nájomných bytov zo Štátneho fondu rozvoja bývania v zozname žiadateľov - podľa preferovanej veľkosti bytu

Preferovaná veľkosť bytu	Počet žiadostí			
	k 31.12.2015	k 31.12.2016	k 31.12.2017	k 31.12.2018
Garsónky	4	5	9	2
Jednoizbové byty	40	36	47	78
Dvojizbové byty	68	70	71	70
Trojizbové byty	29	31	34	15
Štvorizbové byty	2	3	1	1
SPOLU:	143	145	162	166

Zdroj: Odbor sociálnych vecí – Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ Banská Bystrica

V roku 2018 oddelenie krízovej intervencie taktiež posudzovalo 28 žiadostí o opakované uzatvorenie nájomných zmlúv v bytoch Štátneho fondu rozvoja bývania na ul. Sládkovičova 38-44 a Šalgotarjárska 2A- 2D, Banská Bystrica s nájomcami, pri ktorých je rozhodujúce

plnenie príjmových podmienok podľa zákona č. 443/2010 Z.z. Všetky žiadosti boli kladne vybavené.

Oddelenie krízovej intervencie zároveň posúdilo pre spoločnosť MBB a.s. Banská Bystrica 107 prípadov plnenia zákonných podmienok (Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní) pre opakované uzatvorenie nájomnej zmluvy v bytoch Štátneho fondu rozvoja bývania v lokalitách Rudohorská 27, Kráľovoľská 20-22 a Medená 1-11, Banská Bystrica. Všetkých 107 nájomcov spĺňalo príjmové podmienky a nájomné zmluvy boli predĺžené.

1.1.5. Nakladanie s majetkom mesta

Nakladanie s majetkom mestu je súčasťou e-gov. Pri predaji majetku sa mesto so žiadnymi problémami nestretáva. Problémy sa vyskytujú pri prenájme mesta, ktorý je vnímaný ako administratívne náročný proces. Ceny za prenájom sú v súlade so zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (cena v mieste a čase obvyklá) a v osobitných prípadoch Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta (OZ, školstvo, zdravotníctvo, sociálne zariadenia a pod.).

V prípade neplatičov dochádza k ukončeniu nájomnej zmluvy, odstúpeniu nehradenej pohľadávky za neuhradené nájomné na súdne vymáhanie.

1.2. Výber daní a poplatkov

Oddelenie daní a poplatkov zabezpečuje miestne dane a poplatky, a to daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za predajné automaty, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva, poplatok za komunálny a drobný stavebný odpad.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Výber poplatku za komunálny odpad a dane z nehnuteľnosti.

Miestne dane okrem dane za ubytovanie (daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za zaujatie verejného priestranstva, daň za predajné automaty), poplatok za komunálny odpad sa platia na základe rozhodnutia; daň za ubytovanie sa platí v zmysle zákona a platného VZN bez vyrubenia.

Uvedené dane a poplatok sa platia najmä:

- v hotovosti alebo platobnou kartou v pokladnici mestského úradu v klientskom centre,
- v hotovosti na účet mesta,
- bezhotovostným prevodom z účtu daňového subjektu.

Zoznam daňových dlžníkov je zverejnený na webovej stránke mesta⁸³.

⁸³ Pre viac informácií pozri: <https://egov.banskabystrica.sk/default.aspx?NavigationState=806:0>

Sankcie za nepodanie priznania - daňovník sa dopustí správneho deliktu, ak nepodá priznanie v lehote určenej zákonom alebo v lehote určenej správcom dane vo výzve. Podľa daňového poriadku správca dane uloží pokutu, ak daňovník nepodá priznanie najviac do výšky vyrubenej dane, nie menej ako 5 EUR, najviac však do 3000 EUR. Pokutu vyrubí správca dane rozhodnutím. Sankcia za omeškanie úhrady dane - za každý deň omeškania správca dane je povinný vyrubiť úrok z omeškania vo výške štvornásobku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň vzniku daňového nedoplatku. Ak štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 15 %, pri výpočte úroku z omeškania sa použije ročná úroková sadzba 15 %.

Ak daňový subjekt neuhradí daň, resp. poplatok za komunálny odpad vo výške alebo v stanovenej lehote správca dane môže vyzvať daňový subjekt k úhrade daňového nedoplatku. Daňový poriadok neukladá správcovi dane povinnosť posilať daňovými subjektu výzvu na úhradu daňových nedoplatkov.

1.3. Zabezpečovanie a poskytovanie verejných služieb obyvateľom mesta

Mesto Banská Bystrica zabezpečuje a poskytuje mnohé verejné služby.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Riešenie dlhodobo zaparkovaných (vrakov) automobilov na sídliskách.
- Zvýšenie dodržiavania dostatočného priestoru na chodníkoch a koridoru pre odvoz odpadu.
- Zlepšenie triedenia odpadu, hlavne stlačenie odpadu pred vyhodnením, napr. plastové fľaše.
- Posilnenie motivácie ľudí nosiť veľkorozmerný odpad na zberný dvor a to aj v prípade kultúrnych podujatí.

1.3.1. Parkovanie v meste

Na jednotlivých sídliskách sú priebežne vybudované nové, resp. rekonštruované pôvodné parkoviská. V roku 2019 mesto dokončilo parkovacie miesta na Tulskej, parkovisko na Povstaleckej a opravou prešla aj parkovacia plocha a príjazdové komunikácie Javornicka – Karpatská. Rozbehnutý je aj projekt na Tatranskej ulici, kde momentálne prebieha posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Mesto sa venuje aj parkoviskám na Poľnej a Starohorskej ulici, kde projektanti dokončujú dokumentáciu pre územné rozhodnutie. V centre mesta sú zriadené platené parkovacie zóny s cenou od 0,00, resp. 0,50 EUR (hodinová sadzba) do maximálne 6 EUR (denná sadzba), dlhodobé parkovanie od 500 EUR do 835 EUR. K 31. 9. 2019 bolo v zóne plateného parkovania vyhradených 53 miest a 769 vydaných rezidentských parkovacích kariet v zóne rezidentského parkovania (od 5 EUR do 200 EUR). Spôsob a výška úhrady za dočasné parkovanie na miestnych komunikáciách je možné

zakúpením SMS parkovacieho lístka, SMS lístka po zaregistrovaní sa na webovej stránke, zakúpením parkovacieho lístka prostredníctvom aplikácie CVAK, zakúpením parkovacieho lístka v parkovacom automate príslušného Pásma, predplatením parkovacej karty alebo úhradou za dočasné vyhradenie parkovacieho miesta a za dočasné stanovište TAXI formou vyhradenia parkovacieho miesta.

Tak ako vo všetkých krajských mestách na Slovensku, deficit parkovacích miest je viditeľný aj v Banskej Bystrici. Vedenie mesta sa preto venuje parkovacej politike systematicky od roku 2015. V súvislosti s týmto nedostatkom sa mnohí občania sťažujú na dlhodobo odstavené vozidlá na sídliskách⁸⁴, resp. na uliciach v centre mesta.

Problematické je aj parkovanie pred kontajnermi. Osádky zvozových vozidiel komunálnych odpadov sa pri každodennom výkone služby stretávajú s mnohými problémami. K najväčším patrí parkovanie priamo pred kontajnermi, čo zabraňuje spoľahlivému výkonu ich práce. Riešenie často závisí od ľudského prístupu.

Napriek posilnenému zberu komunálneho odpadu a vývozu odpadu aj počas vianočných sviatkov, sa pre nevhodné parkovanie priamo pred kontajnermi nepodarilo zabezpečiť vývoz odpadov na každom mieste. V dôsledku nevyvezenia odpadu sa po zaplnení kapacít nádob odpad hromadí vedľa a znečisťuje tak okolie domov. Zároveň majú obyvatelia často pocit, že sa vývoz odpadov neuskutočňuje.

1.3.2. Základné školy a CVČ

Dôležitou úlohou samosprávy je zabezpečiť kvalitné poskytovanie výchovy a vzdelávania prostredníctvom svojich škôl a školských zariadení. Základným predpokladom optimálneho fungovania školského systému je materiálo-technické vybavenie a personálne obsadenie jednotlivých škôl a školských zariadení. Činnosti, ktoré boli na úseku výchovy a vzdelávania realizované, smerovali k systematickému vybaveniu škôl a školských zariadení modernými učebnými pomôckami a IKT. Opravami a rekonštrukciami financovanými z rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, z eurofondov a taktiež aj z finančných prostriedkov mesta, sa naďalej pokračovalo v znižovaní energetickej náročnosti budov, čo bude mať za následok v budúcnosti úsporu na energiách a opätovné investovanie ušetrených financií do modernizácie škôl a školských zariadení.

Tabuľka 5: Počet materských škôl podľa zriaďovateľa v meste Banská Bystrica k 15.9.2019

Zriaďovateľ	Počet	Triedy MŠ so starostlivosťou						Príprav. triedy		Učitelia	Asistent učiteľa
		týždennou a nepretržitou		celodennou		poldennou		v minulom škol. roku			
		triedy	deti	triedy	deti	triedy	deti	triedy	deti		
Mesto Banská Bystrica	27	0	111	2177	0	4	28	651	220	0	0

⁸⁴ Pre viac informácií pozri: <https://www.odkazprestarostu.sk/banska-bystrica>

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Súkromný	9	0	0	22	418	0	0	8	136	52	3
Cirkevný	1	0	0	1	24	0	0	0	6	2	0

Zdroj: Centrum pre vedecko technické informácie

Podľa informácií zverejnených na webovej stránke mesta je Mesto Banská Bystrica zriaďovateľom 27 materských škôl.

Tabuľka 6: Počet základných tried, žiakov a učiteľov v meste Banská Bystrica k 15.9.2019

Zriaďovateľ	Triedy			Žiaci			Učitelia	Asistent učiteľa
	v ročníku							
	nultom	1. -4.	5. -9.	nultom	1. - 4.	5. - 9.		
Mesto Banská Bystrica	0	115	116	0	2550	2479	348	33
Súkromný	0	11	15	0	474	293	51	13
Cirkevný	0	14	13	0	313	272	46	13

Zdroj: Centrum pre vedecko technické informácie

Podľa informácií zverejnených na webovej stránke mesta je Mesto Banská Bystrica zriaďovateľom 11 základných škôl. V meste existujú tri súkromné základné školy, dve špeciálne základné školy sú zriadené okresným úradom Banská Bystrica a u dvoch je zriaďovateľom cirkev.

Na území Banskej Bystrice sa nachádza jedno centrum voľného času zriadené Mestom Banská Bystrica, jedno centrum voľného času zriadené Banskobystrickým samosprávnym krajom, dve CVČ s cirkevným zriaďovateľom a sedem CVČ so súkromným zriaďovateľom.

Na základe analýzy problémov boli spoločne s Pracovnou skupinou pre tvorbu Koncepcie školstva v Banskej Bystrici identifikované najväčšie problémy v školstve v meste:

- zlé prerozdelenie nedostatočných zdrojov v školstve,
- chýbajú jasne formulované kritériá kvality škôl v meste,
- nevytvorený systém poradenstva v školstve,
- sociálno-patologické javy v školách.

Pre každý problém mesto spoločne s riaditeľmi, zamestnancami a rodičmi spoločne identifikovali jeho príčiny a následky a súvislosti medzi nimi. Následkami súčasných problémov v školstve v Banskej Bystrici sú najmä tieto:

- stagnácia kvality učebného procesu,
- zhoršovanie bezpečnosti a komfortu v školách,
- zvyšovanie sociálno-patologických javov v správaní detí.

Problémy školstva v meste Banská Bystrica sú rozpracované v Strategickom pláne pre rozvoj školstva v meste Banská Bystrica na roky 2010 – 2015 s výhľadom do roku 2020⁸⁵ a v Konceptii rozvoja školstva v meste Banská Bystrica na roky 2010 – 2015 s výhľadom do roku 2020⁸⁶.

1.3.3. Zber a odvoz odpadu - triedenie

V meste funguje externé zabezpečovanie zberu a odvozu komunálneho odpadu. Súčasný dodávateľ pre zabezpečenie nakladania s komunálnymi odpadmi na území mesta (spoločnosť *Marius Pedersen, a.s.*) bol vybraný verejným obstarávaním služby v zmysle platnej legislatívy.

Mesto má vypracovaný Program odpadového hospodárstva Mesta Banská Bystrica na roky 2016-2020, ktorý je programovým dokumentom mesta určujúcim smerovanie rozvoja odpadového hospodárstva na úrovni mesta na vytýčené obdobie. Taktiež má vypracované VZN Mesta Banská Bystrica č. 9/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobným stavebnými odpadmi a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015 až 2023.

Na území mesta Banská Bystrica je zabezpečený triedený zber pre plasty, papier a lepenku, sklo, kovy, viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky – tzv. tetrapaky, biologicky rozložiteľné odpady, elektroodpady, batérie, komunálne odpady s obsahom škodlivín, odevy a textil a iné druhy komunálnych odpadov, a to prostredníctvom nádob na zber jednotlivých druhov komunálnych odpadov alebo zberného dvora alebo vytriedené komunálne odpady môžu obyvatelia mesta odovzdať v zberniciach a výkupniach odpadov, resp. odovzdať v rámci mobilného-ambulantného výkupu.

V roku 2018 bola úroveň vytriedenia komunálnych odpadov na území mesta v hodnote 55,5 %, vrátane mobilných zberov a „kamenných“ zberníc na území mesta.

Problém je predovšetkým nedostatočne zminimalizovaný vytriedený komunálny odpad, ako sú najmä papierová lepenka – kartón a plastové fľaše, ale aj iné, v nádobe na ich zber neefektívne zaberajú zberovú kapacitu, v dôsledku čoho sa nádoba rýchlo zaplní a ostatný odpad je buď uložený vedľa nádob (znečisťovanie verejných priestranstiev) alebo do nádob na zmesový komunálny odpad (uloženie odpadu na skládke).

Mesto má jeden zberný dvor. Mesto vidí problém v neochote obyvateľov využívať tento dvor, keďže je nutné použiť vozidlo.

Mesto Banská Bystrica využilo finančnú podporu z Kohézneho fondu Európskej únie pri zavedení triedeného zberu kovov a biologicky rozložiteľného odpadu z domácností na území mesta. Taktiež boli odstránené dve veľké skládky odpadu v rómskych osadách v rámci podpory Environmentálneho fondu.

Aj napriek úsiliu samosprávy (informačné kampane) chýba disciplinovanosť obyvateľov.

⁸⁵ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/2x1YoZZ>

⁸⁶ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/2IVbh1v>

Ročné náklady vrátane akcie jarného čistenia mesta predstavujú cca 50-tisíc EUR ročne. Počet zapojených pracovníkov nie je evidovaný ani hodnotený. „Čiernych“ skládok odstraňovaných dodávateľsky má mesto v priemere 20 ročne, prostredníctvom aktívnych pracovníkov odstraňujú odpad uložený v rozpore so zákonom denne.

Odstraňovanie znečistenia verejných priestranstiev je zabezpečované prostredníctvom aktívnych pracovníkov, náklady nie sú vedené samostatne. Najčastejšie býva prítomný pri znečistení zmesový komunálny dopad, objemný odpad, biologicky rozložiteľný odpad a drobný stavebný odpad.

Sporadicky sa znečistenie verejných priestranstiev prejavuje v celom intraviláne mesta, výnimkou nie je ani extravilán. Najviac asi tam, kde je najhustejšia zástavba a opačne na perifériách, resp. okrajových častiach mesta.

Smetné koše sú umiestňované na zastávkach MHD, v centrálnej mestskej zóne, na detských ihriskách a v parkoch, teda na miestach s hustým pohybom/zotrvaním obyvateľov na verejnom priestranstve.

Motivácia obyvateľov je zvyšovaná Informačnými aktivitami, obnovou a rozširovaním zberovej infraštruktúry. Mesto vysvetľuje, že triedením odpadu sa znižujú náklady na odpadové hospodárstvo.

Mesto používa v rámci osvetly všetky dostupné komunikačné prostriedky - Radničné noviny, distribuované raz mesačne do každej domácnosti, webovú stránku mesta, tlačové správy, poskytovanie rozhovorov médiám, zapájanie sa do diskusií, distribúcia letákov, účasť na diskusiách (Ekotopfilm, rozhlas, miestne TV), podpora envirovzdelávania v oblasti triedenia odpadov v materských a základných školách .

1.3.4. Kultúrne aktivity mesta

Mesto Banská Bystrica má vypracovaný strategický dokument v oblasti kultúry, podľa ktorého napĺňa jeho obsah. Pri realizácii významných podujatí oddelenie kultúry spolupracuje s mnohými umeleckými kapacitami, odborníkmi, s banskobystrickými umeleckými školami (Akadémia umení, Konzervatórium J. L. Bellu, Univerzita Mateja Bela, Základná umelecká škola J. Cikker a ďalšie) a kultúrnymi a umeleckými inštitúciami v meste, ako aj s tretím sektorom.

Podujatia, ktoré vytvárajú základnú štruktúru kultúry organizovanej mestom sa odohrávajú vo veľkej miere najmä na centrálnom Námestí SNP (Dni mesta, Radvanský jarmok, Veľká noc, Vianočné podujatia a iné). Na koncerty, predstavenia, výchovno-vzdelávacie podujatie, či výstavy sú využívané priestory Robotníckeho domu. Je to jediný priestor v majetku mesta, ktorý ponúka adekvátne sociálne a najmä technické zázemie. Niektoré komornejšie podujatia sú organizované aj v historickej radnici na Námestí SNP a v Cikkerovej sieni.

Mesto Banská Bystrica sa priamo podieľa na realizovaní kultúrnych aktivít prostredníctvom vlastných zamestnancov.

Za kľúčové (najznámejšie a najnavštevovanejšie programy) realizované podujatia mesto považuje:

- Novoročný ohňostroj,
- Veľkonočné podujatia,
- Banskobystrická hudobná jar,
- Medzinárodný dixielandový festival,
- Oslavy 1.mája,
- Medzinárodný deň detí,
- Dni mesta,
- Kultúrne leto,
- Radvanský jarmok,
- Festival zborového spevu V. F. Bystrého,
- Mikuláš,
- Vianočné podujatia a Silvester.

V súvislosti s realizovanými podujatiami vzniká potreba riešiť tvorbu odpadu (papierové poháre, taniere a pod.).

Podľa mesta je problémom, že priamy výkon kultúry musí zabezpečovať výkonná organizácia mesta, zriadená osobitne na tento účel. Nevyhnutne to však znamená aj vytvoriť jej podmienky na činnosť. Súčasné personálne, priestorové, technické a finančné zabezpečenie pri existujúcom rozsahu činnosti a pestrosti vykonávaných či organizovaných kultúrnych aktivít priamo zamestnancami mesta je hraničné a stáva sa limitom rozvoja kultúry a jej aktivít v meste.

Propagácia podujatí je zabezpečená pravidelným zverejňovaním na webových stránkach mesta www.banskabystrica.sk a visitbanskabystrica.sk. Na propagáciu využívajú aj sociálne siete a instagram. Pravidelne každý mesiac využívajú na propagáciu a informovanosť verejnosti billboardy a citylighty, ako aj 39 výlepných plôch v správe mesta. O podujatiach informujú aj v mestských Radničných novinách, miestnych periodikách, regionálnom rozhlase a televízii.

1.3.5. Športové aktivity mesta a ihriská

Mesto Banská Bystrica má vo vlastníctve mesta: futbalové ihriská, viacúčelové ihriská, telocvične, športové ihriská pre voľnočasové aktivity na sídliskách pre širokú verejnosť a pod. Športové zariadenia a ihriská spravuje príspevková organizácia ZaRES.

Mesto Banská Bystrica je organizátorom aj spoluorganizátorom významných medzinárodných športových podujatí, organizuje podujatia na miestnej, regionálnej aj národnej úrovni. Mesto dlhodobo spolupracuje so športovými inštitúciami, klubmi a združeniami na území mesta.

Vzhľadom na širokú škálu podujatí rôznych druhov športov a spätnú väzbu o úspešne zvládnutej organizácii podujatí mesto nemá problém s organizovaním podujatí.

Problémom v meste je len absencia viacúčelovej športovej haly (výstavbou novej športovej haly zanikne aj uvedený problém).

Spôsoby akým je možné využiť športové zariadenia majú vlastníci športových zariadení ohľadom možnosti prenájmu zverejnené na webových stránkach.

Záujem občanov, ako aj občianskych združení o využívanie športových zariadení je vysoký.

Podľa získaných informácií je záujem vyšší a kapacita nedostatočná. Občianske združenia efektívne využívajú aj telocvične pri základných školách, ktorých je mesto zriaďovateľom.

Mesto spolupracuje s amatérskymi športovými združeniami, poskytuje im odborné poradenstvo pri organizovaní podujatí, možnostiach finančnej aj nefinančnej podpory, propagácii, ako aj dodržiavaní platnej legislatívy.

Mesto Banská Bystrica pravidelne podporuje finančnými dotáciami športové kluby s pravidelnou športovou činnosťou, kolektívne aj individuálne športy, podporuje významné športové podujatia, komunitné podujatia, šport pre všetkých. V porovnaní s mestami na Slovensku - Banská Bystrica vysokou mierou podporuje oblasť športu.

V oblasti športu nevidí mesto Banská Bystrica žiadne problémy. Podľa vyjadrenia mesto o tom aj fakt, že mesto získalo titul Európske mesto športu 2017, kde sa robili ekonomické analýzy a svedčí o tom aj fakt, že mesto Banská Bystrica sa stane organizátorom EYOF 2021.

1.3.6. Koordinácia turizmu

Podľa mesta sú prioritou dlhodobí návštevníci, ktorí prinášajú ekonomický efekt v podobe výdavkov na ubytovanie, stravovanie a rôzne doplnkové služby, čím prispievajú k ekonomickému rozvoju cestovného ruchu ako hospodárskeho odvetvia a miestnej ekonomiky. Ponuka zariadení je podľa vyjadrení mesta dostatočná a dokáže uspokojiť dopyt. Chýbajú však zariadenia, ktoré sú vysokej kvality. Zásadným problémom je predovšetkým nedostatok a nízka úroveň kvality základných a doplnkových služieb, ktorá sa odráža v spokojnosti návštevníkov, v návštevnosti, priemernom počte prenocovaní a z toho vyplývajúcim objeme tržieb za ubytovanie, t. j. ekonomických prínosoch.

Oddelenie cestovného ruchu okrem iných činností zabezpečuje propagáciu subjektov podnikajúcich v oblasti cestovného ruchu. Obsahovo zabezpečuje webovú stránku visitbanskabystrica.sk, ktorá prioritne slúži turistom. Zabezpečuje propagačné materiály, ktoré prezentuje na zahraničných veľtrhoch a podujatiach. Mesačne informuje o dianí v meste prostredníctvom kalendára podujatí, zabezpečuje jeho distribúciu a propagáciu.

Základné ciele v oblasti sú pravidelne aktualizované v akčnom pláne Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Ročne sa vyhodnocuje jeho plnenie. Aktivity sú prerokované a odsúhlasené Komisiou pre, ktorá je zložená z radov odborníkov a poslancov.

Rastie dopyt po gastronomických zážitkoch, vnikli nové produkty CR – *wine tour*, *food tour*, za syrom a hviezdami a pod. V meste zriadili požičovňu elektrobicyklov, po ktorej je vysoký

dopyt. V turistickom informačnom centre sa nachádza obrazovka, ktorá umožňuje virtuálne 360 stupňové prehliadky mesta a okolia. O dianí v meste informujú nielen prostredníctvom výlepných plôch, ale aj pomocou sociálnych sietí, webovej stránky, vlastných novín a ďalších moderných komunikačných kanálov.

Návštevnosť je vyhodnocovaná z viacerých zdrojov. Nosným zdrojom sú údaje zo Štatistického úradu SR, ale vypracovávajú si aj vlastné štatistiky. Sadzba dane za prechodného ubytovania je 1 EUR/osoba/noc, takže aj tento údaj vypovedá o počte ubytovaných návštevníkov. Problémom v meste je nedostatočná kapacita ubytovania vyššej triedy. Ak chcú zvyšovať počty prenocovaní, bolo by potrebné tento problém riešiť.

V meste funguje turistické informačné centrum (TIC) ako samostatný referát Oddelenia cestovného ruchu v priestoroch Autobusovej stanice (AS) Banská Bystrica. TIC je miestom kontaktu pre zahraničných návštevníkov.

Za silnú stránku TIC a IC možno považovať vysokú mieru kvalifikovanosti zamestnancov a ich ochota pracovať pre mesto. Za slabú stránky možno považovať nevyhovujúce priestorové kapacity.

1.3.7. Sociálne bývanie a iná sociálna pomoc

Mesto má byty/zariadenia, v ktorých poskytuje sociálne bývanie. Rovnako má aj ubytovanie pre ľudí bez domova. Tieto služby sú rozdelené podľa cieľovej skupiny a podľa prevádzkových poriadkov. Mesto poskytuje v súčinnosti so spolupracujúcimi mimovládnyimi neziskovými organizáciami (MNO) teplú stravu, oblečenie, suchú stravu, hygienu. V pôsobnosti mesta poskytuje suchú stravu, oblečenie, komodity darované občanmi a pod.

Mesto má ubytovanie v rámci prestupnej siete sociálnych služieb (20 buniek) a Režimové bývanie (44 bytových jednotiek.). Spôsob výberu nájomníkov je stanovený VZN č. 5/2019 o narábaní s bytovým fondom Mesta Banská Bystrica. Žiadosti sa podávajú *offline* aj online.

V meste nie je definovaná kategória sociálne byty.

1.3.8. Cintorínske služby

Mesto má v správe 16 cintorínov, 3 spoplatnené (cintorín Š. Moyzesa, Centrálny cintorín mesta B.B. v Kremničke, urnový háj v Kremničke). Prímestské cintoríny z väčšej časti nie sú majetkovoprávne vysporiadané, z uvedeného dôvodu nebola spravená evidencia hrobových a urnových miest. Keďže organizácia má správu cintorínov v podnikateľskej činnosti, vykazuje značnú stratu a investovanie do opráv do uvedených cintorínov je z ekonomického hľadiska náročné.

Na spoplatnených troch cintorínoch je vedená evidencia hrobových miest len papierovou formou, chýba digitalizácia cintorínov. Príjmy z uvedených cintorínov vystačia na bežnú údržbu, na väčšie opravy sú nutné finančné prostriedky vyčlenené z rozpočtu mesta.

Údržbu zabezpečuje príspevková organizácia mesta ZAaRES v spolupráci s oddelením odpadového hospodárstva mesta Banská Bystrica.

Organizácia ZAaRES prevádzkuje pohrebiská v zmysle Zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve. V budúcnosti zvažuje možnosť vybudovania zvieracieho cintorína vo vhodnej a dostupnej lokalite.

Problém existujúcich cintorínov je málo parkovacích miest, nutnosť lepšieho autobusového spojenia, oprava schodísk, múrov, chodníkov, zábradlia.

Mesto vedie zoznam neplatičov na spoplatnených cintorínoch, ktorý je zverejnený na webovej stránke organizácie ZAaRES a vývesných tabuliach umiestnených na cintorínoch, a taktiež označím hrobové miesta ako neplatič.

1.3.9. Mestská polícia

Najčastejšie problémy, ktoré rieši mestská polícia je statická doprava všeobecne, neplatiči parkovného v dopravných zónach, porušovanie dopravných predpisov na sídliskách, spolu cca 80 % nápadu udalostí. Verejný poriadok všeobecne predstavuje cca 20 % nápadu udalostí.

Vymožiteľnosť nezaplatených pokút je dobrá pri občanoch a organizáciách, ktoré majú vo všeobecnosti ekonomický príjem zo svojej činnosti, 100 % nevymožiteľnosť je pri občanoch bez príjmu, bez majetku, bez práce. Od občanov iného štátu nie je možná vymožiteľnosť pokút vystavených mestskou políciou. Určité percento nezaplatených pokút ide do exekúcie, štatisticky neevídujú.

Mestská polícia realizuje napr. prevenciu závislosti na školách.

1.3.10. Priechody pre chodcov/prednosť chodcom na priechodoch

Pri prechádzaní chodcov cez cestu dochádza mnohokrát ku kolíznym situáciám. Mestská polícia Banská Bystrica vidí problém najmä v nedostatku opatrnosti vodičov a nebratíu ohľadov na chodcov prechádzajúcich cez cestu či už po priechode pre chodcov alebo mimo neho. Zároveň vidí problém aj v riskovaní svojho života alebo zdravia chodcov, tým že náhle vstúpia na vozovku a nepresvedčia sa, či môžu bezpečne prejsť na druhú stranu vozovky.

1.3.11. Verejná doprava

Dopravný podnik mesta Banská Bystrica je mestská firma. Táto firma s spolupráci s SAD Zvolen poskytuje verejnú dopravu v meste formou autobusov a trolejbusov. Na webovej stránke⁸⁷ má dopravný podnik uvedené všetky informácie a aj platformu, cez ktorú môžu občania podať sťažnosti alebo pochvalu. Podnik postupne zavádza aj inovácie, ako napríklad prevádzka elektronických označníkov na zastávke.

⁸⁷ Pre viac informácií pozri: <http://www.dpmbb.eu/onas.php>

1.3.10. Vandalizmus

V tejto oblasti je problematické spolunažívanie s ľuďmi bez domova. V meste Banská Bystrica je približne 300 ľudí bez domova, z ktorých približne 250 využíva zariadenia sociálnych služieb na území mesta. V meste sú rôzne lokality, kde sa zdržujú ľudia bez domova. V Radvaň parku majú malé sídlisko tí, ktorí odmietajú pravidlá zariadenia a požívajú a alkoholické nápoje.

Pri hradbách a v blízkosti Mestského parku sa zdržuje skupina ľudí, ktorá robí malé krádeže, podvody na invalidoch, úveroch braných na ID a pod.

V prípade vandalizmu vo verejnom priestore, ak je vinník známy, rieši sa to v zmysle platnej legislatívy. Správca v každom prípade, ak je to možné, zabezpečí nápravu.

1.3.11. Starostlivosť o zeleň a verejný priestor

Mesto poverilo vykonávať komplexnú starostlivosť o verejnú zeleň svoju príspevkovú organizáciu Záhradnícke a rekreačné služby Banská Bystrica.

Mesto každoročne vyčleňuje vo svojom rozpočte finančné prostriedky na údržbu zelene, ktoré formou príspevku poskytuje správcovi v zmysle schváleného rozpisu na jednotlivé mesiace. Záhradnícke a rekreačné služby v pravidelných intervaloch zúčtováva čerpanie príspevku.

Problémom v tejto oblasti je šírenie invázných druhov rastlín na neudržiavaných pozemkoch vo vlastníctve iných osôb. V zmysle platného VZN občania by nemali zasahovať do starostlivosti o verejnú zeleň v správe mesta. Ale v okolí bytových domov vysádzajú kvetinové záhony, okrasné kroviny, vykonávajú dodatočné kosenie trávnatých plôch.

1.4. Komunikácia mesta a zapájanie občanov - responzívne mesto

Táto časť sa venuje komunikácii mesta a zapájaniu občanov do rozhodovania mesta. Mesto využíva na informovanie občanov mesta viacero informačných kanálov, ktoré bližšie popisujeme nižšie.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Formulácia letákov na podporu zapájania sa do rozhodovania o participatívnom rozpočte.
- Vyššia miera využívania sociálnych médií na informovania ľudí a zapájanie ich do diania v meste.

1.4.1. Sociálne siete mesta

Sociálne siete mesta spravuje Kancelária primátora a Oddelenie cestovného ruchu. Komunikácia prostredníctvom sociálnych sietí je rozdelená zameraním na občana a turistu.

Pokiaľ ide o komunálne témy, najúčinnnejším komunikačným kanálom je facebook či webová stránka, v prípade staršej generácie Radničné noviny. Pri propagácii podujatí a oznamov je účinný aj instagram.

Na sociálnych sieťach by do budúca chceli vytvárať viac podujatí, aby mali obyvatelia väčší prehľad o priebehu podujatí. Týka sa to najmä viacdňových podujatí, ako napr. Vianočné trhy, Radvanský jarmok či Dni mesta.

Pri informovaní občanov je problémom, že v prípade, ak ich kontaktujú e-mailom, dostanú vždy odpoveď. Ak sa však odpovedí domáhajú cez sociálne siete, popri práci venujú týmto otázkam a podnetom od občanov menej času. Bolo by účinnejšie, keby občania oslovili jednotlivé oddelenia, ktoré majú na starosti riešenie práve ich problému. Pokiaľ ide o informovanie verejnosti zo strany mesta, vždy nájdú aktuálne oznamy či tlačové správy na stránke mesta aj na facebooku.

1.4.2. Mestské noviny

Mesto informuje svojich občanov aj prostredníctvom mesačníka Radničné noviny, ktoré plnia úlohu mestských novín. Tematicky sa noviny orientujú na informácie z komunálneho, kultúrneho i športového života. Noviny informujú aj o činnosti inštitúcií a zariadení v Banskej Bystrici a umožňujú obyvateľom verejne vyjadriť svoje názory a podnety. Celkový náklad je 34 500 kusov.

1.4.3. Webová stránka mesta

Webová stránka mesta v prvom rade plní úlohu ako nástroj povinne zverejňovaných informácií podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám. Stránka poskytuje aktuálne informácie o kultúrnych a športových akciách, konaných v meste, aktuálne oznamy mestského úradu, informácie o sociálnych službách, údržby mestských komunikácií, informácie z oblasti životného prostredia, zoznamy školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a kultúrnych inštitúcií nachádzajúcich sa na území mesta.

Na webovej stránke mesta je možné nájsť pozvánky a zápisnice zo zasadnutí orgánov samosprávy a tiež archív videoprenosov zo zasadnutí mestského zastupiteľstva. Prostredníctvom webovej stránky Mesta sú dostupné aj materiály predkladané na rokovania Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva pre občanov.

Prostredníctvom stránky je dostupný aj Portál informačného systému samosprávy mesta (e-gov), na ktorom je zverejnená Úradná elektronická tabuľa mesta a ďalšie informácie pre verejnosť, ktoré sú spracované aj ako otvorené dáta tzv. *Open data*.

Webová stránka mesta informuje občanov a tiež ponúka možnosť na spätnú väzbu, ako je napríklad možnosť poslania podnetu prostredníctvom formulára *Napište primátorovi*.

Stránka mesta je prehľadne rozdelená do týchto hlavných sekcií: Samospráva, Mestský úrad, Ako vybaviť, Život v meste, Podnikaj, Turista, Kontakty. Stránka sa snaží dodržať pravidlo, aby počet preklikov určených na získanie špecifickej informácie bol maximálne tri – päť klikov. Tlačivá sú dostupné v samostatnej sekcii s názvom *Ako vybaviť*, kde sú jednotlivé agendy zoradené do vybraných oblastí podľa životných situácií. Agendy s príslušnými tlačivami sa dajú vyhľadávať aj cez na to určený vyhľadávač na úvodnej stránke.

Webová stránka mesta nie je súčasťou e-gov, stránka má odkazy na e-gov. Funkčnosť webstránky zabezpečuje interne Odbor informatizácie a digitalizácie MsÚ, externe technický prevádzkovateľ firma MVI Technology, s.r.o.

Obsah webovej stránky mesta interne zabezpečuje Odbor informatizácie a digitalizácie MsÚ a editori z organizačných útvarov mestského úradu a organizácií Mesta, externe editormi z inštitúcií na území mesta. Obsah je každodenne aktualizovaný.

Mesto Banská Bystrica propaguje svoju webovú stránku pri rôznych aktivitách a podujatiach, ako aj na printových a digitálnych tlačivách.

Návštevnosť webstránky mesta je približne 1 200 aktívnych používateľov za deň.

Spätná väzba od občanov Mesto zaujíma, vyhodnocujú okrem iného aj návštevnosť webstránky mesta a anketu o Najlepšího športovca mesta.

1.4.4. Riešenie sťažností

Mesto Banská Bystrica využíva na komunikáciu s občanmi niekoľko spôsobov, čo sa prejaví aj v prijímaní sťažností a podnetov od občanov. Sťažnosti a podnety sú prijímané jednak cez sociálne siete (facebook, instagram), OpS, emailové adresy príslušného oddelenia a pod. Jednotlivým sťažnostiam nie sú priradované priority, zamestnanci mesta sa snažia, pokiaľ je to v ich kompetencii, riešiť všetky sťažnosti a podnety, prípadne ich presunúť na kompetentné osoby, napr. vedúci oddelenia odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev eviduje v priemere okolo 2 000 sťažností a podnetov za rok. Toto číslo však môže byť aj vyššie, keďže aj ostatní zamestnanci riešia podnety.

1.4.5. Participatívny rozpočet

Mesto Banská Bystrica využíva participatívny rozpočet od roku 2013. Účelom participatívneho rozpočtu je prehĺbiť priamu miestnu demokraciu umožnením rozhodovať o využití časti rozpočtu mesta Banská Bystrica. Participatívny rozpočet je právne záväzný výstup rozpočtovej politiky mesta, ktorý je výsledkom angažovania sa občanov pri prerozdelení časti verejných zdrojov mesta. Cieľom je demokratické, otvorené a spoločné využívanie verejných zdrojov na tvorbu a realizáciu vlastných nápadov pre zlepšenie mesta, samosprávy a komunity, umožnenie participácie čo najväčšiemu počtu obyvateľov Banskej Bystrice, flexibilnejšie reagovanie na potreby a požiadavky obyvateľov mesta a zvýšenie transparentnosti samosprávy.

Participantom je každá fyzická osoba, ktorá v danom rozpočtovom roku dosiahne vek 15 rokov a ktorá má trvalý alebo prechodný pobyt na území mesta Banská Bystrica, prípadne sa preukáže potvrdením o štúdiu v meste Banská Bystrica.

Participant si vyberá tému v tematickej skupine. Tematická skupina je skupina participantov, ktorá si vybrala tému v participatívnom rozpočte, v ktorej chcú jej členovia vyvíjať verejné aktivity. Tematické skupiny slúžia ako priestor pre stretávanie sa ľudí, ktorých spája spoločná oblasť záujmu, s cieľom navzájom si pomôcť alebo sa inšpirovať pri tvorbe riešení pre Mesto v podobe projektových návrhov. V prípade nejasností zaradenia, vzniku alebo zániku tematickej skupiny vydáva usmernenie Koordinačná rada participatívneho rozpočtu (ďalej len „KooR“). KooR je dobrovoľný, poradný, iniciatívny a kontrolný orgán PR, ktorého členmi sú zástupcovia z tematických skupín, zvolení participantami každoročne na prvom diskusnom fóre.

Jedným zo spôsobov rozhodovania v procese participatívneho rozpočtu je verejné zvažovanie, v ktorom participanty hľadajú konsenzus. Pri zvažovaní ide o kvalitatívnu formu rozhodovania, ktorej súčasťou sú tzv. „mäkké“ formy hlasovania. Spočíva v hodnotení schválených projektových návrhov podľa vopred sformulovaných a zverejnených kritérií. Za stanovenie kritérií zodpovedá KooR. Priebeh verejného zvažovania moderuje a facilituje osoba poverená KooR. Zvažovanie si vyžaduje účasť informovaných participantov, preto mu vždy predchádza verejná prezentácia projektov a následná diskusia. Výsledkom verejného zvažovania je kvalitatívne posúdenie projektov a rozhodnutie o poradí projektov od najúspešnejšieho projektu po najmenej úspešný projekt. Toto poradie zostavujú účastníci verejného zvažovania podľa vopred spoločne sformulovaných a zverejnených kritérií, a ktoré je potvrdené podpisom každého účastníka verejného zvažovania. Procesu verejného zvažovania sa môže zúčastniť aj verejnosť, avšak zúčastniť sa samotného hodnotenia kvality projektov môžu len predkladatelia projektov, pokiaľ KooR neurčí inak. Za účelom zvažovania zvoláva KooR diskusné fórum a to najneskôr dva týždne pred jeho začatím.

Proces participatívneho rozpočtu je dvojročný a skladá sa z nasledujúcich fáz:

- **Vyhlasenie participatívneho rozpočtu** – prvé diskusné fórum (ďalej len „PDF“) sa koná spravidla v januári v priebehu pracovného týždňa, je verejné a súčasťou PDF je výzva participantom na predkladanie návrhov. Počas PDF KooR v spolupráci s mestským úradom predstaví zrealizované návrhy z predchádzajúceho ročníka ako i prípadné neschválené návrhy, ktoré boli realizované mestom.
- **Príprava a diskusné fórum** - Počas PDF sa rozhoduje o prioritných oblastiach realizácie návrhov participatívneho rozpočtu, zriadení príslušných tematických skupín a ich koordinátorov, určení termínu na podávanie návrhov, najneskôr do 30.6. príslušného kalendárneho roka, maximálnej výške finančných prostriedkov na jeden návrh, termíne konania druhého diskusného fóra (ďalej len „DDF“) a voľbe KooR.
- **Podanie návrhov** – návrhy sa predkladajú písomne osobne alebo poštou, zároveň aj elektronicky v textovej editovateľnej forme.

- **Kontrola návrhov** – doručené návrhy sú skontrolované KooR v spolupráci s povereným zamestnancom mesta, ani jeden z členov nemôže byť navrhovateľom projektu. Neúplné návrhy sú vrátené na prepracovanie do 7 dní. Do rozhodovacieho procesu sú zaradené len tie návrhy, ktoré boli prerokované v príslušnej tematickej skupine, nie sú v rozpore so štatútom PR ani podmienkami vyhlásenými v rámci PDF, nie sú v rozpore s platnou legislatívou a aktuálnym Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, nie sú v rozpore alebo nie sú duplicitné s koncepciami mesta, netýkajú sa prevádzkových alebo režijných výdavkov, nie sú v rozpore so Zásadami hospodárenia s majetkom mesta, sú realizovateľné do 31.12. príslušného roka v rámci dvojročného procesu. Nezaradenie návrhu musí byť zo strany KooR odôvodnené.
- **Druhé diskusné fórum a rozhodovanie** – rozhodovanie prebieha v mesiacoch september až november príslušného roka. Rozhodovanie má dve úrovne kvalitatívnu formu verejného zvažovania a kvantitatívnu formu fyzického hlasovania. Za účelom zvažovania je zvolené DDF. Počas DDF navrhovatelia predstavujú svoje návrhy. Po predstavení všetkých návrhov prebieha diskusia. Výsledkom kvalitatívneho rozhodovania je zostavenie poradia projektov od najúspešnejšieho po najmenej úspešný. Toto poradie je zostavené podľa vopred sformulovaných a zverejnených kritérií. Poradie projektov je potvrdené podpisom každého účastníka verejného zvažovania. Procesu verejného zvažovania sa môže zúčastniť aj verejnosť, avšak samotného hodnotenia projektových návrhov sa môžu zúčastniť len predkladatelia projektov.
- **Hlasovanie** - Po verejnom zvažovaní je vyhlásené hlasovanie. Hlasovanie sa koná do prenosnej schránky v kancelárii prvého príjmu mestského úradu. Každý participant má možnosť podporiť minimálne dva, najviac štyri projekty, nemusí využiť všetky svoje hlasy, ak použije menej ako dva jeho hlasovací lístok je neplatný, jednému projektu môže prideliť maximálne jeden hlas. Aby bolo hlasovanie platné je potrebná účasť aspoň 60 participantov. Z poradia projektov z kvantitatívneho a kvalitatívneho rozhodovania sa urobí priemer, ktorý určí výsledné poradie. Váha je pri oboch rovnaká. Ak nie sú v danom roku vyčerpané všetky rozpočtové prostriedky, KooR je oprávnená rozhodnúť o prerozdelení zvyšných financií, avšak len v prospech úspešných návrhov. Neúspešné návrhy sú odovzdané mestu a mesto sa môže rozhodnúť o ich realizácii prostredníctvom zmeny rozpočtu v danom rozpočtovom roku, prípadne zapracovaním do návrhu rozpočtu na nasledujúci kalendárny rok.
- **Realizácia** – úspešné návrhy sú odovzdané poverenému zamestnancovi primátorovi mesta. Primátor mesta zabezpečí ich realizáciu v zmysle osobitných predpisov, pričom majú byť zrealizované do konca nasledujúceho rozpočtového roka.

Tabuľka 7: Projekty podporené participatívnym rozpočtom

Rok	Počet podaných projektov	Počet vyradených projektov	Počet realizovaných projektov	Alokovaná suma z rozpočtu v danom roku v EUR	Počet odovzdaných hlasovacích lístkov
2014	31	4	4	19 455	382
2015	20	2	6	19 343	891
2016	15	3	4	20 000	505
2017	18		6	30 000	740
2018	10	1	8	40 000	253
2019	17	1	4	40 000	737
2020	10	1		40 000	1228

Zdroj: Spracované podľa utopia.sk⁸⁸

1.4.6. Stretnutia s obyvateľmi

Mesto Banská Bystrica má v platnosti Štatút Výborov v mestských častiach a Občianskych rád v meste Banská Bystrica. V súlade s týmto predpisom má zriadené výbory v mestských častiach, ktorého členmi sú aj poslanci za daný volebný obvod. V zmysle štatútu sú poslanci povinní podľa potreby, najmenej však jedenkrát ročne, zvolať stretnutie s obyvateľmi. Okrem týchto stretnutí sa poslanci s občanmi stretávajú aj pri príprave a realizácii akcií v súlade s plánom akcií organizovaných príslušnými výbormi. Mesto návštevnosť týchto stretnutí nesleduje.

Podnety z týchto stretnutí poslanci prenášajú buď priamo na vedenie Mesta Banská Bystrica, príp. na odborné komisie mestského zastupiteľstva.

Občania sú o stretnutia informovaní prostredníctvom webovej stránky mesta Banská Bystrica alebo cez výbory v mestských častiach, cez občianske rady alebo prostredníctvom informačných tabúľ. Tieto sú osadené v každej mestskej časti.

Stretnutia s občanmi si poslanci podľa problematiky koordinujú individuálne. V prípade závažnej témy, kedy sú prítomní viacerí zástupcovia Mesta a odborníci, sú stretnutia vedené facilitátorom. Mesto je o týchto stretnutiach informované.

Stretnutia občanov s primátormi sú realizované podľa potreby, najmä v prípade riešenia projektov alebo dôležitých tém v meste, kedy je potrebné sa oboznámiť s názormi obyvateľov. Cieľom je zistiť názory, dotazy a pripomienky obyvateľov.

V prípade, že o to poslanci či zástupcovia výborov požiadajú včas, mesto vie informáciu o stretnutí zverejniť v Radničných novinách, ale aj na sociálnych sieťach.

⁸⁸ Pre viac informácií pozri: <https://utopia.sk/liferay/web/banska-bystrica/projekty-pr-bb-2015>

1.4.7. Oceňovanie občanov

Cena mesta je ocenenie, ktoré možno udeliť jednotlivcom, kolektívom, skupinám osôb, inštitúciám a právnickým osobám s trvalým pobytom v Slovenskej republike. O udelení ceny rozhoduje mestské zastupiteľstvo na návrh Banskobystričanov, poslancov či primátora mesta.

Cena primátora je určená pre osobnosti, ktoré sa svojou prácou či celoživotným pôsobením osobitne zaslúžili o dobré meno Banskej Bystrice doma i v zahraničí. O udelení ceny rozhoduje primátor mesta.

Čestné občianstvo mesta Banská Bystrica môže mestské zastupiteľstvo udeliť fyzickým osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili vo vzťahu k mestu a jeho obyvateľom, podieľali sa na rozvoji priateľstva medzi národmi, alebo ktoré obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi. Získať ho môžu aj cudzí štátni príslušníci a v odôvodnených prípadoch môže byť udelené in memoriam. Návrh na získanie ocenenia obsahuje osobný životopis – štúdium, záujmy, rodina, pracovný životopis, členstvo v organizáciách, zväzoch, vedeckých radách a pod., výrazné aktivity na Slovensku i v zahraničí, získané ocenenia, životné úspechy, oblasť návrhu na ocenenie (kultúrno – spoločenská, športová, vedecká, školstvo, celoživotné dielo, záslužný čin, životné jubileum, umelecká a pod.), zdôvodnenie návrhu, životné krédo, motto, myšlienka laureáta na ocenenie: (nie je povinné) a uvedenie kontaktnej osoby, ktorá bude nápomocná pri dopĺňaní údajov do životopisu.

1.4.8. Podpora komunit a dobrovoľníctvo

Mesto má zriadené dva komunitné centrá, ktoré spolupracujú s miestnymi komunitami, pri činnosti využívajú dobrovoľníkov, ktorí prispievajú svojou dobrovoľníckou činnosťou k ich fungovaniu (aktivity, podujatia). Aj toto je jedna z foriem, ktorou mesto podporuje dobrovoľníctvo, vytvára na to priestor, podmienky...

Dobrovoľníci sa využívajú:

- pri organizovaní podujatí pre širokú verejnosť - či už náplňou programu, alebo pomocou pri samotnom organizovaní,
- brigády, diskusie
- organizovanie svojich činností v rámci komunity, integračné aktivity,

V meste existujú komunitné projekty:

- dva komunitné centrá v meste,
- komunitná záhradka pri komunitných centrách,
- v meste sú zriadené rôzne o. z. a n. o., ktoré sa venujú komunitnej práci podľa svojho zamerania (príklady aktivít: integračné arteterapeutické keramické dielne a cvičenie s fyzioterapeutkou "Buďme fit", tréning pamäte, Country ruže, Lesný klub Mravenisko,

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Orientálne tance, Bojový šerm, Hatha joga, Aerobic, o.z. Nádej deťom, Salsa s Jankou...),

- na rok 2020 naplánované ďalšie - Umelcova cesta (tvorivé písanie) - na podporu tvorivosti, koučingové stretnutia aj s inšpiratívnymi hosťami, pre širokú verejnosť pozvánka aj pre hendikepovaných, hudobné dielne, zdravé varenie, G. Oňová seniorom.

Problémy sú najmä v chápaní komunity, komunitných aktivít, chápanie komunitného života je rozdielne a podľa toho sú aj rozdielne očakávania zúčastnených.

1.5. Tvorba verejných politík mesta

Internetová stránka plní pri tvorbe verejných politík informačnú funkciu. Sú na nej zverejňované dokumenty.

1.6. Organizácia e-služieb v meste Banská Bystrica

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Zvyšovanie miery využívania elektronických služieb a elektronickej komunikácie občanov s mestom.

Časť vydávania potvrdení pre občanov nie je integrovaná na e-gov.

Niektoré žiadosti môžu podávať občania aj online formou prostredníctvom e-mailu napr. Žiadosť o voľbu poštou pre voľby do NR SR, Žiadosť o vydanie hlasovacieho preukazu pre voľby do NR SR, Žiadosť na použitie erbú mesta Banská Bystrica, Žiadosť o výlep plagátov a pod.

Stránka mesta je sekcia *Ako vybaviť* a na nej sa nachádzajú formuláre a pokyny a rôznej agende.

Portál informačného systému samosprávy mesta – e-gov umožňuje pristupovať k aktuálnym údajom, ktoré evidujú v mestských informačných systémoch. Prináša údaje o administratívnom členení mesta, o počte obyvateľov a ich vekovej štruktúre, ďalej informácie o samospráve, zasadnutiach orgánov samosprávy, evidencii psov, zoznam dlžníkov mesta, zoznam školských zariadení mesta a úradnú tabuľu mesta. Zverejňujú sa zmluvy mesta, zoznamy dodávateľských a odberateľských faktúr a objednávok mesta, ako aj informácie o dotáciách a petíciách. Mesto na portáli poskytuje pre občanov otvorené dáta vo vybraných datasetoch. Štatistiku užívateľov nemá k dispozícii. Štatistické informácie o % obyvateľov a právnických osôb, ktorí pracujú s e-gov nemajú k dispozícii. Rovnako nemajú k dispozícii ani štatistiky týkajúce sa využívania služieb.

Mesto plánuje verejnosti prinášať viac otvorených dát vo forme *Open Data*. Problémy s e-gov mesta sa nevyskytujú. Portál e-gov mesta podľa ich vyjadrenia nemá problémy.

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych
verejných politík

Mesto Banská Bystrica sa snaží budovať koncept tzv. chytrého mesta.

Hlohovec

1.1. Riadenie mestského úradu a správa majetku mesta

V rámci hlavných zistení je nutné poukázať na dlhotrvajúci problém s obsadzovaním (nielen) vedúcich pozícií v rámci jednotlivých odborov na Mestskom úrade v Hlohovci. Mesto Hlohovec vidí príčiny predovšetkým v systéme tabuľkových platov, ako aj vo vnímanej nízkej mzdovej úrovni vo verejnom sektore. V súčasnej situácii na pracovnom trhu v Hlohovci a okolí, keď mzdy v súkromnej sfére sú vyššie ako vo verejnom sektore, je pre mesto problémom nájsť kvalifikovaných zamestnancov. V regióne chýbajú odborníci, ktorí by mali záujem pracovať vo verejnom sektore.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Získavanie a výber kvalifikovaných zamestnancov mestského úradu (najmä pre manažérske pozície).
- Lepší výber poplatkov za komunálny odpad (resp. iných poplatkov) a riešenie problému neplatičov týchto poplatkov.
- Riešenie problému exkrementov psov v meste (napr. v parkoch).

1.1.1. Výber a motivácia pracovníkov mestského úradu

Mesto Hlohovec poskytuje mnohé typy služieb svojim obyvateľom, čo sa odzrkadľuje aj v spektre pracovných pozícií, ktoré sú obsadzované. Zamestnanci majú dobré možnosti uplatniť sa vo vyštudovanom odbore, prípadne v odbore, v ktorom majú pracovné skúsenosti.

Mesto Hlohovec vyžaduje od svojich zamestnancov zodpovednosť, profesionalitu a ústretový prístup k občanom mesta, preto hľadá zamestnancov, ktorí by zdieľali hodnoty mesta a pomohli mu napredovať a posúvať sa dopredu. Voľné pracovné miesta sú obsadzované formou výberových konaní a pohovorov - informácie o voľných pracovných miestach sú zverejnené na oficiálnej stránke mesta Hlohovec⁸⁹ a v mestských novinách Život v Hlohovci⁹⁰. V niektorých prípadoch sú voľné pracovné miesta promované aj cez facebook mesta⁹¹ a inzerciu v regionálnych inzertných novinách Pardon, AB Piešťany a pod, na portáloch ISTP a Profesia. V prípade pozície vhodnej pre absolventa vysokej školy sa voľné pracovné miesto inzeruje aj na webovej stránke relevantných vysokých škôl. Ďalšou etapou výberového konania je pracovný pohovor. Prihlasovanie uchádzačov do výberového konania prebieha v zmysle informácií uverejnených v inzeráte na obsadenie príslušnej pracovnej pozície.

⁸⁹ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/kariera.html>

⁹⁰ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/media.html>

⁹¹ Pre viac informácií pozri: <https://www.facebook.com/mestohlohovec/>

V súčasnosti je v meste pre študentov možnosť zapojiť sa do Stážového programu pre študentov vysokých škôl, podrobné informácie sú zverejnené na webovej stránke mesta⁹².

1.1.2. Tvorba rozpočtu

Zostavovanie rozpočtu mesta vychádza z požiadaviek jednotlivých odborov zohľadňujúcich bežnú správu mesta, ako aj pripravované investície. Rozpočet mesta sa zostavuje na obdobie nasledujúcich troch rokov. Na zostavovanie rozpočtu majú vplyv aj občania, ktorí môžu svoje požiadavky presadzovať prostredníctvom poslancov mestského zastupiteľstva. Rozpočet je zverejnený online na webstránke mesta Hlohovec⁹³. Zmeny v rozpočte sú v kompetencii primátora a mestského zastupiteľstva. Mesto Hlohovec využíva aj participatívny rozpočet.

1.1.3. Verejné obstarávanie

Verejné obstarávanie, podlimitné a nadlimitné zákazky, sa realizujú elektronicky prostredníctvom systému EVO Úradu verejného obstarávania. Za hlavný nedostatok v procese verejného obstarávania možno považovať nedostatočnú metodickú podporu a nejednotnosť existujúcich usmernení. Väčšinu obstarávaní realizuje mesto vo vlastnej réžii, výnimočne sa využívajú aj služby externých firiem. Informácie o výzvach na verejné obstarávanie sú dostupné online na stránke⁹⁴ a jeho princípy sú zverejnené na stránke⁹⁵.

Zástupcovia mesta Hlohovec poukázali v rámci procesu verejného obstarávania na problém nízkeho počtu uchádzačov, ktorí sa do verejného obstarávania prihlásia, stáva sa aj, že sa do procesu verejného obstarávania neprihlási nikto. Mesto Hlohovec by chcelo dať priestor lokálnym dodávateľom pri poskytnutí najnižšej ceny, často však absentuje ich záujem o účasť vo verejnom obstarávaní. Vo verejných obstarávaní potom často víťazia firmy z iných regiónov Slovenska, s ktorými je komunikácia náročnejšia.

1.1.4. Prenájom mestských bytov

Mesto má vo vlastníctve 137 nájomných bytov. Informácie o ich štruktúre sú dostupné na webovej stránke mesta⁹⁶.

Tabuľka 8: Prenájom mestských bytov

Lokalita	Počet bytov
Svätopeterská 13	34
Pod Beranom 10	14
Bernolákova 9	13

⁹² Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/kariera.html>

⁹³ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/rozpocet-mesta.html>

⁹⁴ Pre viac informácií pozri: <https://egov.hlohovec.sk/default.aspx?NavigationState=870:0>

⁹⁵ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/verejne-obstaravanie.html>

⁹⁶ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/evidencia-bytov-mesta-hlohovec.html>

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Zámok 3	2
Zámok 4	2
Zámok 13	1
Tehelná 10	1
Zábranie 60	1
Školská 178/9 Šulekovo	7
Šulekovo, Šulekova 35/71A	1
M. R. Štefánika 30	1
Pribinova 104	60
Spolu	137

Zdroj: mesto Hlohovec

Evidencia a rozhodovanie o pridelení bytov sa riadia VZN mesta Hlohovec č. 197/2017 o pridelení bytov vo vlastníctve mesta⁹⁷, VZN mesta Hlohovec č. 198/2017 o postupe vo veciach bytových – sociálne nájomné byty na Svätopeterskej ulici v Hlohovci⁹⁸ a VZN Mesta Hlohovec č. 235/2018 o nakladaní s nájomnými bytmi na Pribinovej ul. v Hlohovci⁹⁹.

Mesto Hlohovec uvádza na svojej webovej stránke¹⁰⁰ postup pri žiadosti o pridelenie nájomného bytu. Poradovník žiadateľov o nájomné byty na Pribinovej ul. 104 je zverejnený na webovej stránke mesta¹⁰¹. V prípade nájomných bytov ide o dočasný nájom a jeho cena je výrazne nižšia v porovnaní s trhovými cenami. Cieľom je pomôcť ľuďom, aby si zabezpečili dobré životné podmienky. Okrem sociálne slabších rodín sú byty pridelené aj začínajúcim mladým učiteľom. Na základe informácií poskytnutých zástupcami mesta Hlohovec však možno konštatovať, že dopyt po nájomnom bývaní v meste je vyšší ako existujúca ponuka bytov, nie je ho teda možné dostatočne uspokojiť a existujú poradovníky.

1.1.5. Nakladanie s majetkom mesta

Mesto Hlohovec zverejňuje informácie týkajúce sa nakladania s majetkom mesta online na svojej webovej stránke v sekcii Financie a majetok¹⁰², a v prípade obchodných verejných súťaží sú tieto zverejnené taktiež na webovej stránke mesta¹⁰³. Sú tak vytvorené predpoklady pre transparentné a ekonomické nakladanie s majetkom mesta.

⁹⁷ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/2U7TDOC>

⁹⁸ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/2QxJ7Oj>

⁹⁹ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/2Wro4AN>

¹⁰⁰ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/3a8cK0f>

¹⁰¹ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/2IZqrmf>

¹⁰² Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/financie-a-majetok.html>

¹⁰³ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/obchodne-verejne-sutaze.html>

1.2. Výber daní a poplatkov

Mesto Hlohovec vyberá daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za predajné automaty, daň za nevýherné hracie prístroje, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva a daň za jadrové zariadenia. Ďalšie informácie týkajúce sa daní a poplatkov v meste Hlohovec sú súhrnne dostupné online webovej stránke mesta¹⁰⁴.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Zlepšenie výberu poplatku za komunálny odpad.

Podľa informácií mesta Hlohovec, mesto Hlohovec má podiel neplatičov dane z nehnuteľnosti na úrovni 1,4 % z celkového počtu daňovníkov. Neplatičom sú zasielané výzvy a následne po uplynutí lehoty na zaplatenie nedoplatku určenej v doručenej výzve na zaplatenie nedoplatku, sú dlžníci (na daniach aj poplatkoch) postúpení na vymáhanie v daňovom exekučnom konaní, ktorého procesné úkony zabezpečuje právny odbor.

Mesto Hlohovec tiež eviduje 7 % neplatičov dane za psa a jedného neplatiča dane za užívanie verejného priestranstva, ktorého rieši exekútor.

Mesto Hlohovec však eviduje až 11 % neplatičov poplatkov za komunálny a drobný stavebný odpad. Na ostatných daniach a poplatkoch mesto Hlohovec neplatičov neeviduje.

Mesto Hlohovec zasiela neplatičom výzvy, no tí na ne často nereagujú. Podľa zástupcov mesta Hlohovec je administratíva spojená so zasielaním výziev a vymáhaním pohľadávok od neplatičov časovo náročná a privítali by behaviorálnu intervenciu v danej oblasti, ktorá by im pomohla zvýšiť účinnosť výberu daní a poplatkov a znížiť počet neplatičov.

Zoznam dlžníkov zverejňuje mesto Hlohovec na elektronickej úradnej tabuli mesta¹⁰⁵ a je priebežne aktualizovaný. K 31.12.2019 mesto evidovalo 723 neplatičov s úhrnnou výškou daňových nedoplatkov u fyzických osôb vyšších ako 160 EUR/FO a u právnických osôb vyšších ako 1600 EUR/PO.

1.3. Zabezpečovanie a poskytovanie verejných služieb obyvateľom mesta

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- V environmentálnej oblasti na školách v oblasti šetrenia s energiami a zdravého stravovania na školách.
- Zvyšovanie účasti na kultúrnych podujatiach mesta.

¹⁰⁴ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/dane-a-poplatky.html>

¹⁰⁵ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/2WBIM2d>

- Zlepšenie správania chodcov, ktorí vstupujú na cestu aj mimo vyznačených prechodov.
- zlepšenie spôsobu komunikácie s občanmi v oblasti starostlivosti o zeleň.
- riešenie vandalizmu a poškodzovania verejných vecí.

1.3.1. Parkovanie v meste

Mesto Hlohovec v súčasnosti nemá vypracovanú osobitnú parkovaciu politiku a počíta s jej vypracovaním v krátkodobom časovom horizonte. V meste existujú dve spoplatnené parkoviská (Námestie sv. Michala a časť ulice M. R. Štefánika), ostatné parkovacie plochy sú bezplatné.

1.3.2. Základné školy a CVČ

V oblasti materských, základných škôl a CVČ identifikovali zástupcovia mesta Hlohovec určité problémy a námety na zlepšenie. Konkrétne v rámci základných škôl je problémom stav niektorých objektov a prevencia šetrenia vodou by sa mala realizovať vo všetkých školách. V rámci zvýšenia kapacít materských škôl boli otvorené nové triedy. Z rozhovorov s predstaviteľmi mesta Hlohovec tiež vyplynulo, že integrácia detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a integrácia detí so zdravotnými problémami (napr. s telesným postihnutím) je náročná. Náklady na asistentov v MŠ finančne zaťažujú rozpočet mesta – mesto Hlohovec má vyčlenené dve materské školy, v ktorých poskytuje deťom asistentov.

Mesto Hlohovec sa snaží o integráciu detí a žiakov vo všetkých vekových skupinách. Prispôsobuje interiér škôl pre potreby týchto detí (napr. bezbariérový vstup, vybudovanie toaliet pre zdravotne znevýhodnené deti s telesným postihnutím). Problémom je aj nedostatok pridelených asistentov učiteľov v základných školách hradených z prostriedkov MŠVVaŠ SR.

Všetky školské jedálne sú zapojené do programu Školské ovocie a školské mlieko. Organizujú podujatia napríklad v rámci Medzinárodného dňa mlieka a rôzne iné. Základné školy využívajú finančné zdroje z európskych projektov, sú zapojené do projektov separovania odpadov a vo všetkých školách a zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je mesto Hlohovec, disponujú nádobami na separovanie odpadu a separovanie odpadu aj realizujú.

V súvislosti so zavedením bezplatných obedov, mesto Hlohovec zaznamenalo zvýšené náklady pre jednotlivé zariadenia, ako aj pre zriaďovateľa spojené najmä so zriadením, rozšírením a rekonštrukciou školských jedální z dôvodu potrebného zvýšenia kapacít. Problematické je aj zabezpečenie kuchynského personálu z dôvodu nedostatku pracovných síl. Toto opatrenie viedlo aj k výraznému nárastu administratívneho zaťaženia vedúcich školských jedální a zriaďovateľa.

Mesto Hlohovec má skúsenosti s intervenciami zameranými na zlepšenie výživy detí – na školách funguje systém kariet, ktoré dobíjajú rodičia a deti si potom majú možnosť na tieto

karty v automate kúpiť mliečne výrobky, ovocné šťavy a ďalšie zdravé potraviny. Na školách sa organizujú ovocné dni, keď pestovatelia často zdarma dodajú školám sezónne ovocie (napr. na jeseň jablká).

V prípade materských škôl, existuje problém s registráciou detí v jednotlivých škôlkach. Napriek tomu, že každé dieťa má zaručené miesto v škôlke, rodičia nechcú dávať deti do materskej školy umiestnenej na vzdialenejšom mieste. Podrobné informácie o školách, ktorých zriaďovateľom je mesto Hlohovec, sú dostupné na webovej stránke mesta¹⁰⁶.

1.3.3. Zber a odvoz odpadu

Nakladanie s komunálnym odpadom v meste Hlohovec je zabezpečujú viaceré spoločnosti, a to na základe zmluvných vzťahov. Mesto má spracovaný a schválený Program odpadového hospodárstva na roky 2016–2020, dostupný na webovej stránke mesta¹⁰⁷. V meste sa komunálny odpad triedi do pridelených kontajnerov. Triedi sa päť zložiek komunálneho odpadu od fyzických osôb na sídliskách a v rodinných domoch (papier, plasty, sklo, kovy, viacvrstvové kombinované materiály) a šiesta zložka – biologicky rozložiteľný odpad z rodinných domov do zberných nádob a odpad z verejnej zelene, prostredníctvom spoločnosti Mestská zeleň Hlohovec, s.r.o. V meste fungujú dva zberné dvory, kde môžu fyzické osoby odovzdať vyhradené aj nevyhradené druhy komunálnych odpadov. V meste je rozmiestnených 9 kusov kontajnerov na malý elektro odpad a 21 kusov špeciálnych kontajnerov na zber starého šatstva. Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu v meste Hlohovec bola v roku 2018 na úrovni 43,87 %. Mesto sa uchádzalo o pridelenie dotácie z OP KŽP dvoma projektami, pričom jeden z nich bol úspešný a v súčasnosti sa implementuje.

V súvislosti s odpadovým hospodárstvom existuje problém s neplatičmi, medzi ktorých patria nielen sociálne znevýhodnení obyvatelia, ale aj niektorí podnikatelia. Prípadné nedoplatky sa vymáhajú formou splátkových kalendárov, prípadne aj exekúciou. Súvisiacim problémom je aj ponechávanie odpadu pri vstupe na zberné dvory. Mesto vybudovalo aj nové stojiská polo-podzemných zberných nádob, ktoré sú umiestnené v obytných častiach mesta.

Podrobné informácie ohľadom zberu a odvozu odpadu sú dostupné na webovej stránke¹⁰⁸.

1.3.4. Kultúrne aktivity mesta

Mestské kultúrne centrum (ďalej len „MKC“) Hlohovec ponúka širokú paletu podujatí konaných v exteriéri, ako aj v interiéri s rôznorodým zameraním a pre rozličné vekové kategórie. Ročné výdavky na tieto podujatia dosahujú cca 544 000 EUR a súvisiace príjmy cca

¹⁰⁶ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/skolstvo.html>

¹⁰⁷ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/programy-odpadoveho-hospodarstva-na-roky-2016-2020.html>

¹⁰⁸ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/odpady.html>

538 000 EUR. Občania sú o kultúrnych aktivitách informovaní prostredníctvom mestských informačných kanálov, vrátane webovej stránky MKC¹⁰⁹ a facebookovej stránky MKC¹¹⁰.

Pri poskytovaní kultúrnych aktivít v rámci Mestského kultúrneho centra Hlohovec k identifikovaným problémom patria:

- zastaranosť viacerých priestorov Mestského kultúrneho centra Hlohovec,
- nedostatok personálnych kapacít,
- poddimenzované financovanie,
- absentujúca projektová činnosť.

V oblasti kultúry sa objavujú aj ďalšie problémy:

- pri menej komerčných podujatiach je niekedy veľmi slabý záujem zo strany obyvateľov mesta,
- mesto by chcelo priťahovať viac mladých ľudí do života v meste a zabezpečiť aj ich účasť na kultúrnych podujatiach, čo by mohlo mať priaznivý vplyv na kriminalitu mladých ľudí, najmä na zníženie prejavov vandalizmu.

1.3.5. Športové aktivity mesta a ihriská

Bytové hospodárstvo Hlohovec, s.r.o. prevádzkuje mestskú telocvičňu, ktorú je možné prenajať si pre verejnosť za cenu 12 EUR za 1 hodinu. V areáloch základných škôl je športovanie bezplatné, použitie telocvičňí je spoplatnené. V meste Hlohovec sa nachádza aj mestské kúpalisko, umelá ľadová plocha a športová hala, ktorá je prenajatá Spote Hlohovec. Problémom je, že technická infraštruktúra je často zastaraná. Správcom väčšiny športovísk (mestská telocvičňa, kúpalisko, umelá ľadová plocha) je spoločnosť Bytové hospodárstvo Hlohovec, s.r.o. v správe mesta Hlohovec¹¹¹.

1.3.6. Koordinácia turizmu

V roku 2018 bolo v meste Hlohovec zriadené informačné centrum na Námestí sv. Michala, bližšie informácie o ňom sú dostupné na webovej stránke¹¹². Mesto sa postupne orientuje aj na rozvoj cestovného ruchu, napriek tomu, že nepatrí k tradičným destináciám cestovného ruchu na Slovensku. Napriek tomu mesto vidí priestor pre rozvoj cestovného ruchu najmä v súvislosti so svojou polohou – v blízkosti turistických destinácií, najmä miest Piešťany a Trnava. V ostatných rokoch boli v meste zrekonštruované kultúrne pamiatky (zámok a objekty v zámočkej záhrade). Súčasne bola vytvorená aj atraktívna vizuálna identita mesta

¹⁰⁹ Pre viac informácií pozri: <http://www.mkchlohovec.sk/>

¹¹⁰ Pre viac informácií pozri: <https://www.facebook.com/mkchlohovec/>

¹¹¹ Pre viac informácií pozri: <http://www.bhhc.sk/>

¹¹² Pre viac informácií pozri: <http://www.mkchlohovec.sk/informacne-centrum/>

Hlohovec a promo videá, ktoré sú dostupné na youtube¹¹³. Videá však majú zatiaľ relatívne malý počet videní a bolo by vhodné zvážiť spôsoby, ako ich spropagovať. Bol prijatý nový zamestnanec na tvorbu stratégie cestovného ruchu v meste.

1.3.7. Sociálne bývanie a iná sociálna pomoc

Mesto Hlohovec má k dispozícii nájomné byty sociálneho bývania na Svätopeterskej ulici v celkovom počte 34 bytových jednotiek. V meste Hlohovec pôsobí aj Občianske združenie Pokoj a dobro, ktoré poskytuje ubytovanie pre ľudí v kríze a prevádzkuje:

- Útulok pre bezdomovcov – útulok pre mužov s kapacitou 22 ľudí
- Útulok sv. Anny – útulok pre ženy, dievčatá a deti s kapacitou 18 ľudí

Zariadenie núdzového bývania prevádzkuje občianske združenie Esther. Mesto taktiež zabezpečuje terénnu sociálnu službu pre občanov v krízovej situácii. Štatstvo poskytujú mesto a miestna Charita Samaria, ktorá poskytuje aj ďalšie veci pre bezdomovcov. Mesto poskytuje aj jednorazovú sociálnu dávku, sociálne poradenstvo, vytvára podpornú sieť pre ľudí v núdzi a ich rodiny.

Zástupcovia mesta Hlohovec identifikovali nasledovné problémy, ktoré sa prejavili v oblasti sociálneho bývania:

- neplatenie nájomného,
- nájomníci ničia majetok,
- v sociálnych bytoch bývajú neprihlásení občania,
- problém s vymáhaním nájomného a peňazí na opravu zničeného majetku.

Informácie o sociálnych službách sú dostupné na nasledovných webových stránkach mesta¹¹⁴. Informácie súvisiace so žiadosťou o pridelenie sociálneho bytu sú taktiež dostupné na webovej stránke mesta¹¹⁵.

1.3.8. Cintorínske služby

V meste fungujú dva cintoríny – v Hlohovci a v mestskej časti Šulekovo. Podrobné informácie o prevádzkovaní cintorínov sa nachádzajú na webovej stránke mesta¹¹⁶.

¹¹³ Pre viac informácií pozri: <https://www.youtube.com/channel/UCyIVGAAF6pv214o4MKvOW7g>

¹¹⁴ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/socialne-sluzby-a-pomoc.html> a taktiež na <https://bit.ly/2WqyLDI>

¹¹⁵ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/ziadost-o-pridelenie-socialneho-bytu.htm>

¹¹⁶ Pre viac informácií pozri: <http://obcan.hlohovec.sk/cintorin-virtualne.phtml?id5=16232>

1.3.9. Mestská polícia

Mesto Hlohovec má mestskú políciu, ktorá má v súčasnosti 20 príslušníkov a jednu administratívnu pracovníčku–ekonómku. Za jednotlivé oblasti riešenia priestupkov sú dostupné štatistiky. Jednotlivé evidované úseky sa zameriavajú na počet nájdených a vrátených vecí, počet odchytených psov, preventívnu činnosť a akcie, požívanie alkoholu maloletými a mladistvými a pod. Mestská polícia vypracováva správy za prvý polrok a za celý rok. Medzi najčastejšie problémy, ktoré mestská polícia rieši, patrí doprava, psy a verejný poriadok. Zástupcovia mesta Hlohovec sa vyjadrili, že vnímajú nedostatočný počet hliadok mestskej polície.

Podrobnejšie informácie o fungovaní mestskej polície v meste Hlohovec sú dostupné na webovej stránke mesta¹¹⁷.

1.3.10. Priechody pre chodcov/prednosť chodcom na priechodoch

Podľa vyjadrenia predstaviteľov mesta Hlohovec, chodci často vstupujú do cesty a prechádzajú cez cestu aj na miestach, kde nie je priechod pre chodcov. Tento problém je vypuklý najmä v centre mesta. V súčasnosti mesto tento problém nerieši inovatívnymi spôsobmi, v tomto smere by v meste potenciálne existoval priestor pre behaviorálnu intervenciu.

1.3.11. Verejná doprava

Verejnú dopravu v meste poskytuje Slovenská autobusová doprava Trnava a.s. Ceny cestovného sa pohybujú od 0,35 EUR pre základný lístok až po najvyššie možné zľavy pre ťažko zdravotne postihnutých občanov (0,1 EUR). Mesto Hlohovec prehľadným a zrozumiteľným spôsobom poskytuje informácie na webovej stránke¹¹⁸ o cenách lístkov, jednotlivých linkách mestskej dopravy a ich odchodoch a príchodoch a podobné informácie aj pre prímestskú dopravu.

1.3.12. Vandalizmus

Mesto Hlohovec vandalizmus vo zvýšenej miere neeviduje. Nahlásené podnety rieši mestská polícia a niektoré prípady mesto zverejňuje prostredníctvom sociálnych sietí, aby tak apelovalo na morálny rozmer takéhoto správania sa. Na problém vandalizmu upozornia niekedy občania aj prostredníctvom webovej platformy OpS¹¹⁹, prípadne prostredníctvom sociálnych sietí. V snahe znížiť potenciálne dopady vandalizmu sú pri výstavbe nových detských ihrísk, či výbere nového mobiliára využívané odolné materiály voči poškodeniu, t.j. využívajú sa estetické a odolné konštrukcie.

¹¹⁷ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/mestska-policia.html>

¹¹⁸ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/mestska-hromadna-doprava.html>.

¹¹⁹ Pre viac informácií pozri: <https://www.odkazprestarostu.sk/hlohovec>

1.3.13. Starostlivosť o zeleň a verejný priestor

Spoločnosť Mestská zeleň Hlohovec, s.r.o. založená dňa 5. 2. 2016, má v starostlivosti verejnú zeleň, majetková účasť mesta Hlohovec vo firme je 100 %. Spoločnosť poskytuje komplexnú starostlivosť o zeleň v meste Hlohovec a v mestskej časti Šulekovo. Podrobné informácie sú dostupné na webovej stránke firmy¹²⁰. Mesto má spracovaný tzv. pasport zelene¹²¹ a dokument starostlivosti o dreviny v celom meste, ktorý je každoročne aktualizovaný a zverejnený na webovej stránke mesta¹²². Na podanie podnetov v tejto oblasti majú občania možnosť využívať platformu OpS¹²³.

Z hľadiska problémov v oblasti starostlivosti o zeleň a verejný priestor mesto Hlohovec identifikovalo nasledujúce problémy:

- občania sa sťažujú, ak vidia nedostatky, napríklad nepokosenú trávu a pod, na druhej strane však odcudzujú kvetináče, verejnú výsadbu a pod.,
- občania sami zasahujú do starostlivosti o verejný priestor – chcú vyrúbať stromy, ktoré im prekážajú, sadia rastliny a stromy, ktoré bránia mestu v starostlivosti o zeleň a verejný priestor.
- zimná údržba – nedostatočné kapacity (finančné a fyzické) v súvislosti s novelou zákona – tzv. chodníková novela. Tento problém je menej výrazný ak je mierna zima.

1.4. Komunikácia mesta a zapájanie občanov - responzívne mesto

V tejto časti uvádzame hlavné spôsoby komunikácie mesta Hlohovec s obyvateľmi a tiež charakterizujeme možnosti, ktoré mesto využíva na zapájanie občanov do diania v meste. Mesto Hlohovec v súčasnosti využíva viaceré masovo-komunikačné prostriedky, prostredníctvom ktorých má možnosť sprostredkovať informácie obyvateľom mesta.

Priestor pre behaviorálne intervencie:

- Posilnenie proaktívnej komunikácie k občanom, ktorí často žiadajú riešenie problémom okamžite a tým vzniká konflikt medzi mestom a občanmi.
- Zvýšenie motivácie občanov do realizácie projektov v rámci participatívneho rozpočtu.

1.4.1. Facebook mesta

Mesto Hlohovec má svoju oficiálnu facebookovú stránku a mesto pristúpilo k založeniu oficiálneho profilu na instagrame. Facebookové stránky má mesto rozdelené podľa jednotlivých

¹²⁰ Pre viac informácií pozri: <https://www.mzhc.sk/>

¹²¹ Pre viac informácií pozri: <https://bit.ly/3bdG1qB>

¹²² Pre viac informácií pozri: <http://obcan.hlohovec.sk/starostlivost-o-dreviny.phtml?id3=117950>

¹²³ Pre viac informácií pozri: <https://www.odkazprestarostu.sk/hlohovec>

oblastí nasledovne¹²⁴ - Mesto Hlohovec (počet sledovateľov 3803); Participácia Hlohovec (466); Mestské kultúrne centrum v Hlohovci (1658); Mestská knižnica Hlohovec (482); Kino Úsmev Hlohovec (1842); instagram - mestohlohovec (513).

Návštevníci môžu vyjadriť svoju spätnú väzbu formou zaslania správy prostredníctvom facebooku, alebo priamo pod príspevkami napísaním komentáru, na ktoré správca stránky pravidelne reaguje.

1.4.2. Mestské noviny

Mesto Hlohovec vydáva mesačník Život v Hlohovci¹²⁵, ktorý vychádza v náklade 10 000 kusov a je distribuovaný do schránok obyvateľov a je tiež dostupný online na webstránke mesta. Vydávanie mesačníka je financované výlučne z rozpočtu mesta Hlohovec a mesačník vychádza bez reklamy.

Mesto Hlohovec nepublikuje newsletter, no rozmýšľa nad jeho založením. Problémom v tomto smere sú nedostatočné personálne kapacity, ktoré neumožňujú pripravovať túto formu poskytovania informácií občanom.

V meste existuje systém SMS notifikácii zasielaných občanom mesta Hlohovec. Mesto Hlohovec ponúka obyvateľom túto bezplatnú službu zasielania SMS a e-mailových správ, čo predstavuje jednoduchý a pohodlný spôsob rýchleho informovania obyvateľov formou krátkych textových a e-mailových notifikácií. Tieto notifikácie informujú občanov napríklad o neplánovaných odstávkach vody alebo elektrickej energie, o mimoriadnych a krízových situáciách.

1.4.3. Webová stránka mesta

Na oficiálnej stránke mesta sú zverejnené všetky informácie povinné zo zákona a mnohé ďalšie. Webová stránka mesta je prevažne zameraná na informovanie, návštevníci môžu svoju spätnú väzbu vyjadriť napríklad mailom na webmastera. Dôležité informácie pre občanov sú spravidla situované na titulnej stránke (prípadne je uvedené priame prepojenie na ne).

Podľa informácií mesta je web mesta nastavený tak, aby v prípade vyhľadávania veľmi špecifickej informácie počet preklikov na vyhľadanie informácie spravidla nepresiahol 3 prekliky. V druhom polroku roka 2019 mesto uskutočnilo nový dizajn a aktualizáciu obsahovej stránky webového sídla. V súčasnosti je webová stránka v novej podobe užívateľsky priateľská s prehľadným dizajnom a ľahkou navigáciou. Webovú stránku spravuje mesto interne, referentom pre informatiku - správcom webového sídla. Redizajn webstránky bol však uskutočnený v spolupráci s externou firmou. Webstránka sa aktualizuje podľa potreby,

¹²⁴ Dáta ku koncu februára 2020.

¹²⁵ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/media.html>

spravidla denne počas pracovných dní. Webová stránka mesta je prepojená s informačným systémom mesta¹²⁶.

Nová webová stránka mesta bola spustená v decembri 2019. Informácie sú rozdelené do jednotlivých kategórií:

- **Chcem vedieť** - zamerané predovšetkým na dôležité informácie o vedení mesta, mestskom úrade, finančných záležitostiach, rozvoji mesta, transparentnosti, úradoch a organizáciách v správe mesta.
- **Chcem vybaviť** - v tejto časti občan nájde relevantné subkategórie, napr. sociálne bývanie, rodina, školstvo, životné prostredie, bezpečnosť, podnikanie, kultúra, šport a iné.
- **Chcem zažiť** - v tejto časti mesto informuje občanov o dianí a podujatiach v meste, nachádza sa tu kalendár podujatí, fotky a videá, program kina Úsmev, informácie o zámku Hlohovec, o vlastivednom múzeu a hvezdárni Hlohovec.
- **Kontakty** – poslednou kategóriu sú kontakty, kde je k dispozícii vyhľadávač konkrétnych osôb, podľa mena, alebo podľa odboru. Okrem toho sa pod vyhľadávačom nachádza zoznam pracovníkov mestského úradu s uvedením ich pracovnej pozície, odboru, telefónneho a e-mailového kontaktu.

Okrem týchto kategórií je v hornej časti webovej stránky dostupné prekliknutie na oficiálnu facebook stránku mesta, instagram mesta a youtube kanál. Občania tiež môžu vyhľadávať pomocou nástroja na vyhľadávanie podľa kľúčových slov. Na úvodnej stránke tiež možno nájsť aktuálne informácie z diania v Hlohovci, rozdelené do jednotlivých kategórií – Aktuality, Oznamy, Udalosti, Hlohovská televízia. V dolnej časti úvodnej stránky sú uvedené priame odkazy na dôležité stránky a priame odkazy na ostatné oficiálne stránky inštitúcií v pôsobnosti mesta – Kino Úsmev Hlohovec, Zámok Hlohovec, Informačné centrum, Život v Hlohovci, SMS Notifikácie, Hlohovská televízia, OpS a Mestská zeleň Hlohovec. Pod týmito odkazmi sú uvedené úradné hodiny klientskeho centra, kontaktné a technické údaje.

1.4.4. Riešenie sťažností

Mesto je zapojené do projektu OpS a podnetom, ktoré takto získa od verejnosti, sa venujú príslušní úradníci. V súčasnosti prechádza na nový systém práce s aplikáciou OpS a to s cieľom zvýšiť flexibilitu pri riešení podnetov. Počet podnetov získaných týmto spôsobom stále rastie, v roku 2018 dostalo mesto asi 100 podnetov, ku dňu 3. 10. 2019 ich už bolo 549, z toho 374 vyriešených. Mesto reaguje aj na podnety zasielané prostredníctvom oficiálnej facebookovej stránky, prípadne zaslaním emailu, alebo zatelefonovaním. Občania majú tiež možnosť sa prísť sťažovať na mestský úrad, kde je zabezpečené, aby sa sťažnosť dostala na relevantné oddelenie. Podľa mesta Hlohovec však dochádza k „zneužívaniu“ aplikácie OpS, nakoľko

¹²⁶ Pre viac informácií pozri: <http://egov.hlohovec.sk/default.aspx>

občania sa na mesto týmto spôsobom obracajú aj s banálnymi problémami a dožadujú sa okamžitého vybavenia ich sťažností.

1.4.5. Participatívny rozpočet

Mesto využíva možnosť zostavovania participatívneho rozpočtu. Celkovo je na participatívny rozpočet vyčlenených 60 000 EUR. Občania môžu predkladať návrhy na verejných stretnutiach alebo prostredníctvom e-formulára, hlasovať o nich a realizovať ich (v prípade občianskych projektov). Občania sú o možnosti zapojiť sa do participatívneho rozpočtu informovaní prostredníctvom štandardných mestských informačných kanálov. Miera zapojenia sa občanov je však relatívne nízka (spravidla hlasuje cca 700 ľudí, súvisiacich stretnutí sa zúčastňuje približne 20 ľudí), pričom mladí ľudia sa zapájajú v najnižšej miere. Informácie o participatívnom rozpočte v meste Hlohovec sú dostupné na webovej stránke¹²⁷. Prehľad úspešne zrealizovaných projektov je uvedený na tejto webovej stránke¹²⁸.

1.4.6. Stretnutia s obyvateľmi

V období posledných päť rokov sa stali pravidlom popoludnia s primátorom. Zasadnutia mestského zastupiteľstva sú verejné, verejnosť má možnosť vystúpiť a diskutovať v rámci bodu Vystúpenie verejnosti. Na rokovaní mestského zastupiteľstva vystupuje priemerne šesť občanov, zúčastňuje sa ho však až niekoľko desiatok občanov. Informácia o možnosti vystúpiť v diskusii pre občanov je súčasťou každého programu rokovania mestského zastupiteľstva, ktorý je zverejňovaný spravidla týždeň pred jeho zasadnutím na úradnej tabuli aj na webovom sídle mesta, ako aj v mesačnom periodiku mesta Hlohovec - Život v Hlohovci. Mestský úrad tiež organizuje stretnutia s obyvateľmi v rámci verejných stretnutí k participatívneho rozpočtu a v rámci participatívneho plánovania. Mesto začalo organizovať stretnutia s mladými v rámci iniciatívy Mladí ľudia Hlohovca.

1.4.7. Oceňovanie občanov

Mesto udeľuje ocenenia primátora - Cenu primátora - v rôznych oblastiach, pri príležitosti dňa učiteľov, ocenenie dobrovoľných darcov krvi, významných osobností pri ich životnom jubileu, udeľujú sa ocenenia za reprezentáciu mesta v športe, či v kultúrnej oblasti, ako aj za zásluhy (napr. za záchranu ľudského života). Verejnosť je o týchto oceneniach informovaná viacerými spôsobmi, napr. prostredníctvom webovej stránky mesta, facebook, mestskej televízie, tlačovými správami a podobne.

¹²⁷ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/participacia.html>

¹²⁸ Pre viac informácií pozri: <https://hlohovec.hlasobcanov.sk/>

1.4.8. Podpora komunit a dobrovoľníctvo

Mesto Hlohovec podporuje napríklad komunitu DOZOR HC¹²⁹ zameranú na ochranu životného prostredia. Komunita DOZOR HC má zriadenú vlastnú facebookovú stránku, kde informuje o svojich aktivitách. Počet sledovateľov na tejto stránke bol 808 ku dňu 24. 2. 2020.

Mesto plánuje vybudovať aj komunitné centrum pre znevýhodnenú časť občanov. Zároveň spolupracuje s komunitnými centrami v sociálnej oblasti. V občianskom združení Samária, ktoré sa orientuje na charitatívnu činnosť, sa nachádza komunitná záhrada. Predmetom činnosti tohto združenia je adresná, konkrétna a účinná materiálna pomoc rodinám a jednotlivcom v hmotnej núdzi. Všetky informácie o Samárii sú dostupné na oficiálnej webovej stránke občianskeho združenia¹³⁰.

Pri organizovaní kultúrno-spoločenských aktivít mesto oslovuje združenia, ktorým dáva priestor pre prezentáciu, napr. deň kvetov, tvorivé dielne, michalský jarmok, či deň bez bariér. Mesto finančne podporuje občianske združenia a komunity pri realizácii ich aktivít.

1.4.9. Realizácia ankiet spokojnosti občanov

Mesto získava spätnú väzbu od občanov ako súčasť projektov (napr. Komunitné plánovanie sociálnych služieb, participatívne plánovanie verejných priestorov, participatívny rozpočet, mestské podujatia, zasadnutie mestského zastupiteľstva, a pod.). Výsledky z hľadiska získania spätnej väzby sú zverejnené na stránke mesta. Príkladom získanej spätnej väzby môže byť napr. Dotazník o sociálnych službách v meste Hlohovec¹³¹.

1.4.10. Projekty pre seniorov

Mesto a odbor stratégie mesta poskytujú pomoc pri podávaní žiadostí do projektov zameraných na získavanie finančných prostriedkov pre seniorov. Mesto celoročne podporuje finančne aj metodicky činnosť troch denných centier Ruža, Peter, Bereksek. Mesto podporuje združenia seniorov poskytovaním dotácií z rozpočtu mesta a organizovaním aktivít pre seniorov. Mesto zorganizovalo *Giving day*, keď spoločne so seniormi zo zariadenia pre seniorov piekli cukrovinky¹³². Mesto realizovalo aj deň pre seniorov a ich rodinných príslušníkov z mesta a okresu v októbri 2018 aj v októbri 2019¹³³ a podporilo aj športový deň pre seniorov v júli 2018 a v októbri 2018 realizovalo mesiac úcty k starším.

¹²⁹ Pre viac informácií pozri: <https://www.facebook.com/DOZOR-HC-469166813198536/>

¹³⁰ Pre viac informácií pozri: <http://samaria.sk/>

¹³¹ Pre viac informácií pozri: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd1JcER-jySdyGA6Db-v1ozE14BDtUq_hPuFOaq-W4Bl8UD_A/viewform

¹³² Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/oznamy/zapojili-sme-sa-do-dobrocinne-akcie--giving-tuesday.html>

¹³³ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/kultura-a-sport/den-seniorov-2-rocnik.html>

1.5. Tvorba verejných politík mesta

Na oficiálnej webovej stránke mesta sú zverejnené všetky verejné politiky mesta Hlohovec. Zapojenie verejnosti do tvorby niektorých dokumentov sa realizuje formou stretnutí s verejnosťou, či prostredníctvom emailu. Konceptie a politiky mesta Hlohovec sú zverejnené na webovej stránke mesta¹³⁴.

Mesto Hlohovec sa snaží o rozvoj v kontexte koncepcie chytrého mesta. Pri rozvoji tejto koncepcie mesto využíva aplikáciu OpS a bezplatné SMS notifikácie pre občanov.

Ďalšie priority Hlohovca v oblasti chytrého spravovania sú:

- **Stromy pod kontrolou**
- **Monitoring stavu naplnenosti kontajnerov**
- **Meteostanice**

Mesto zriaďuje aj verejné wifi zóny, zameriava sa na inteligentné verejné obstarávanie, verejné informácie v rámci e-gov, ako aj prístup k priestorovým informáciám v rámci geografického informačného systému mesta.

1.6. Organizácia e-služieb v meste Hlohovec

Mesto Hlohovec uplatňuje ustanovenia zákona č. 305/2013 o e-gov. Pre dodržiavanie ustanovení tohto zákona bol prijatý Príkaz primátora mesta Hlohovec č. 1/2019 o aplikovaní zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-gov) na Mestskom úrade v Hlohovci.

Mesto má vytvorený jednotný portál na sprístupňovanie informácií (aj v strojovo spracovateľnej podobe formou *open data*). Dáta sú automaticky prepojené s interným systémom samosprávy. Mesto Hlohovec využíva CG DISS, t.j. dokumentačný informačný systém od firmy *Corageo*, ktorý je prepojený s elektronickou schránkou Mesta Hlohovec integrovaný na Ústrednom portáli verejnej správy, čo umožňuje prijímať aj odosielať správy priamo zo systému každému zamestnancovi. Najviac sa využíva e-gov pri daňových službách a pri službách stavebného úradu.

Medzi hlavné problémy, ktoré mesto eviduje v súvislosti s uplatňovaním e-gov, patrí nepripravenosť zo strany štátu najmä dlhé integračné procesy, slabá informovanosť samospráv a malé percento elektronických schránok fyzických osôb aktivovaných na doručovanie, ako aj meniace sa procesy počas zavádzania (napr. zmena formátu elektronického podpisu ZEP na ASIC), ako aj finančná náročnosť.

¹³⁴ Pre viac informácií pozri: <https://www.hlohovec.sk/koncepcie-a-politiky-mesta.html>

Mapa príležitostí partnerských miest

Mapa príležitostí hl. mesta Bratislava

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
1	Zvyšovanie miery platenia poplatku za komunálny odpad (resp. platby iných poplatkov)	Stredná – vyžaduje súčinnosť IT oddelenia (dáta), ekonomického oddelenia (dáta a implementácia) a vedenia mesta (schválenie intervencie a nastolenie agendy).	Nízka – náklady spojené s intervenciou sú spojené s dizajnom intervencie, keďže výzva na zaplatenie nedoplatku sa zasiela už v súčasnosti. V prípade, ak by sa posielali dodatočné pripomienky, náklady sú na tlač, obálky a poštovné.	Vysoká – podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Vysoká – ak mesto má k dispozícii historické dáta v tejto oblasti, resp. je možné vytvoriť kontrolnú skupinu a porovnať výsledky v oboch skupinách. Jediným limitom sú technické možnosti informačného systému.
1	Zvyšovať podiel predplatených cestovných lístkov s ročnou platnosťou (Dopravný podnik mesta Bratislava)	Vysoká – mestský podnik má v kompetencii nastavovať politiku predaja lístkov. Už dnes robí viaceré aktivity na zvyšovanie podielu cestujúcich s ročným lístkom (napr. počas dňa mobility).	Nízka až stredná – očakávaná intervencia môže byť napr. vo forme informačnej kampane a preddefinovaných možností. Náklady sa budú odvíjať od veľkosti informačnej kampane.	Nízka – väčšina miest na Slovensku vstupuje do cenotvorby cestovných lístkov, no len málo miest má aj mestský podnik.	Vysoká – mestský podnik má k dispozícii dáta o predajoch na pravidelnej báze.
2	Zvýšenie miery platenia nájomného načas za komerčné priestory	Vysoká – mesto je motivované získať z prenájmu čo najviac zdrojov. Potrebná je súčinnosť právneho oddelenia a finančného oddelenia.	Nízka – najväčším nákladom je aktualizovanie dát – vstupná investícia. Následne pravidelné aktualizovanie a zasielanie výziev na zaplatenie alebo pripomienok na zaplatenie je nízkonákladové.	Stredná – hl. mesto Bratislava je špecifickým prípadom v hľadisku množstva lukratívneho majetku na prenájom do komerčného užívania.	Vysoká – na základe dát o miere zaplatenia nájomného v danom čase.
2	Zvýšiť mieru nahlasovania/prihlasovania vlastníka nehnuteľnosti na daň z nehnuteľnosti	Vysoká – ide o agendu jedného oddelenia na magistráte.	Nízka až stredná – očakávaná intervencia môže byť vo forme informačnej kampane a pripomienok (výziev) pre stanoveným termínom. V takomto prípade sa náklady budú odvíjať od veľkosti informačnej kampane.	Stredná – všetky mestá a obce vyberajú daň z nehnuteľnosti. No nie všetky vnímajú túto agendu ako problematickú.	Stredná – mesto má dáta v tento agende, no v tomto prípade nebude štatisticky možné jednoznačne preukázať kauzálnu súvislosť intervencie a množstva platieb.
3	Zníženie miery znečistenia od	Vysoká – v tejto agende je potrebná súčinnosť	Nízka/streda – zakúpenie koša/košov a namaľovanie stôp	Vysoká – podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a	Stredná – vyžaduje náročné meranie východiskového stavu a následné

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
	fajčiarov na námestiach	technických služieb.	na upozornenie fajčiarov. Náklady sa budú odvíjať od počtu a typu koša.	rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	niefktorýždňové meranie stavu počas intervencie.
3	Zvýšiť mieru nosenia uniforiem vodičov v Dopravnom podniku mesta Bratislava	Vysoká - mestský podnik má v kompetencii túto agendu.	Nízka – dané uniformy a vybavenie je na skladoch v mestskom podniku a vodiči a vodičky ich majú. Náklady na intervenciu budú spojené so zmenou postojov vodičov a vodičiek (kampaň, video, spoločné stretnutie s vedením a pod.).	Nízka – ide o veľmi špecifický problém Dopravného podniku v Bratislave, v ktorom vodiči a vodičky odmietajú nosiť uniformy.	Vysoká – miera nosenia uniforiem je relatívne dobre merateľný – stav pred a po intervencii.
4	Zvýšenie disciplíny prenajímateľov cez AirBnB priznávať daň za ubytovanie	Nízka – daná agenda je síce v agende jedného oddelenia, ale vyžaduje výraznú koordináciu v rámci úradu. Zároveň prebiehajú aj rokovania s platformou AirBnB.	Nízka až stredná – očakávaná intervencia môže byť vo forme informačnej kampane. Takomto prípade sa náklady budú odvíjať od veľkosti informačnej kampane.	Nízka – žiadne iné mesto nemá aktuálne tento problém v podobnom rozsahu ako mesto Bratislava.	Stredná – mesto má k dispozícii dáta o výbere daní z ubytovania a návštevnosti mesta a dáta z platformy Airbnb o počte prenajímateľoch sú dostupné. Daná analýza však bude do veľkej miery odhadom efektu intervencie.
4	Získavanie a výber kvalifikovaných zamestnancov magistrátu	Stredná – novým spôsobom vychádzajúcim z behaviorálnych prístupov prezentovať prácu na mestskom úrade ako atraktívnu, zmeniť formu a obsah inzerátov, spôsoby distribúcie, cieľové skupiny. Potrebná súčinnosť osôb zodpovedných za výber zamestnancov vo všetkých fázach. Hl. mesto už začalo v mestskej polícii.	Nízka/stredná – ak zohľadníme dodatočné náklady na propagáciu pracovných miest, ktorá sa už uskutočňuje – tieto budú závisieť od zvolenej formy propagácie (napr. či sa bude platiť reklama na sociálnych sieťach či iný typ inzercie).	Vysoká – podobný problém majú mnohé obce iné inštitúcie verejného sektora na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Vysoká – počet obsadených pracovných miest po intervencii/ porovnaný s počtom pracovných miest, ktoré sa nepodarilo obsadiť v predchádzajúcom období.
5	Znížiť mieru čiernych pasažierov v MHD	Stredná – mestský podnik má vo výhradnej kompetencii danú agendu. Komunikácia na	Nízka až stredná – očakávaná intervencia môže byť vo forme informačnej kampane a využitím	Nízka – kontext Dopravného podniku Bratislava je veľmi špecifický a je replikovateľný len	Nízka – Dopravný podnik nemá úplný obraz o počte čiernych pasažierov – len odhady. Zároveň ich počet

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politik

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
		občanov však bude musieť byť schvaľovaná aj vedením mesta, čo môže spôsobiť komplikácie.	techniky vo vozidlách MHD. V takomto prípade sa náklady budú odvíjať od veľkosti informačnej kampane.	v najväčších slovenských mestách.	ovplyvňuje množstvo skrytých premenných.
5	Znížiť mieru vandalizmu na zastávkach MHD a vo vozidlách MHD	Stredná - Potrebná súčinnosť viacerých organizácií v rámci hl. mesta Bratislava (Dopravný podnik Bratislava, Mestská polícia a pod.).	Nízka až stredná – v závislosti od zvolenej intervencie. Nízka v prípade zvolenia informačných tabúľ, fotografií a pod. Vyššia v prípade úprav a zmeny priestoru (napr. osvetlenie).	Nízka – len malý počet miest má porovnateľný problém s hl. mestom Bratislava v oblasti vandalizmu vo vozidlách MHD a na zastávkach.	Nízka – potreba dlhodobého merania a problém mnohých skrytých premenných, ktoré môžu ovplyvňovať výsledok intervencie.

Mapa príležitostí mesta Prievidza

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
1	Zvyšovanie miery platenia poplatku za komunálny odpad (resp. platby iných poplatkov)	Stredná – vyžaduje súčinnosť IT oddelenia (dáta), ekonomického oddelenia (dáta a implementácia) a vedenia mesta (schválenie intervencie a nastolenie agendy).	Nízka – náklady spojené s intervenciou sú spojené s dizajnom intervencie, keďže výzva na zaplatenie nedoplatku sa zasiela už v súčasnosti. V prípade, ak by sa posielali dodatočné pripomienky, náklady sú na tlač, obálky a poštovné.	Vysoká – podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Vysoká – ak mesto má k dispozícii historické dáta v tejto oblasti, resp. je možné vytvoriť kontrolnú skupinu a porovnať výsledky v oboch skupinách. Jediným limitom sú technické možnosti informačného systému.
1	Zníženie miery znečistenia od fajčiarov na námestiach	Vysoká – v tejto agende je potrebná súčinnosť technických služieb.	Nízka/streda – zakúpenie koša/košov a namaľovanie stôp na upozornenie fajčiarov. Náklady sa budú odvíjať od počtu a typu koša.	Vysoká – podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Stredná – vyžaduje náročné meranie východiskového stavu a následné niekoľkotýždňové meranie stavu počas intervencie.
2	Zvyšovanie miery platenia poplatkov cez internet banking	Stredná - vyžaduje súčinnosť IT oddelenia (dáta), ekonomického oddelenia (dáta a implementácia) a vedenia mesta (schválenie intervencie a nastolenie agendy).	Nízka – intervencie môže byť formou informačného letáku, v rámci ktorý môže byť rozposlaný spolu s výmerom poplatku za komunálny odpad.	Vysoká – mestá prioritizujú platby online, čo môže znížiť záťaž klientskeho centra v meste.	Vysoká – meraná formou podielu zaplatenia dane alebo poplatku cez internetbanking a v hotovosti.
2	Zvyšovanie miery využívania elektronickej komunikácie s mestom	Vysoká – v závislosti od typu agendy komunikácia s daným oddelením.	Nízka – intervencie formou zmeny usporiadania informácií na webovej stránke mesta a zmeny dizajnu a funkcionalít formulárov.	Vysoká – mestá vykonávajú podobnú agendu.	Vysoká – merateľná na počte podaných žiadostí elektronickej formou a papierovou.
2	Zvýšenie miery separovania odpadu	Vysoká – vyžaduje súčinnosť mesta a firmy, ktorá poskytuje službu odvozu odpadu.	Nízka - očakávaná intervencia môže byť vo forme informačnej kampane, napr. formou letáku, ktorý môže byť rozposlaný spolu s výmerom poplatku za komunálny odpad.	Vysoká – podobný problém majú mnohé obce iné inštitúcie verejného sektora na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Stredná – dáta, ktoré má firma, ktorá poskytuje službu nie sú dostatočne detailné. Účinnosť intervencie by sa preto musela hodnotiť v dlhšom časovom období.
3	Riešenie problému nezastavovanie pred	Stredná – mesto má v správe prechody na komunikáciách	Stredná – súčasťou intervencie by boli inštalácie reflexných prvkov	Vysoká – môžeme predpokladať, že v každej obci sa nachádza	Nízka – daná intervencia by vyžadovala náročné meranie formou

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
	prechodmi pre chodcov	nachádzajúce sa v meste. Rizikom je prípadné riešenie kompetenčných sporov so správou ciest alebo Policajným zborom SR	alebo makiet, prípadne digitálnej tabule a premaľovania prechodu pre chodcov.	kritický prechod pre chodcov.	pozorovania správania vodičov.
4	Získavanie a výber kvalifikovaných zamestnancov na mestskom úrade	Stredná – novým spôsobom vychádzajúcim z behaviorálnych prístupov prezentovať prácu na mestskom úrade ako atraktívnu, zmeniť formu a obsah inzerátov, spôsoby distribúcie, cieľové skupiny. Potrebná súčinnosť osôb zodpovedných za výber zamestnancov vo všetkých fázach.	Nízka/stredná – ak zohľadníme dodatočné náklady na propagáciu pracovných miest, ktorá sa už uskutočňuje – tieto budú závisieť od zvolenej formy propagácie (napr. či sa bude platiť reklama na sociálnych sieťach či iný typ inzercie).	Vysoká – podobný problém majú mnohé obce iné inštitúcie verejného sektora na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci/inštitúcii.	Vysoká – počet obsadených pracovných miest po intervencii/porovnaný s počtom pracovných miest, ktoré sa nepodarilo obsadiť v predchádzajúcom období.
5	Posilnenie motivácie zamestnancov úradu	Vysoká – mesto má záujem zvyšovať motiváciu zamestnancov nemonetárnymi benefitmi.	Nízka – intervenciou by bolo napr. nastavenie procesov s cieľom lepšej komunikácie s vedením a podobne.	Nízka – každý miestny úrad je špecifický v oblasti motivácie zamestnancov.	Stredná – mieru motivácie možno merať formou dotazníkov. Nemusí ísť o veľmi spoľahlivé meranie, ktoré sa musí opakovať v čase.

Mapa príležitostí mesta Banská Bystrica

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
1	Zvýšenie miery platenie poplatkov a daní (komunálny odpad a daň z nehnuteľnosti)	Stredná - vyžaduje mieru súčinnosti ekonomického odboru (dáta a implementácia), IT oddelenia (dáta) a vedenia mesta (odsúhlasenie intervencie) a právneho oddelenia.	Nízka - náklady spojené s intervenciou sú v podobe papiera, obálok a samotnej tlače (nezapočítaním času ekonomického odboru).	Vysoká - podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Vysoká - mesto má k dispozícii všetky dáta, jediné riziko je v koordinácii.
1	Motivácia ľudí správne triediť odpad a dostatočne zmenšiť jeho objem pred odhodením do zbernej nádoby	Vysoká – vyžaduje súčinnosť malého počtu zložiek na mestskom úrade Banskej Bystrice a firmy zabezpečujúcej odvoz odpadu.	Nízka - pri stanovení platobného výmeru za odpad je možné realizovať intervenciu prípadne aj potlačou na zberných nádobách t. j. sú potrebné náklady na papier a tlač resp. náklady na nálepky.	Vysoká - podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Vysoká - mesto má k dispozícii dáta o objeme odvezeného odpadu
2	Zvýšiť mieru pripravenosti PO a FO v agende stavebného konania – zníženie čakacej doby a zvýšenie spokojnosti klientov	Stredná - vyžaduje sa súčinnosť stavebného odboru, vedenia mesta a IT oddelenia (správca obsahu na webovej stránke mesta).	Nízka - spojené s tvorbou "používateľsky jednoduchého manuálu" (check-box a/alebo aj video návod) pre stavebné konanie.	Vysoká - podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Stredná – pri meraní môže byť problémom presné odmeranie efektu v podobne skrátenej čakacej doby. Merať sa však môže spokojnosť klientov a počty úspešne zrealizovaných podaní na prvýkrát.
2	Riešenie problému exkrementov psov v meste (napr. v parkoch)	Stredná - vyžaduje sa súčinnosť viacerých zložiek mestského úradu v Banskej Bystrici a vytipovanie miest s najväčším počtom sťažností na psie exkrementy.	Nízka/stredná - v závislosti od intervencie. Náklady spojené s intervenciou je možné minimalizovať vďaka sociálnym sieťam a príležitosti podávania. Náklady sú na tlač, šáčky na exkrementy a rozposielanie obálok.	Vysoká - podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Nízka/stredná – v tomto prípade je evaluácia účinnosti veľmi náročná, do úvahy pripadá vizuálna kontrola pred a po zavedení intervencie, prípadne zvoliť si dve problémové miesta a zaviesť intervenciu len na jednom. Problémom je

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
					zdokumentovať štatistickú významnosť intervencie (resp. dodržať ceteris paribus).
3	Znižovanie miery parkovania na miestach, ktoré na to nie sú vyhradené	Stredná - vyžaduje sa súčinnosť mestskej polície a viacerých zložiek mestského úradu v Banskej Bystrici a aj mestskej polície	Stredná - naznačenie parkovacích miest a priestoru pre chodcov (1,5 metra) resp. zakúpenie informačných tabúľ.	Vysoká - podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Stredná – daný počet automobilov parkujúcich na nevyznačených miestach sa dá merať jedine formou pravidelného pozorovania a zberu dát.
3	Motivácia ľudí využívať zberný dvor na veľkorozmerný a stavebný odpad alebo odpad zo záhrad	Vysoká - vyžaduje súčinnosť malého počtu zložiek na mestskom úrade Banskej Bystrice.	Nízka - pri stanovení platobného výmeru za odpad je možné realizovať intervenciu, t. j. sú potrebné náklady na papier a tlač.	Stredná - je možné, že podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Stredná - mesto má k dispozícii dáta týkajúce sa využívania zberného dvora a dáta týkajúce sa počtu potrebných výjazdov v prípade neodvezenia odpadu z dôsledku napr. nesprávneho parkovania.
4	Riešenie vandalizmu na detských ihriskách	Stredná - vyžaduje sa súčinnosť mestskej polície a viacerých zložiek mestského úradu v Banskej Bystrici	Stredná - približne 40 detských ihrísk a odhadované náklady na osadenie komunikácie 45 EUR (náklady sa zvyšujú, ak započítavame náklady na prácu a koordinácie zložiek miestneho úradu a mestskej polície)	Vysoká - podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Stredná – veľa ťažko merateľných premenných, ktoré ovplyvňujú správanie jednotlivcov v tejto oblasti.
4	V niektorých lokalitách sa nachádza vedľa seba cyklistický chodník a chodník pre chodcov, čo veľakrát spôsobuje kolíziu	Nízka - vyžaduje sa súčinnosť mestskej polície, zamestnávateľov a údržby verejných priestranstiev, oddelenia športu.	Vysoká – potreba dodatočného značenia chodníkov a cyklo-chodníkov a informačná kampaň.	Stredná - je možné, že podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Nízka – intervencia by sa dala merať jedine formou pozorovania a dlhodobého merania.
4	Zníženie miery znečisťovania verejného priestoru grafickým	Vysoká - vyžaduje súčinnosť malého počtu zložiek na mestskom úrade Banskej Bystrice.	Nízka/stredná – v závislosti od riešenia. Jedným z riešení môže byť vyčlenenie plochy na grafity. Ďalším riešením. Môže	Vysoká - podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká	Stredná – náročné meranie, vzhľadom na veľkosť mestského priestoru.

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politik

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
	smogom (grafity, inzertne plochy a pod.)		byť intervencia v podobe vyčisteného priestoru a informácie/obrázku o tom kto daný priestor vyčistil.	metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	
4	Kampane "Do práce na bicykli" – viac cyklistov v meste	Stredná - vyžaduje súčinnosť malého počtu zložiek na mestskom úrade Banskej Bystrice avšak problémom môže byť, že daná politika nevyhnutne viaže veľké množstvo finančných nákladov.	Vysoká - nedostatočný počet cyklistických chodníkov a nesprávne značenia cyklistických chodníkov v meste. Vyžadujú sa náklady na vyznačenie cyklistických chodníkov a zabezpečenie priestoru na odloženie bicyklu. Pravdepodobne aj náklady na informačnú kampaň.	Nízka – nie všetky obce majú daný problém a danú situáciu ovplyvňuje infraštruktúra v danej obci.	Nízka - mesto neeviduje počet cyklistov v meste v porovnaní s počtom áut, rovnako neeviduje vyťaženosť ciest. Eviduje len počet zapojených tímov do kampane.
5	Komunikácia s obyvateľmi mesta, ktorí vysádzajú svoje rastliny a zasahujú do mestskej zelene	Vysoká - vyžaduje súčinnosť malého počtu zložiek na mestskom úrade Banskej Bystrice	Nízka/Vysoká – v závislosti od zvoleného riešenia. Nízka nákladovosť môže byť v prípade informačnej kampane, vysoká nákladovosť môže byť v prípade riešenia prostredníctvom vymedzenie plôch pre výsadbu obyvateľmi.	Nízka – nie všetky obce majú daný problém.	Nízka – problémom pri meraní môže byť, že správanie je rozložené v dlhom časovom úseku.

Mapa príležitostí mesta Hlohovec

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
1	Zvyšovanie miery platenia poplatku za komunálny odpad (resp. platby iných poplatkov)	Stredná – vyžaduje súčinnosť IT oddelenia (dáta), ekonomického oddelenia (dáta a implementácia) a vedenia mesta (schválenie intervencie a nastolenie agendy).	Nízka – náklady spojené s intervenciou sú spojené s dizajnom intervencie, keďže výzva na zaplatenie nedoplatku sa zasiela už v súčasnosti. V prípade, ak by sa posielali dodatočné pripomienky, náklady sú na tlač, obálky a poštovné.	Vysoká – podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci..	Vysoká – ak mesto má k dispozícii historické dáta v tejto oblasti, resp. je možné vytvoriť kontrolnú skupinu a porovnať výsledky v oboch skupinách. Jediným limitom sú technické možnosti informačného systému.
1	Motivácia k darcovstvu pre školy/ iné organizácie – oslovovanie potenciálnych darcov	Vysoká – vyžaduje však potrebu koordinácie v rámci Mestského úradu a iných subjektov (napr. ZŠ).	Nízka – v prípade získavania darcov elektronickou komunikáciou. Implementácia experimentu – inovovaný spôsob komunikácie. Nákladom je pracovný čas zamestnancov. Následne po získaní darcov však bude potrebné vynaložiť náklady na implementáciu darcovstva.	Vysoká – podobný problém majú mnohé obce na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Vysoká – ak mesto má k dispozícii historické dáta v tejto oblasti, resp. je možné vytvoriť kontrolnú skupinu a porovnať výsledky v oboch skupinách.
1	Získavanie a výber kvalifikovaných zamestnancov Mestského úradu – najmä v manažérskych pozíciách	Stredná – novým spôsobom vychádzajúcim z behaviorálnych prístupov prezentovať prácu na mestskom úrade ako atraktívnu, zmeniť formu a obsah inzerátov, spôsoby distribúcie, cieľové skupiny. Potrebná súčinnosť osôb zodpovedných za výber zamestnancov vo všetkých fázach.	Nízka/stredná – ak zohľadníme dodatočné náklady na propagáciu pracovných miest, ktorá sa už uskutočňuje – tieto budú závisieť od zvolenej formy propagácie (napr. či sa bude platiť reklama na sociálnych sieťach či iný typ inzercie).	Vysoká – podobný problém majú mnohé obce iné inštitúcie verejného sektora na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci.	Vysoká – počet obsadených pracovných miest po intervencii/ porovnaný s počtom pracovných miest, ktoré sa nepodarilo obsadiť v predchádzajúcom období.
2	Riešenie problém (ne)používania	Stredná – potreba koordinácie aktivít medzi zodpovednými	Stredná/vysoká – náklady na vizualizáciu – maliarske potreby,	Stredná – podobný problém majú mnohé obce iné inštitúcie	Nízka – merateľnosť je náročná, je možné vytvorenie kontrolnej skupiny

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politik

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
	priechodov pre chodcov	osobami na mestskom úrade (napr. architektom, referentmi pre územné plánovanie, architektúru a urbanizmus a pod.).	vyhotovenie tabúl a pod. Dodatočná práca zamestnancov mesta – prípadne i s tým spojené náklady.	verejného sektora na Slovensku a rovnaká metodológia sa dá použiť aj v inej obci. Limitom je však, že každý prechod je špecifický/iný.	– bez intervencie a zaznamenávanie (ne)používania priechodov v oboch situáciách, resp. sledovať používanie daného priechodu pred intervenciou a po nej (v rovnakom čase a dni v týždni - napr. v čase obeda cez pracovný deň a pod.)
2	Riešenie problému exkrementov psov v meste (napr. v parkoch)	Stredná – potreba koordinácie aktivít medzi zodpovednými pracovníkmi na mestskom úrade a spoločnosťou Mestská zeleň s. r. o.	Stredná – náklady na vizualizáciu – maliarske potreby, vyhotovenie tabúl a pod. Dodatočná práca zamestnancov mesta – prípadne i s tým spojené náklady. Náklady môže zvýšiť postup formou posielania šáčkov na exkrementy a rozposielanie obálok.	Vysoká – ide o veľmi rozšírený problém v samosprávach na Slovensku a rovnakú intervenciu možno použiť aj v inom meste	Nízka/stredná – v tomto prípade je evaluácia účinnosti veľmi náročná, do úvahy pripadá vizuálna kontrola pred a po zavedení intervencie, prípadne zvoliť si dve problémové miesta a zaviesť intervenciu len na jednom. Problémom je zdokumentovať štatistickú významnosť intervencie (resp. dodržať ceteris paribus).
3	Zvýšenie miery zapájania občanov do realizácie projektov v rámci participatívneho rozpočtu	Vysoká – pri úspešne realizovaných projektoch, pridať oznam, resp. tabuľku o tom, kto sa podieľal na realizácii projektu, napísať v mestských novinách, pridať informácie na webovú stránku.	Stredná – náklady na vizualizáciu –vyhotovenie tabúl a pod. Dodatočná práca zamestnancov mesta – prípadne i s tým spojené náklady.	Stredná – dá sa využiť, ak iná samospráva využíva možnosť participatívneho rozpočtu.	Stredná – na základe historických údajov porovnať počet ľudí, ktorí sa zapojili do participatívneho rozpočtu pred intervenciou a koľko po intervencii.
4	Riešenie problému vandalizmu v meste, poškodzovanie verejných priestranstiev	Stredná – potreba koordinácie aktivít medzi zodpovednými pracovníkmi na mestskom úrade a spoločnosťou Mestská zeleň s. r. o.	Stredná – náklady na vizualizáciu – maliarske potreby, vyhotovenie tabúl a pod. Dodatočná práca zamestnancov mesta – prípadne i s tým spojené náklady.	Vysoká – podobný problém môžu mať aj iné samosprávy na Slovensku a rovnaká intervencia sa dá použiť aj v inom meste.	Nízka/stredná –merateľnosť je náročná, je možné porovnať situáciu v kontrolnej oblasti – bez intervencie a porovnať výsledky (vandalizmus) v oboch priestranstvách. problém: zdokumentovať štatistickú významnosť intervencie (resp. dodržať ceteris paribus).
4	Motivácia k zdravému stravovaniu detí	Nízka – náročné na koordináciu medzi zodpovednými pracovníkmi na	Vysoká – náklady na ovplyvnenie rozhodnutí detí. Dodatočná práca zamestnancov mesta, ZŠ,	Vysoká – problém ako primäť ľudí k tomu, aby sa zdravo stravovali je aktuálny nielen na ZŠ, rovnakú	Stredná – porovnať stravovanie pred a po intervencii na tej istej ZŠ, resp.

APVV: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Priorita (1-5)	Navrhovaná oblasť	Realizovateľnosť	Nákladovosť	Replikovateľnosť	Merateľnosť
	v školách (prípadne v iných zariadeniach)	magistráte a ZŠ a mestom.	školských jedální – prípadne i s tým spojené náklady.	intervenciu by bolo možné použiť aj inde.	vytvoriť kontrolnú skupinu ZŠ, kde sa intervencia neuskutoční.
5	Zvýšenie efektívnosti nastavenia web stránky mesta vo vybranej oblasti	Stredná – zmeny na webovej stránke mesta vo vybranej oblasti tak, aby sa uľahčil prístup ľudí k vybraným informáciám. Potreba koordinácie IT oddelenia a poskytovateľa/správcu webovej stránky.	Stredná – náklady na úpravu nastavenia web stránky (IT). Dodatočná práca zamestnancov mesta – prípadne i s tým spojené náklady. Predpoklad vyšším nákladov pre poskytovateľa/správcu webovej stránky.	Stredná – dá sa využiť, ak aj iné obce majú podobný problém.	Stredná – na základe historických údajov porovnať využitie web stránky v uvedenej oblasti pred a po intervencii a jej vplyvy.

Prehľad oblastí záujmu hl. mesta Bratislava, Prievidze, Hlohovca, Banskej Bystrice a identifikácia priestoru na intervencie zamerané na zvýšenie kvality života občanov

APVV-18-0435: Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík

Marec 2020, Fakulta sociálnych a ekonomických vied, Univerzita Komenského v Bratislava.

